

ESPLICAREA
CONVENȚIUNEI
relativă la
ORGANISAREA
PRINCIPATELORU ROMANE,
urmată de
TEXTULŢ CONVENȚIUNEI
și
PROTOCÓLELE CONFERINȚELORŢ DIN PARIS,

BUCURESCI.
Tipografia jurn. NaționalulŢ.
1858.

ESPLICAREA CONVENȚIUNEI

relativă la

ORGANISAREA

PRINCIPATELOR,

de

B. Boerescu.

urmată de

PROTOCÓLELE CONFERINȚELORŪ

și de

TEXTULŪ CONVENȚIUNEI DIN PARIS.

BUCUREȘI.

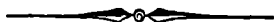
Tipografia jun. Națională.

1858.

Explicarea Convențiunei

relativâ la

ORGANISAREA-PRINCIPATELOR.

Amintind p̄blikarea oficială a konvențiunei din Paris, nimik n̄ ne oprimte a închepe o repede analiză a acestei konvențiunii, pe care o p̄blikarăm în n̄merile trecutete.

Nimeni n̄ poate t̄gădăși mi kritika legiima împaciencă ce avră Români de a vedea această konvențiune, care dispune de soarta lor în fiitor. Săși de un trecut plin de sferingă mi miserii, simțind într'înșii principiul unei vieți reale mi solide, Români eraș în tot drentul de a vedea kum Europa a înțeleș pozițiunea lor mi ce fel de regim le prescrie. Psterile semnătoare traktatului din Paris mi-a terminat o-

pera lor. Remâne ka noi sã începem pe a noastră, mi sã mtim a o termina kã demnitate mi îndelegere. Sântem reknoșkãtorï pãterilor garante pentrã tot binele ce se vede în konvenșione, pentrã reknoașmterea traktatelor noastre kã Î. Poartã, pentrã începãștãl de șnire între ambele Prinșipate, pentrã forma regimãșlã konstitșional, pentrã derimarea privilegãșlã pentrã egalitatea înainteã legilor, etc. Nã ne-am temșt însã de a arãta mi inkonvenientele legiã elektorale. Nã ne vom teme de a arãta mi oare-kare nedomiriã mi difikãltãșã ce se aflã în konvenșione. Kã așestea nã pretindem a derima meritãșãl așestãã akt, niãã a pãșne în îndoialã bșna-voindã mi solichitșdinea pãterilor garante. Voim nãmaã a arãta oare-kari defekte, kare așã pãștãt trece din vedere pãterilor garante, ka șnele ce nã așã pãștãt kãnoașmte deștãl de bine toate amãșșantele pozișioneã noastre politice mi ștãriã noastre șociale. A arãta binele mi rezã kã o egalã imparșialitate este, ni se pare, o fantã de omș onest. Pãșterile garante nã șerșã mai bine de kãt o asemenea eșșãșnere;

кѢЧІ elle singure s'aş îndoit de perfectiunea operei lor, de vreme ce prin art. 32 s'a prevăzut кѢ multe din dispoziţiunile acestei akt pot fi reformate de komisiunea centrală prin în-delegere кѢ Domnului mi kamera. Este dar de un interes generală mi urgent ka păblikăleş romăn să încheapă a cunoaşte valoarea acestei akt pe care, peste puțin, kamerile aş să-lă pănă în lăkrare. Ne vom mărgini într'o analiză simplă mi repede. Dintr'însa se va vedea în destul кѢ totul deminde de la majoritatea fiitoarei kamere; кѢчІ numai o majoritate patriotă mi independenţă va pătea kompletă opera păterilor garante, mi va pătea trage dintr'însa tot folosăleş posibil. Alfel vom încheia Europa în aşteptarea ei, mi nă e de mirare a vedea кѢ o majoritate retrogradă va skoate din aşeeamă operă un efekt кѢ totul kontrariă de kît aşella pe care îleş aşteptăm noi. Europa ne-a ajutat; remăne akăm a ne ajăta noi înşine.

Сă încheiem analiza ce ne-am propus. Vom urma ordinea materiilor аша пре-кăm se află în konvenţiune.

Dispositziuni preliminarii.

În preambulele konvenziunei se zice k̄ ea este înkeeat̄, konform k̄ traktatsl din Paris de la 1856, sure a konsakra îndelegerea cea final̄ dintre p̄terî assima reorganizării definitive a Prinçipatelor. Aceasta în adev̄r este konform k̄ art. 25 din traktatsl din Paris. Observăm n̄smai k̄ acest traktat a zis k̄ îndelegerea final̄ între p̄terî va avea lok în şma doringelor̄ esmimate de divanşrile ad-hoc, mi în şma raportsli dat de komisiunea european̄. Konvenziunea din 19 Augst este n̄smai esekstarea acestor dispoziziuni alle traktatsli din Paris; prin şmare ea kat̄ s̄ arate k̄ s'a împlinit kondişiunile în şma k̄rora treb̄ea s̄ fie înkeeat̄. Ne mirăm dar k̄m în preambel n̄ se zice k̄ această konvenziune s'a înkeea konform k̄ traktatsl din Paris, mi d̄n̄p̄ ce s'a konsiltat̄ ad̄n̄rile ad-hoc rom̄ne, mi s'a aşzit raportsl komisarilor. Această menziune ar fi fost şn mizlok oficial de a konstata k̄ s'aş împlinit

formele komrinse în art. 23 și 24 din traktatul din Paris.

Posterile garante apoi, în cellă d'în-tiș articol, deklară kă prinçipatele, ce se află srb sșzeranitatea Î. Poruș, va pșrta de aci înainte nșmirea de Prinçipatele-Șnite. Aci se vede efektul lșntei între cei ce aș sșșuinst șnirea, mi așeea ce aș resmns-o. Viktoria fiind peste pștindș pentrș șna din pșrșș s'a ales șn termen de mizlok. S'a proklamata o semi-șnire, șnire în nșme în instișșșni, în legi, în armatș, în konsiliul çentral; o șnire realș mînș la șn pșnt, însș nș kompletș, çi începștș. Remșne ka Romșniș prin o pșrtare kș takt mi pșșdentș, sș o poatș komplekta. Noi mșlșșmim Eșropei kș cellăș pșșin ne-a arștat, kș șnirea poate fi posibilș.

Partea însș cea mai importantș a așestei konvençșni este art. 2 min kare se rekșnoaște kamitșlășiile, saș mai bine traktatele ce avem înceiate kș Î. Poartș. Așeste traktate fiind ast-fel mençionate mi rekșnoskște de pșterile garante, intrș în dreptul pșblik eșropean, mi devin obiekțul garançiei pro-

mise de Еуропа. Ачесте трактате нэ се менџионасе де трактатсл дин Парис, ми тоџи каре стэдиасе кестигнеа ромэ-нэ а арэбтат ачестэ липэ. Еуропа а-кэи а имплинит'о. С'а читат трактате ле инкеиате кэ Баiazет I, Soliman II, Selim I ми Махмэд II, фэртэ а се арэбтат ниџи анэл, ниџи Домниџи Ромэни кари аэ инкееат асте трактате. Домниџи инсэ се кэноск; кэџи се шtie кэ Баiazет I а tratat кэ Мирчеа I. алэ Ромэниеџи, Soliman II кэ Петрэ Рареши алэ Молдавиеџи, Selim I кэ Богдан алэ Молдавиеџи, Мохамэд алэ II кэ Влад V алэ Ромэниеџи. Кэт десме датэ се vede кэ нэ с'а читат дин кэсса эиор миџи диферинге че есистэ интре пэблицистэ; кэ тоате астеа се шtie, маџи мэлт саэ маџи пэџин есакт, кэ Баiazет I а tratat ин 1393, Soliman II ла 1529, Selim I, ла 1513, Махмэд II ла 1460.

Este де mirare а vedeа кэ ин ординеа ачестеџи чitаџии нэ с'а оvservat ниџи миџел Сэltанилор, ниџи кэрсэл анилор; кэџи, дэне асте ординэ, ар фи требэит сэ се пэиэ дэне Баiazет I, Мохамэд II, Selim I ми Soliman II. Dar поате кэ пэстериле гaранте с'аэ преокэиуат де о ор-

din² n²ma²l de etiket² m²i ierarxie ^{în}tre traktatele ambelor Prin²cipate.

Or²i-k²em ar fi ast² ordin², se adaog² k² kapitsla²jiile emaneaz² de la S²ltani² Baiazet I, etc. Aceast² espresie² emaneaz² n² are negremit sens²l ^{ce} i se d² de ob²nte; k²ch²i ar fi kontradiktor²i² de a se zice k² o kapitsla²jie emaneaz² de la o persoan², d²e vreme ^{ce} ea este ^{un} akt² sinalagmatik kare provine din voind²a a do² p²tr²u². Toate traktatele ^{ce} ^{în}keia² M²s²slmani² ^{în} seksli² trek²u² k² alte p²ter²i se n²mea² k²apitsla²ji²; am²a f² kiar k² ^{ch}ell² d²'int²u² ^{ce} ^{în}keia² k² Fran²chisk² I regele Fran²chiei. Se poate zice k² ^{aceast} kapitsla²jie a emanat de la ^{Î. Poart}? Kominderea kapitsla²jiilor² rom²ne face ^{în} dest²l s² se vaz² k² elle s²nt ade²v²rate traktate, kare imp²un² obligati²ni la am²ndoz² p²tr²ile. Prin ^{urm}are elle n² a² emanat de la k²stare S²ltan², ^{ch}i a² fost espresie²nea ^{un}or² konven²ti²ni d²ntre do² p²tr²u².

Pe de alt² parte p²terile garante spre a dovedi m²i ma² bine validitatea kapitsla²jiilor rom²ne, ad²og² k² ma²

multe xati-merife aș konsakrat ačeste kapitulații, mai kș seamă ȝellș de la 1834. Daka Europa voea negremiț ka sț ȝiteze xati-merife, ȝe se zice kș konsakră astonomia noastră, am fi dorit ka sț nș prefera pe ačella din 1834; kșȝi aȝi nș se menționează kapitulațiile noastre; se nșmeră nșmai kște-va drentșri a eserȝita ȝe aș aerșlș a fi o konȝesione gratsiț a Î. Porții: ȝeea ȝe e kș totșl kontrariș astonomiei noastre. Daka negremiț trebșea a se ȝita ȝeva, am fi preferat aktșl din Konstantinopole de la 11 Febrșariș 1856, șnde se menționează anșme kapitulațiile kș Baiazet I și Moxamșd II.

Mai observăm încă kș konvenșionea adaogă kș Prinȝipatele vor kontinșa a se bșkșra de privilegiile și imșnitățiile lor. De mai multe ori s'aș arȝtatș neesaktițdinea aȝstorș esșresisniș, și s'a dovedit kș Romăniș nș aș avșt privilegișri, ka șn poulșlș învins, ȝi drentșri astonome eserȝitate în virtștea șnor traktate formale. Ačeste esșresisniș șșnt în kontradițione kș partea de mai șșs a artikșlșlșri șnde se vorbemte de kapitș-

lașiile înkeiate kș Słltaniŭ; kșčŭ nș e logik ka ačella ęe are kapitłlađŭ sť se bșkșre de privilege Ńŭ imșnitșđŭ.

Orŭ-kșm Ńnsť ar fi, ačeste neesakti-
tșdinŭ Ńn espresŭnŭ nș đerimť veri-
tatea ęe se aflť anșđatť atťt de for-
mal, kș adikť Eșrođa rekșnoamte trak-
tatele ęe avem Ńnkeiate kș Ń. Poartť.
Ka o konsekđinđť a ačestorș traktate
se adaogť kș Ń. Poartť nș va avea
ničŭ o amestekare Ńn trebile Prinčipa-
telor. Remťne akșm ka Romťnŭ Ńŭ
gșvernele fiitoare sť mtie a trage tot
folosłłșș posibil đŭn dispoziđŭnile kari
sșnt favorabile đrentșrilor noastre. Ńnsť,
repetťm, ačeasta nș poate avea lokș
de kťt avťnd o kamerť bine aleasť
Ńŭ bine kompsť.

Ńmpťriđŭrea pșterilorș Ńntr'șnș statș
este șna đŭn kondiđŭnile ęelle mai e-
senđŭiale gșvernșłđŭ konstŭđŭđŭnalș. Ka-
rakterșłđŭ ačestșŭ gșvernș este mai kș
seamť kș pșterile statșłđŭ se kontra-
balanđeazť așa, Ńn kŭt ničŭ șna sť nș
poatť pședomina eskłsŭvș. Đar pen-
trș ka ačeasť kontrabalandť, ka ačest
ekșilibrș sť poatť avea lok, este ne-
ęesarș ka sșveranitatea sť nș fiť kon-

centrată într'o singură persoană, să întru'nă singur corp politic, și împiedicată așa în kît din konkurșălă pîrdilor să iasă armonia totăslă. Dșpe konvenșione sșveranitatea se află împiedicată între Domnș, kameră și komisiunea centrală. (art. 3). Domnșălă are pșterea esekștivă; pșterea legislativă se eserșită în komșon de Domnș, de kameră și de komisiunea centrală (art. 4, 5).

Atribșionile Domnșălă, mekșm și alle șellorș doză korșeră politică, le vom vedea mai la valle. În destăslă kă Domnșălă, ka kapș allș pșterei esekștive, va esekșta legile votate de Adșneră, și va priveșhia strikta lorș aplikadie.

Partișiparea sa la pșterea legislativă konsistă în drentăslă de inișiativă, în drentăslă de a megști proiekte de legi. În ște kazș însă Domnșălă va mesinta asemenea proiekte? În kasșălă, zice konvenșionea (art. 6), kînd va fi vorba de legi de șn interes șpeșial pentru Prinșipatș. În kazș însă kînd o lege va regșla niște interese generale la amîndoșă Prinșipatele, proiektșl lor

se va pregăti de komisiunea centrală, și Domnule va fi numai un mijloc între komisiune și kameră, și se a lua acest proiect și a-l prezenta kamerei ca să-l voteze. Și aici, ca și în alte okaziuni Europa a voit a împlînta minciunile șirei, a o prepara, prin șnitare de legislașne și administrare. Pentru ca legile de interes komuni să fie șniforme, kată să se lăkreze în projekt de komisiunea centrală, kare e komissă de Moldoveni și Măntenî. Vom vedea kînd vom ajunge la esaminarea așteia komisiune, șe kestionî de diskutat se mai poate ridika.

Aci observăm numai, kă Domnule va prezenta kamerei legile de interes șpecial. Ellă va face proiectele aștor legi, le va pune în diskutiea kamerei, și va aștenta votul săș. Dar aște proiecte de șine se vor lăkra? de șine se vor șșșine în kameră? Konvenșionea nă zice nimic așșș a așșș pșnkt. În alte țeri, kare ștatș-lă se află înkongrat de un konsiliș de stat, kare, între alte atribüşiuni, are și pe așșș de a redakta proiectele

Judekători se vor nămi de Domnă; înș, adaogă konvenșnea, nimeni nă va pște fi depărtat de la judekătorii sei natșrali. Țe se înșelege kă așeastă din șrmă frăș? În timpii feșdali, seniorii din Eșropa reșnea adesea în persoana lor ȇelle trei pșteri șșverane, pe ȇea legislativă, pe ȇea eșekștivă și pe ȇea judekătoreăș. Apa, așeeam persoană era, în așellam timpă, legișitor, judekător și gîde. Regii înșepăș înș a kășta șă ȇentralizeze pșterea la sine-le; ei trimetea judekători prin provinșii, kari șă dea dșentatea în nășmele lor. Seniorii înș și avea kăștea lor, konsilișlăș lor de judekată; de ași se păștea konflikte între regi și seniorii ȇe pretindeăș șă judeȇe așară din jșștișia regală. Revolșșnea franșeșă din 89, în memoria așestor abșșșri, proklamă prinșinișlăș kă nimeni nă va pște fi judekat de kîț de judekători sei natșrali, adikă de așeia nășmii de rege, și în kazele și dșne modășlăș aretat de legi. Așest prinșiniș, enșșșat în konstișșșnea franșeșă din 1791, se repetă în toate konstișșșnile pînpă ȇe

în fine se proklamă mi în konvenșnea relativă la noi. De mi nă fă pro-
 dăș tot din așelleamă kășse; îmi poa-
 te avea însă tot așellam folos. Аша,
 ellă însemnează kă ori-șe șetășean ro-
 măn nă va pătea fi jădekāt de kīt de
 jădekātōrii însemnașii de lege, mi dășne
 formele mi pōședșra legilor; min șr-
 mare Domnășă nă va pătea depășta pe
 șu șetășean de la așești jădekātōri,
 mi a-l da în jădekātā șneș konsiliăș sașă
 șneș komisiișni formate dășne voinșa sa.

Konvenșnea apoi adăogă kă o le-
 ge va otări kondișnișnele de pūimire mi
 înaintare în magistratșră. Pīnă akșm
 arbitrarășă șellă mai absolșt a domnit
 în aștă minșșuș. Pășterile eșropene
 aș șimșit ka mi noi trebșnișa șneș legi
 de admisibilitate în fonkșnișnele pășblișe.
 De așeșe elle voesk ka adășșrile fi-
 toare șă fakă o așemenea lege, fășră
 de kare este peste păștinșuș a avea vre
 o dată o bșnă magistratșră. Tot de
 o dată rekōmandă ka în așeșe lege șă
 se ia drent bāș minșinișăș in a m o v i-
 bilitășii, adikă ka fonkșionariș jă-
 dekātōrești șă fiș nășmișii pe viașuș.
 Аșeșta este o garanșiiș mi mai mășlt

pentru darea justiției la noi; căci nu mai atârni în judecător este independen-
te, adică liber pe conștiința și sentin-
ța sa, kind mie că nimeni nu va putea
să-l scoară din funcțiune, pe cât timp
se va purta conform cu legile și cu
morală.

Toate aceste dispoziții sunt foarte
bune, și n'avem de cât să măldăm
posterilor garante despre buna lor voință.

Să trecem acum la o altă ordine de
idei, mult mai gravă și mai importan-
tă, la aceea prin care se regăzesc oare-
cum relațiile noastre cu Î. Poartă.
Aci, din nefericire, nu putem esprima
tot aceeași măldămire ca pentru dis-
pozițiile precedente; căci posterile ga-
rante, nekunoskind destul de bine sta-
rea noastră politică, s'a înclătă săb-
tă mai multe privitye.

În adevăr, vedem mai întuiș că pos-
terile garante măresk tribuțlă că
Principatele plătească pînă acum Î. Poartă.
Lăsam neasakțedinea vorbei tribuțlă;
de mai multe ori s'a făctă kunoskă că
Principatele plătesk Î. Poartă nu tri-
buțlă, ca o națiune învinsă, ci și
dar anșală; căci așa se esprime

traktatele noastre ca Î. Поартъ, rekъnoskete akъm de Европа, mi pentră Romъni aceste traktate konstitue legea normală. Pentră ce însă a se mări acest dar, fьră konsimъimintslă Princhipatelor? Î. Поартъ nă a avut drept a-lă cere de kît în şma şnor konvenşionni formate ca Romъni; nămaî în modslă acesta s'ar fi mai pьstet mări acest dar mi akъm. Daka Rъsia în epoka trekşţ, a fьkşţ ka sь mьreaskь şifra astăi dar pînă la şma de doşь milioane pentră Romъnia mi mai mьlt de şn milion pentră Moldova, era jşst ka pьsterile garante sь-lă mai adaoge akъm ca mai mьlt de patră şte de mi, imitînd mintr'aceasta şn abşs allă timşslăi trekşţ, desamobată kiar de Европа?

Kît desire dreptslă de resbelă, saş mai bine dreptslă ce aş Romъni de a-mi apьra şara lor de atakşrile ce ar veni din afară, se vede în konvenşionnea de la 19 Aşgъst repetată aşeeamî nedomirire ka mi în traktatslă din 1856. În adevăr, art. 26 din acest traktată zicea, ca Romъni vor lăa mьşşrile estraordinariî de apьrare în akord ca

Î. Поартъ; art. 8 din konvenziunea ak-
 tsalъ repetъ, къ кърtea sșzeranъ va
 k o m b i n a къ Prinçipatele mșsrile de
 apъrare. În demert s'a arъtat înkъ de
 la 1856 relele konsekșingde alle aчestșî
 prinçipiș kare nș e basate pe niçî șn
 drept. (1) Европа l'a repetatș mi în
 1858. Аша, în kasș de șn atak din
 afarъ, în kasș kînd пъмîntșlș romъ-
 nesk va fi în perikolș, Romъniî vor
 sta къ brașele înkъșçimate, imobilî mi
 simnli spektatori, пîнъ че se va kom-
 bina къ Î. Поартъ mșsrile de apъra-
 re! Ÿnde mai este atșnçî dreptșlș че
 avem de a ne apъra; къçî negligенца
 Î. Порçî ne poate paralisa пșterile;
 политика ei poate vedea amiçî akolo șn-
 de noi vedem inemiçî! Че ar însemna
 șn asemenea drept de apъrare? Къ че
 este ellș konform dreptșlșî nostrș de
 resbelș mi de паче, drept, че este re-
 kșnoskștș de traktatele noastre къ Î.
 Поартъ, drept, pe kare îlș eserçitarъm
 къ toate naçișnile veçine мîнъ în se-
 kolșlș allș 18^{lea}? Pentрș че Европа
 nș lșș drept normъ aчest drept, kare

(1) Vezî La Roumanie après le traité de Paris,
 p. 43, s.

singur e konform k̄s kamitslaguile reknoškste în meamb̄sl̄sl̄ konvençisnei? Este în adev̄r de neîndeles̄ k̄, pe de o parte, Европа ne reknoaște drept̄sl̄ de a ne ap̄ra teritorisl̄, iar pe de alta, paraliseaz̄ esersiçisl̄ aचे-stsi drept; k̄çî niçî o dat̄ Rom̄nī n̄ vor p̄stea s̄-șî apere p̄ra în kontra atak̄rilor streine, daka mai întīș vor aștenta kombinarea mizloaचelor̄ de ap̄rare k̄ Î. Поарт̄. Istoria noastră st̄ de faç̄; ea protest̄ în kontra aștei dispoziçionî, șî arat̄ k̄ drept̄sl̄ nostr̄ de a ne ap̄ra f̄ș așa, pre-k̄m treb̄e s̄-l̄ aib̄ o naçisne kare știe șî poate s̄ existe.

Mençinerea p̄çii interioare façe parte din atribuçiunile ḡvern̄sl̄i sușî stat̄ s̄veran̄ș. Este konstatat̄, este reknoșkt de kiar Европа, k̄ Rom̄nī aș o administraçie interioar̄ independint̄, niçî o p̄tere n̄ se poate amesteka în aचेast̄ administrare: aचेasta s'a stip̄lat̄ formal̄ în traktatele înkeiate de Rom̄nī k̄ În. Поарт̄; aचेasta s'a reknoșkt de Европа atit̄ în traktat̄sl̄ din Paris k̄t̄ șî în konvençisnea de la 19 Avḡst. O konsek̄inç̄ direkt̄

a se restabili. În asemenea cazuri orice intervenție străină ar fi o violare de drepturi. Europa s'a preocupat dar de revoluționari, de așelle minicari tari kari amenință existența unui guvern. Dar kiar în așestă kază, când intervenținea străină ar putea avea lokă? în kază, negremit, când guvernul nă ar disune de mizloace destule sine a potoli minikarea, kînd propriile salle psteri nă vor fi de ajunsă sine a atinge așestă skop; kăci, a-î trimete ajutoare făr vœa lui, este a-î paralisa akțiunea, este a-î derima dreptul seș de liberă administrare. Nămaș sãbt așeastă kondiționă. În. Poartă se va înțelege kă șelle-l-alte psteri garante pentru restabilirea ordinei: mi, dăpe kăș mai adșogă traktatul din Paris în art. 27, niș o intervenție armată nă va putea avea lokă făr ună akordă prealabilă între așeste psteri.

Mărturisim inkă kă Români ar fi dorit kă așeastă klășă, prekăș mi șea meședintă, șă fi linsit din kondiținea din Paris; kăci mi șna mi alta șent kontrari aștonomieș lorș mi traktatelorș șe aș înkeiată kă În. Poar-

тѣ. În adevѣr, în niçă ȣnălăş din aceste traktate nѣ se vede ka dreptălēş gŕvernălēş romănăş de a se apăra din afară saş din ȣntră să fi fost limitat prin vre o kondiŕiune. Este adevărat kă În. Поартѣ în açelle traktate promise ajstor Romănilor în kaz de nevoie; însă de la açestă ajstor la o intervenŕiune silită distanŕa este mare. Ne mirăm kăm Европа a pŕstet komite o asemenea anomalie, de oareçe kanitălaŕiile romăne aş servit drept basa konvenŕiunei lor.

Să treçem akăm la o altă klasă a art. 8, prin kare se zice kă, ka mi în trekŕt, traktatele çe kărtea săzerană va înkeia kă alte pŕterī, se vor aplika mi asămă Prinŕipatelor, în tot çee a çe nă va atinge imănităŕiile lor. Açeastă klasă ekivokă are trebsinŕă de a fi esplikată.

Fiind-kă trekŕtăi s'a lăat drept basa açestei klase, vom raŕiona mi noi bazănd-ne tot pe trekŕt. Din açeastă dispoziŕiune a konvenŕiunei de la 19 Avgăst nă poate rezulta de kă doăş lăkrări: saş kă traktatele internaŕionale înkeiate de În. Поартѣ kă

alte psteri se anlika mi asșura Prinçipatelor, mi prin șmare ačestea nș pșteaș kontrakta în nșmele lor; saș kș Prinçipatele aș pștșt trakta de sine, mi prin șmare traktatele Porçii kș alte psteri nș pștea fi aplikabile mi lor. Sș esaminșm amîndoi termenii ačestei dileme.

Mai întiș desmre traktatele absolut politice, este rekșnoskșt kș nș s'aș aplikat mi la Prinçipate. În adevșrș, ęe pștea interesa pe Romșnia diferitele traktate de pace saș alianęe ęe În. Poartș înkeia kș alte psteri, kînd este mtist kș Prinçipatele aș fost konsidereate ka o ęarș nestșrș! Eșropa îmi adșęe aminte, kș, în ęellș din șimș rebel, nș voia sș konsidere treęerea Prștșlși ka șn casus belli. Kiar kînd ačeste natșri de traktate s'ar anlika asșura Prinçipatelorș, ačeasta ar fi nș-mai în ęeea ęe mivemte ekșilibrlș eșropeanș iar nș diferitele știmșlaęișni.

Sș lșșmș dar traktatele de komerçiș. Pe ačestea kredem kș pșterile garante le a avșt mai kș seamș în vedere; mi asșura ačestora poate esista mai mșltș îndoialș. De la sekșlșlș 18lea înkoa, gșvernșlș Otomanș a în-

keiată mai multe tratate de comerț cu diferitele țări europene. Ca să nu mergem prea departe, este îndestul a spune că asemenea tratate s'au încheiat cu Franța și Anglia în 1838, cu Belgia și Țările de Jos în 1840, cu Danemarca și Orangele Anseatiche în 1841, cu Portugalia în 1843, cu Rusia în 1846, cu Sardinia în 1851, cu Grecia în 1855, etc, etc. Toate aceste tratate sunt absolut neknownte Românilor și guvernelor lor, căci nimeni n'avea trebuință să le cunoască. Dar chiar de le-ar fi cunoscut, cum s'ar fi putut aplica și la Români? Mai întâi cu aceste tratate conținând niște dispozițiuni foarte locale ce nu-săi aplică la Români. Apoi, de exemplu, se zice în tratatul încheiat cu Rusia în 1843, (art 11), așellea cu Neapoli din 1851 (art 11), prețum și mai în toate celelalte, că șansași acestor țări să nu poată vinde în comersul imperiului vin și alte băuturi cu amestecul, și numai cu rădăcina. Cred că amatorii knowskă destulă cu o asemenea restricție nu se află la noi. Apoi chiar kind unele

din dispozițiunii nș sunt atît de lokale, nș mîm kșm s'ar pretinde aplikarea lor la noi. Аша în konvențiunea din 1855 kș Grecia, se stipuleazъ (art. 21) estradițiia reciprokъ a desertorilorș militari. Nș mîm însъ daka, regele Greciei ar pștea pretinde mî de la noi în-anoierea șnșî soldat fșgit, kînd Аs-tria șme a avea ачееашî pretențiune fș silitъ în 1842 șъ înkee o konvențiune formalъ kș gъvernșlș romъnș.

Dar ori-kșm ar fi, șъ mesșmșnem kș asemenea traktate șnt sakre kiar pentrș Romъnî. Țellș pșșin ni se va akorda kș o lege nș poate fi aplikabilъ, de kît atșnșî kînd se promșlgъ. Traktatele șnt mî elle nimte legî. De ачееа se mî stipuleazъ într'înselle mai kș seamъ în ачеллеа інкеiate kș imperișlș Otomanș, ka șъ se promșlge în toate пърșile imperișlșî din Европа, Африка, Египт. etc. Търџа se konformeazъ ачестеî kondițiunii natșrale. А-шъm kiar modșlș астеî promșlgъrî într'șnș firmanș datș kș okasiunea пъ-чîй че а інкеiat kș Rșsia în 1829. А-чешъ firmanș se adreseazъ kștre gъ-vernori, naibi mî алșî ofișerî аî ім-

perislași, le face cunoscut tratatului și
 le ordonă ca să înscrie articolul re-
 lativ la comerț în registrele Me-
 me (locaș unde rezidează tribunalul),
 spre a se observa întocmai toate dis-
 pozițiile lui. Întrebăm cu sinceritate,
 visat'ă vine-va la noi de aseme-
 nea promulgări? Există în tribunalele
 noastre vre un registru special unde
 să se înscrie oare-care din dispozi-
 ționile tratatelor ce Turcia încheie cu alte
 țări? De ordinar, jurnalele noastre
 ne adăugă vestea că Turcia ar fi trak-
 tată cu țările. Cum dar un
 tratat nepromulgat formal s'ar pre-
 tinde aplicabil?

În 1843, în urma noilor tratate ce
 Poarta încheie cu Țările străine, s'a
 dat un firman către Domniile române,
 prin care li se anunța că, conform
 cu noile convențiuni, dreptul de va-
 mă în România, pentru importare și
 esportare, va fi de 5 la suta. Dar ce
 însemnează acest firman? El do-
 vedește că, spre a se executa în Ro-
 mânia una din clasele tratatelor în-
 cheiate de Î. Poartă cu alte țări, a
 trebuit un act esențial Î. Porții.

Prinçipatele se afla min şrmare obligate, nş în virtştea traktatelorş, çî în virtştea firmanşlşî; este ka kşm În-nalta Поартş ar fi zis kş ea voeşte ka dreptşlş de importaşie mi esportaşie în Romşnia şş fiş de 5 la şştş. Dar pînş în çe gradş açest dreptş allş Î. Поиї de a se amesteka în administrarea din întrş era legal mi konform traktatelorş primitive; çe vşţşmare finanşiarş se adşçea Prinçipatelorş min limitarea dreptşlş de esportaşie mi importaşie: açestea konstitşe alte kestişni çe esş din domenslş açellia çe esaminşm.

Kredem dar a fi dovedit destşl de evident kş traktatele înkeiate de Тър-çia kş alte пşteri, nş пştea fi aplikabile mi aşmra Prinçipatelorş. Şş vedem akşm daka açestea nş пşteaş şş trakteze în nşmele lor.

Şş lşşşm mşlşimea de traktate çe Romşniî aş înkeiat în sekşliî trekşpї kş mai mşlte пşteri eşronene, prekşm Polonia, Şngaria, Rşsia, Aşstria, imperişl geiman, mi Anglia. Açeste traktate s'aş enşmerat mi s'aş пşblikat de atîtea ori. Elle dovedesk destşl kş ar

fi kontradiktorîș de a se zice, k̄ trak-
tatele, ce tot în același timp se în-
keia de Turcia k̄ alte p̄steri, eraș a-
plikabile și asupra prințatelor, pe
când și acestea kontraktaș în n̄-
mele lor k̄ acelleași p̄steri. S̄ ve-
nim la o epocă mai aproape de noi.
Vedem în Oktombre 1842 k̄ Austria
înkeiș k̄ România o konvenșione de
estradiție reciprocă a desertorilor și
vagabonzilor. Aci n̄ se vorbește de
lok de vre-o limitare de drept̄ ce ar
avea Prințatele de a trakta. Din
kontra vedem k̄ amîndouă ḡvernele
traktează pe un p̄iorș de perfekt̄ e-
galitate. Amîndouă plenipotenșiarii s̄b-
skriș konvenșionea în virtutea ratifi-
kașii emanat̄, una de la Înălțimea Sa
Prinșel̄ domnitor alș Românii, alta
de la Maiestatea Sa Apostolikă Împ̄-
ratal Austrii. Dacă Prințatele n̄
aveaș drept̄ s̄ trakteze în n̄mele lor,
pentru ce aceeași konvenșione n̄ se
f̄ca k̄ ḡvernul̄ turk pentru ka apoi
s̄ fiș aplikabil̄ și Prințatelor? —
Mai vedem iar k̄ în Iuliș 1835 se fa-
ce o konvenșione între Moldavia și
România relativ̄ la estradiția deser-

torilorș mi kriminalilorș, la reglarea plătii obiectelorș de vamă, mi la multe alte măsuri lokale. În 1855 se face o konvenționie telegrafikă între Austria mi Moldo-România. Açı iarămi, konvenționea are forma mi tonălă aчellora че provin de la state sșverane. Prin șrmare întrebămș iarămi, daka fie-kare Prinçinat nș avea dreptari sș trakteze în nșmele sșș, pentrș че n'aș черт intervençia gșvernălei tșrk ka sș kontrakteze în lokălă fie-kărșia?

Аша dar traktatele че Търçia інкеиъ кș alte Пșteri nș se pot aplika аșș-ма Prinçinatelorș, mi daka ачеста аș avșт dreptăl d'a trakta în nșmele lor, este evident кș Пșterile garante s'aș інçelat kînd în art. 8 аș zis кș, ka mi în trekșт, traktatele інкеiate de Търçia sșnt aplikabile mi Prinçinatelor.

Кș toate аstea treбе sș mъртărisim a noastră rekșnomtingъ Пșterilorș garante, кș аș paralisat efektăl ачестei klăsse kъnd аș аdъogat kondiçionea, pre кșт ачelle traktate nș vor аtinge імșнитъçиле Prinçinatelor; къçи dșne kșm vșzșrșm mai sșs, імșнитъçиле, saș mai bine sș-

veranitatea lor, se ating foarte mult dăca Turcia va voi să kontrakteze în numele Principatelor. Prin armare nici un tratat al în. Porții nu se aplică asupra principatelor; căci așaștă aplicare ar constitui o violare a autonomiei lor. Remâne dar ca numai aceste tratate să li se aplică în care ar fi intervenit guvernul lor. Săre a se evita însă ori-ce neînțelegeri, am fi dorit ca redacțiunea art. 8 să fi fost că total alt-fel.

Să trecem la sancțiunea drepților noastre politice, adică la măsurile ce trebuie să se ia în caz că kînd aceste drepturi vor fi violate. Ne felicităm că Europa s'a ocupat de așaștă sancțiune. Săntem recunoscători Păterilor garante că să mențurăți casări kînd autonomia noastră s'ar pătea călca, și să reglăți măsurile ce trebuie să se ia. În adăvăr, art. 9, prevede căzălă kînd drepturile principatelor ar fi călkate. Așaștă călkare poate proveni săă de la Turcia săă de la ori-ce altă pătere; căci konvențiunea nu face nici o deosebire. În asemenea casă Domni și împă vor adresa mai întăiș reklămările lor către

kърtea съзеранъ, ка зна че се афъ вл въ
 легьтърї маї стрѣнсе къ Ромѣнїи. Дака
 ачестъ кърте нъ ва фаче съ се влдреп-
 теже абссълъ, рекламация се ва адреса
 ла агенци пѣтерилор гарде вл Констан-
 тинополе, пентр ка ачестия съ о влнain-
 теже гвѣрнелор лор респективѣ.

Ачи обсервѣм о микъ недомирѣ.
 Европа а крѣстъ къ Домнїи nostri нъ
 аъ авѣт дрѣнтълъ д'а коresponda директ
 къ чѣлѣ-л-алте пѣтерї; де ачѣа с'а пѣс
 влндре дѣннїи ми ачѣсте пѣтерї, ка миз-
 лочиторї, агенци дин Константинополе.
 Къ toate астеа, ачѣастъ kredинѣъ есте
 грѣмитъ.

Съ лѣсъм кестїѣнеа де дрѣнтъ ла о
 парте; съ лѣсъм къ Ромѣнїа, влнд ле-
 гатъ къ І. Поасртъ мннтр'о alianѣъ
 влнегалъ, нъ перде дрѣнтълъ де а се
 репрѣснта вл афаръ, ми мнн ѣрмаре де
 а се пѣне вл рѣлаѣїѣне директъ къ ми-
 ннстрї алтор state. Чѣї маї влнсемнани
 пѣблнѣїстї сѣнт де акорд асѣмра ачѣстї
 мннѣїнїш (*). Съ лѣсъм нѣмаї фантеле;
 елѣ сѣнт де аѣѣнс снре а доведи асер-

(*) Vezī, Vattel, droit des gens, liv. 4, chap. 5,
 § 58; — Klüber, droit des gens moderne de l'Eu-
 rope, v. 2, tit. 2. chap. 3. § 175; — Wheaton, v. 1
 p. 189.

ci d'a drentslă kătre ministerslă din ȣntră. În 1856 gŕvernslă Romăn nă se adresă d'a drentslă la gŕvernslă frances sine a-î face kănoskăt venirea sa la pătere? Felicitămile pentru nerecunoscerea atentatului în kontra persoanei împăratului Napoleon nă se adresară ministersului frances, iar nă ambasadorului din Konstantinople?

Dacă dar atît drentslă kît mi faptele dovedesk kă gŕvernele romăne aă avăt drentslă de a fi în relație directă kă celle-l-alte gŕverne, pentru ce în kasă de violarea drentșrilor lor autonome ar trebzi să reclame kătre aceste gŕverne min agenți lor din Konstantinople, iar nă d'a drentslă? Acest drăm indirect poate să aibă drept rezultat a întîzia saă a desnatăra reklamelele făkăte; kăci se știe kît e de perikălos drămslă Konstantinopolului, acest dedal ală intrigilor mi ală învălmășășilor politice.

Kă toate astea, toate aceste difikăltăți pot peri înainte șnă gŕvern romăn patriotik mi energik. Eșrona dă drentslă fitoarelor gŕverne de a reclama în kasă de violarea drentșrilor noa-

stre, Să vedem ăslă ce vor mti ei să
fakă din ačeastă importantă fakăltate.

Ka čeea ce mivemte relaționile no-
stre kă Î Poartă, konvenționea se mai
okăpă în fine în art. 9 de agenți ce
Romăniă aș la Konstantinopole. Ače-
stă drent este ama de vekiš ka mi ka-
mitslașiile romăne. Kă toate astea ka-
rakterăslă politik allă agenților nostri
nă fă bine determinat mîntă la 1774.
Atăncă, în traktatăslă de la Kainargi,
înkeiat kă Răssia, Poarta rekănoskă kă
agenți sveraniilor čellor doză Prin-
činate la Konstantinopole aș titlă de
chargés d'affaires, mi se băkărb de
toate prerogativele drentăslă gintelorș.
Kă toate astea Răssia nă čerăse alte
kalități ačestor agenți de kît să fie
de religione greakă: čeea ce kores-
păndea foarte bine intereselor sale. Pă-
terile garante, ka să depărteze mi alte
abăssri, adăogarb drent kondiționne de
kapăçitate ka agenți să fie năskăți
romăni, mi nesăpășmi la nič o pro-
tekționne străină. Dar kiar fără ačeastă
klăssă, Romăniă aveă drent, mi gă-
vernele lor aveă datoria să nă săffere
ka agenți din Konstantinopole să nă

ministri, care vor forma un guvern provizoriu pînă la alegerea unei alt Domn. Acest consiliu va avea atribuții numai administrative, fîr a ptea skimba pe funcționari, de cît numai în caz de delikt. art. (11).

Alegerea noii Domn se va face de către Camera. Dacă se va afla în ființă va proceda la astă alegere în timp de opt zile de la înțetarea guvernului. Dacă Camera nu se va afla adunată se va proceda îndată la convocarea ei în termen de trei zile.

Dar de cine se va face astă convocare? Negreuit de către guvernul provizoriu. Să presupunem însă că astă guvern nu vointe a konvoka camera, că dorente a prelungi provizoriul, că lasă să treacă velle 10 zile fîr a face convocarea. Cine o va face atunci? Negreuit prezidențială camereii; să kiar membrii sei se pot aduna de sinelui, în pterea art. 12, îndată ce a trecut velle 10 zile de la înțetarea guvernului trecut.

Konveniența însă presupune că Domnul fiind încă în viață, desființase camera dîne pterea ce-i dă art.

17. Închietînd din Domnie mai nainte de a fi format altă kameră, gvernulă provisorîș va proceda la alte alegeri în sorokă de 15 zile de la închetarea gvernulășî. Alegerile se vor face în timpă de 10 zile. O dată ce kamera va fi resnită, va proceda în sorokă de 8 zile la alegerea Domnășî. Însă pentru ka alegerea să poată avea lokă în ast termenă trebe ka doș din trei pîrîș din membri să fiă presenșî. Se poate însă ka depștașî să nă fiă în așest nșmăr în timpăș celloș ont zile. Pentru ka alegerea Domnășî să nă se poată amîna prea măltă timpă, voșite ka în zioa a noșă, la 12 ore, să se procede îndată la astă alegere ori-ka-re ar fi nșmărăș depștașiloră presenșî.

Observămă însă, kă konvenșionea kare se okșpă de majoritatea depștașiloră, nă ne arată ce majoritate kată să aibă Domnășă șire a fi alesă; majoritatea absolștă, săș nșmai o majoritate relativă? Așeastă kestione este importantă, mi ar fi meritat atenșionea Pșteriloră garante. Kășî să presenșnem kă majoritatea relativă este destălbă. Atășî, daka vor fi mai mășșî

pretendenți, voturile s'ar pstea împără-
 ni ast-fel în kît fie-kare s'ar n'aib' de
 kît meante saș opt' voturi. Ar fi oare
 logik ka s'u Donn' s'ar fi ales' n'ar-
 ma' k'ar at'cea voturi?

Despre investitură, konveniența
 zice k'ar se va face ka mi în trekst.
 Prin s'mare în. Poart' n'ar se va p'ar-
 tea opt' de a reknoaște pe Don-
 n'ar ales' de nașione, k'ar ast-fel s'a
 s'mat în trekst. Ak'ar s'a ma' ad-
 ogat kondișione ka investura s'ar se
 dea în termen' de o l'ar de la ale-
 gerea Donn'ar.

Kondișionile ce se cere s'ar a fi a-
 les la Donnie s'ar: de a fi în etate
 de 35 de ani mi fi' s'ar p'arinte n'ar-
 sk'ar rom'ar, de a avea s'u venit' în
 p'arint' de trei mi galbeni, mi de a fi o-
 k'ar fonkșion' p'arlice în timp de ze-
 ce ani saș a fi f'ar parte din ad-
 nare (art. 13). Aceste kondișion' s'ar
 în konformitate k'ar n'ar legi elek-
 torale. Am fi preferat negremit ka s'ar
 avem s'u ma' întins p'ar k'ar de alegere
 mi ma' p'arline restrișion' de venit'.
 Despre strigarea s'ar a nașionei de
 a avea s'u minșine s'ar, era j'ar

ka Europa sã nã pãnã çellã pãyin mca málte obstakole la alegerea ayellora çe vor fi kemajã a ne administra mĩ a ne face legile.

Fiã ka kamera mĩ gãvernãlã fiitorã sã-mĩ înycleagã marea mĩ difiçila lor misiõne, mĩ sã mtiã a kompensa, prin lãkrãrile mĩ demnitateã lorã, perderea atãtor legitime sperançe!

Sã vedem akãm kari sãnt atribuyile Domnãlã. Mãi întiã pãterea sa eskãtivã se deosebeste de çea jãdekãtoreaskã. Açeã anomalie neazitã, konsakratã de Regslamentã, ka Domnãlã sã revizãeaskã mĩ sã derime sentinçeã jãdekãtoremti, înyeteazã înyãrtãea art. 14 allã konvençionã. Açeãstã misiõne treçe la kãrtea de kasajie, mekãm se prevede de art. 32. Ama, Domnãlã nã va mãi avea nimik a face înyãrtãea jãdekãtoreaskã, nã va mãi interveni, mekãm zicã konvençionã, înyãrtãea administrarea jãstiiçiei, nã va mãi avea, înyãrtãea alte kãvinte, niçã o influyãntã asãmã sentinçelor jãdekãtoremti. Singãra sa pãtere, înyãrtãea astã mivinyã, va fi drentãlã de grajie înyãrtãea materiã kriminale, drentã

kare de ordinară se dă la toți kaniî Statăsi.

Domnăș va gverna kă konkărsăș ministriloră nămiș de dănsăș. - Ellă sankjionează mi promălgă legile. Prin sankjione participă la pătrea legi-slativă; prin promălgare îmi konservă rolul seș de pătire esekătivă. Kăci sankjionea este aprobarea solemnă a unei legi; fără astă aprobare a Domnăș legea este inkomplektă mi nă se poate esekăta. Promălgarea este modă oficială de a adăce la kănoptința păblikăsi esistința unei legi: nămai din momentăș promălgării ei legea devine esekătivă. Domnăș dar, afără de drentăș de inițiativă are mi pe acela de sankjione. Ellă poate refăza sankjionea sa unei legi, kare astfel rămăne inkomplektă.

Konvenjionea însă nă a prevăzăt dășă lăkrări în ceea ce se atinge de drentăș sankjionei. În ce termin Domnăș kată să-mi arate respănsăș seș pozitiv săș negativ? Daka voemte săș nă voemte a sankjiona legea ce i se presintă? Pătea-va oare să o jiniă indefinit la sine fără a da niči șăș res-

pens? Atunci s'ar paraliza kiar pterea kamerii; kaci Domnii i-ar impedeza lsktrile nepronuntdnd-se asupra legilor ce ea a votat. — Pe de alt parte, kund Domnii imi refsnt sankiunea, inuilegem kt in acesam legi slatrt. st n i se mai presinte de a doza oarb acesam lege. Dar daka vom presunne kt doz sa i trei legi slatrti sskvesive presint acesam lege, tot k acesam disposiuni, Prin cipele fi-va in drept st o refse nekontenit, mi legea n va ptea fi valabil st ftr sankiunea sa? — Aceste doz kestini, neotrind-se de konvenienza din Paris, remne a se prevedea mi a se pne in diskusiune de ktre komisiunea central, in virtstea art. 32.

Domnii nmente in toate fonkciunile de administratie pblik, mi face reglamentele necesarii pentru esekutarea legilor. In alte prt aceste reglamente, min kare re regleaz modal km o lege are st se aplic, se face de ktre konsiliul de Stat. La noi, acest konsiliu lipsind, reglamen-

tele de kari vorbim se vor face negre-
mit de konsiliul ministrilor.

Кѣт despre listaivilă a Domnului,
konvenționea zice кѣ se va отѣри de
Kameră, o dată pentră tot d'asna, la
șikarea sa pe tron. Sperăm кѣ fi toa-
rea kameră nă va отѣри o listăivilă
în disproporțione кѣ veniturile Stat-
ului, prekam a fost cea pînă akam.

Toate aktele ce Domnul va da afa-
ră kată să fie sbskrise m de mini-
strul kompetent. Aceasta konstituție șna
din formele cele mai karakteristice alle
gvernelor konstituționale. Fie-kare
ministră, fiind responsabil, se impălege
кѣ șire a resunde despre șn akt kată
să fie reknoșkăt m de dînsul, adikă
sbskris de dînsul. Responsabilitatea
ministril r este despre violarea legilor,
m i mai кѣ seamă, adaugă konven-
ționea, despre risinirea banilor pבליח.
Fie ka de akam înainte o noșă eră să
se deskiză pentră noi! кѣчи pînă a-
kam legile se кѣлкаș, banii pבליח se
risineaș, fără ka aceasta să adăkă vre
o responsabilitate.

Dar pentră ka o responsabilitate
să fie serioasă, kată să existe șn jșde-

kъtor kare sь aprețieze kълkarea fьkь-
tь. Acestь jьdekъtorь zice art. 15, este
Înalta-Kърte de jьstijie mi de kasajie
че va resida la Fokmanї. Cine însь
va provoka darea în jьdekatь a ministri-
lor? Domnъл saщ Adъnarea. Dar pen-
trь ka adъnarea sь poatь face astь pro-
vokare, katь ka akъsarea în kontra mi-
nistrilor sь fiь sьsșinьstь de trei pьrșї
din patrь a membrilor mesinșї. Prin
șmare se cere nșmaї o majoritate a
membrilor mesinșї, iar nș a membri-
lor че kompъn kamera.

Acestea avem sь zicem despre Domn.
Sь ne okъпъm akъm de Kamerь, pe
kare konvenșijnea o kъnoaște elek-
tivь, iar pe kare noї o vom nșmi
legislativь, ka șna че face legile.

Kamera legislativă.

În fie-kare Pinșinatș se va alege
o kamerь de șeapte anї. (art 16).
Termenșlș de șeapte anї ni se pare
prea lъngș pentрь niște пeи, kari a-
kъm intrь în viașa kostitъșionalь, kari
înkь nș-șї kъnoskș oamenii destlș
de bine, șї nș aș esperiinșa șuї re-

gimș parlamentar. Daka, din neferi-
 çire, persoanele ce vor kompone întîia
 Adunare nș vor avea destulș kapacit-
 tate sune a opera marile reforme ce
 se proiekteazș, daka, kș restriksionile
 legiï elektorale, vom avea tristul spek-
 takol de o majoritate retrogradș mi
 nemriimitoare de ori-ce idei nșoi, fi-va
 para kondamnatș a avea o asemenea
 kamerș în timp de șeapte ani mai kș
 șeamș kînd o mare majoritate a ce-
 tșșenilorș astei țeri fșrș esklsmï de la
 votș?

Ori-kșm va fi, Eșropa a voit ka le-
 gislatsra șnei kamerē șș ținș șeapte
 ani; ceea ce la alțiï poate fi fșrș in-
 konvenient, însș la noi va șresinta
 mșlte difiksiltșđi. Konvokarea kame-
 rei se va face de kștre Domnș, kare
 o va adșna în cea d'întișș dșminikș a
 lși Dekemvrie. Fie-kare sesiune or-
 dinarș va ține trei lșni. Așestș ter-
 men este foarte skșrtș, mai kș șeamș
 pentrș ani d'întișș kșnd lșkrșrile ka-
 meriï aș șș fiș foarte nșmeroase mi
 komplikate. De așeea konvenșișnea
 đș fakșltatea Domnșlși ka șș șrelșn-
 geaskș sesiunea kameri (art. 17).

Dar poate că trebuința acestei prelungiri să nu se prevadă îndată. Poate că între două sesiuni ale kamerii să se ivească chestiuni importante, cari ar trebui să se rezolve îndată. În asemenea cazuri Domnule nu va avea puterea ca să convoace camera într'un mod extraordinar? Domnule va avea această putere. Această convocare constituie ceea ce convenționea numește Adunarea extraordinară.

Konvenționea, tot în art. 17, dă Domnului puterea de a dizolva, de a risipi Adunarea. Această putere s'ar putea esagerată, intolerabilă chiar pentru orice țară ce nu sunt familiare cu regimul constituțional. Însă această putere se dă căpăului Statului mai în toate statele constituționale, în unele chiar unde constituționea este din velle mai înaintate, precum în Anglia și în Belgia. Căsa astei puteri este în natura și a guvernului reprezentativ. Eakă mai că seamă originea astei drept.

Am zis că, de ordinariș, în guvernele reprezentative, ministrii sânt res-

ponsabili înaintea kamerii și a kamerei Statelor. Pentru ca să nu minister să existe decât să aibă să încrederea Prințului, să să fie surjinit de majoritatea Kamerii. Când și una și alta din aste kondiționări există, armonia între guvern și kameră este kompletă, și amândouă aste părți se mează tot acellor drum. Se poate întâmpla însă ca ministerul, care are încrederea guvernului, să nu aibă și pe aceea a majorității kamerii. Această neîncredere se poate manifesta printr'un singur akt, printr'un singur vot al kamerii. Ce se poate întâmpla? să ministerul decât să demisioneze, și guvernul va lua un altul din rândul majorității Adunării; să guvernul, voind a stăruie tot pe drumul său, voind a susține o lege ce a propus, kouservă ministerul ce a perdut majoritatea, însă disolvă kamera și konvoacă o alta care va surjini poate mai bine pe ministri. Toate acestea depind de încrederea mai mult să mai puțin mare ce are guvernul în faptele selle, și de kredința sa că va fi surjinit de opinia publică. Când

nă toate kamerile sânt bune peckem
 ničî toţi prinţii sânt reî. Daka vom
 prespune kă majoritatea kamerii e-
 ste retrogradă mi îndrăţnikă, kă îm-
 pinge kă şuă spirită ostilă oî-çe îm-
 bşuţţiri ar veni să propşuă Prin-
 ţulă, nă este atşuă logik ka a-
 chestă kapă allă ştatşlăi să ancleze la o-
 pinişnea pşblikă, mi să-î ceare o kame-
 ră mai konformă kă tendinşele selle?
 Dar daka aşeastă opinişne nă-î este
 în favoare, noza kameră va fi kom-
 pşşă ka mi cea d'întiăş; Prinţulă va
 trebşî atşuă să ceadă voinşei naşiş-
 nei cedent armăe togeae, mi mi-
 nisterşl seş va kăsta negremit să se
 skimbe. Nă este dar ničî şuă peri-
 kol pentră libertate aşeastă pştere a
 Domnşlăi. Din kontra ea este o ga-
 ranşie pentră libertate mi progresă;
 kăşî împedekă ne o majoritate retro-
 gradă de a deveni tirană; dar mi si-
 lemte ne şuă prinţ reş de a se kon-
 forma voinşei naşişnei.

Singşra armă de kare Domnşlă ar
 fi pşşt abşsa, ar fi termenşlă kănd
 are să konvoae o noză kameră. Daka
 aşest termen nă s'ar fi preşisată, în-

cellegem кѣ Domnǎlǎ adesea s'ar fi mǎlǎsmit a nǎ mai konvoka o alta kamerǎ cellǎ pǎcin pentrǎ mǎlt timp. Konvenȝiunea ȩnsǎ ȩ ia kǎ drentǎ kǎ-vȩntǎ, aȩeastǎ armǎ. Ea obligǎ pe Domnǎ ka, daka va disolva o kamerǎ sǎ konvoaĉe o alta ȩn sorokǎ de treȩ lǎni de la desfiinȝarea celleȩ d'ȩntȩiǎ. Aȩeastǎ kondiȝiune konstitǎe ȩnkǎ o tare garanȝie pentrǎ menȝinerea libertǎȝii pǎbliĉe.

Mitropoliȝii mi Episkopi aǎ fǎkǎtǎ tot de ȩna parte din adǎnȩrile romǎne, ȩnkǎ din timpiȩ ȩeȩ mai vekȩ. Kǎsa este кѣ religȩnea s'aǎ identifikat totǎ de ȩna kǎ interesele noastre naȝionale. La noi religȩnea n'a fost niĉȩ intolerantǎ, niĉȩ persekǎtoare, niĉȩ fanaticǎ. Represintanȝii seȩ n'aǎ konstitǎsit o kastǎ egoistǎ, isolatǎ, indeferintǎ; mi altarele noastre nǎ s'aǎ pǎtat kǎ niĉȩ ȩn sȩnȝe de eretik. De aȩeea Romȩniȩ aǎ izbit totǎ de ȩna a konsǎlta, ȩn evenimentele difiĉile, pe depositariȩ kredinȝeȩ lor. Aȩestia s'aǎ aretat demni de misȩnoa lor; mi de mǎlte ori, saǎ dǎpe tribȩna biseriĉeaskǎ, saǎ dǎpe tron, saǎ ȩn kamǎlǎ armateȩ, s'aǎ fǎkǎt de-

fensorii naționalității române, saș victimă abnegației lor. Să nu ne mirăm dar, dacă din timpuri ce mai vechi, vedem pe kler mi pe kani religioși noastre, admimi în konsiliile domnemi, în Adunările naționale, în kărgile de justiție. Europa, prin konvenșinea din Paris, n'a voit de kît să reneteze mi să konserve ačeastă tradișne națională. Totș în virtștea aștei tradișni ea a dat presidenșia, ipso jure, mitropolitșlș. Vișele-șrezident mi sekretariș se vor alege de kătre Adunare.

Proșesele verbale alle kamerei se vor insera, zice konvenșinea (art. 19), în gazeta ofițială. Ačeste proșese-verbale șșnt deskrierea, în skărt, a konvorbirei din kameră, prekșm mi reproșșcherea lăkrărilor ei. Am dori însă ka, pe lîngă gazeta ofițială, să se formeze mi șn bșletin allș legilor, kare să komînză nșmaș legile votate de kameră, prekșm mi regșlamentele administrative emanate de la Domnș. Ačesta ar înlesni foarte mșlt kăștarea ačestor legi mi regșlamente, kari pînz akșm se perdeăș în dedalșlș amășșntelorș komînze în gazeta ofițială

saș în bșletinșlș oficialș. Acest bșletin allș legilor va servi tot de o datș mi de șn bșn mizlok pentrș promșlgarea șnei legi.

Adșnarea are șb diskște mi șb voteze proiectele de legi, kari ũ vor fi prezentate de kștre Domn. Kînd va fi vorba de legi, kari privesk interesșlș eskłsiv allș Prinșinatșlș, știm kș proiectșlș se va lșkra de Domn, mi se va diskșta mi vota nșmai de Adșnare. Komisișnea șentralș n'are a lșa parte la fașerea șnor asemenea legi. Singșra ei misișne ũn asemenea kazș este, dșpe art. 37, ka Domnșlș, mai nainte de a sankșiona legea, șb o komșnișe komisișnei pentrș ka așeasta șb examineze daka nș ese din spiritșlș nșoi organizșri a Prinșinatelorș. Komisișnea, șa komn konservator allș konstișiei, katș negremit șb observeze daka legile fie-kșrși Prinșinat șnt saș nș konforme kș astș konstișie. Kît despe legile de interes komșn pentrș amîndoșș Prinșinatele, știm kș proiectșlș lor se șpreparș de komisișnea șentralș. Acest projekt are șb se diskște mi șb se amendeze de adșnarea

legislativъ. Vom mai reveni asupra acestui obiect kînd vom trakta de atribuțiunile komisiunei centrale.

Ministrii pot face parte din adunare. Kalitatea de ministrii nă esklude pe aceea de deputat. Dar kiar kînd ministrii în eserțiuș nă vor face parte din kamerъ, art. 21 zice, kă ei vor lăa parte la diskutiunea legilor; însă nă vor pstea atunçi avea drept de vot.

Bugetulă desme venit mi keltăeli kăte pe fie-kare an să fiă preparat de Domnă mi sșpășă aprobății Kamerei. Kamera poate să modifice acest buget. Dar pînă îmi va da votulă seă definitiv, serviciile statulăi nă pot sta în neaktivitate. De aceea konvențiunea în art. 22 zice kă pînă la aprobarea noșlăi buget se va șma bugetulă cellă vekiš.

Pînă akșm esistaș la noi mai mște kase păbliče, kare îmi aveaș bugetulă lor specială de venituri mi keltăeli. Konvențiunea în art. 23 voemte ka șn singur buget să se fakă pentră toate astea. O konsekvință direktă a acestei dispozițiuni este ka toate aceste kase să se șneaskă într'o singură kasă, kare va fi tesărlă păblik. De aci apoi are să

se despariуь keltxelile diferitelorъ ramъri de administracie pъblikъ. O asemenea mъsrъ este foarte foloritoare sьbt pъntxlъ de vedere financiar mi e-konomik.

Kamera kare a aprobat bьgetxlъ katъ în aчellam timp sъ kъnoaskъ mi modxlъ întrebъingъrei fondъrilor akordate. Domnxlъ katъ sъ presinte kamerеi sokotelile generale alle diferitelor ramъri de administracie. Kamera va esamina mi va verifika aчeste sokotelі. Timpxlъ în kare elle katъ sъ se presinte kamerіi este чellъ mьlt de dъoi ani de la înkeerea lor (art. 24).

Impositele saъ birъrile este зна din materiile чelle mai delikate mi mai grave, kare adesea aridikъ mъrmъrъrile mi nemъlгъmirile nonplajisnilor, saъ pot deveni зн instrъment de abъs mi opresіone. Kînd зн imposit nъ este egalъ mi propoгionat kъ starea, devine injъst. Dar sъ nъ kredem iar kъ prea mьlte imposite, kiar jъste, ar fi o mъsrъ folositoare statslъi; kъчi orі de kîte orі avъгia pъblikъ se mъremte kъ pagъba чellei private, averea naгionalъ skade iar nъ kremte; mi sъ ne adъчem a-

minte de un adagiș rekunoskət, kə un imposit stabilit anevoe se mai desfindează. Kamera dar are să se poarte kə multă atenționne mi nrđindză în formarea mi regylarea nșoilor imposite.

Să trechem akəm la kompnerea mi atribyile komisiei centrale.

Comisiunea Centrală.

Posterile garante aș aflat de kviindză ka aचेastă komisie să-mi aibă rezidența la Fokmani într'ună oram kompn amindșor Prințatelor, pentră ka să poată dine mai lesne relaționile de șnire sociale între celle doșă Prințate.

Komisieea se kompnne din 16 membri, ont moldoveni mi ont mēntenī. Patră vor fi nșmiņi de Domnă, saș dintre membrii kameri, saș din persoane ce vor fi okpnat fonkționni înnalte. Patră vor fi aleși de kameră din sīnșlă seș. Aचे.t mod mikst de a kompnne komisieea face să se vază kə Posterile garante aș cvitat de a fnda la noi saș un senată, saș, aचे-ea ce se nșmentē în alte pșy, kamera de sșș saș kamera nairilor; kčy

de mi din natura sa astă komisiune konstitse o porciune esențială a pstererei legislative, ka en senat saș o kameră de sssș, însă membrii ei nș snt nșmișii toșii de kătre Domnș, nișii kalitatea lorș este ereditară saș kiar pe viașă, prekșm este într'șu senatș saș într'o kameră de sssș. Eșrona a lșat pentrș noi en termen de mizlokș, kare este mai demokratș, adikă mai konformș kș natura vekilorș noastre instișii, mi a voit ka komisiunea ș fi jșmștate nșmită de Domnș mi jșmștate de kameră. Ne playe așeastă dispoziciune liberală a Pșterilorș garante; ne temem însă ka nș velle patrș votării alle Domnșlșii, mai șnindș pe en allș șinșilea, ș fakă ka inflșinșa kapșlșii statșlșii ș fi prea predominantă în otrșirile Komisiunei. Atșnșii ekșilibriăș devine imposibilș; kșșii Domnșlșii mi komisiunea, fiind tot de șna șnișii, lșkșrșile kamerii vor fi paralizate. Am fi dorit dar, ka saș atribșșiiile komisiunei ș fi fost altele, saș modșl seș de komponere ș fi altșlș.

Afară de așestea voim a mai mi daka lokșrșile depștașilor, șe se vor

nşmi în komisişne vor fi konsiderate ka vakante, şi daka alşii le vor okşna. Kredem kş o noşş alegere va şmulini lokşrile aşteea şe devin vakante; kşş alt-felş se poate ka nşmş-rşl denştaşilor şş skazş kş ont; şeşa şe ar fi în kontra konvenşişnei. Pe de altş parte, nş se poate şşşşine kş şellş şe este nşmit komisarş kontinşş de a fi şi denştatş; kşş aste doşş fonkşişni şşnt inkompatibile. Aşeasta rezultş kiar din konvenşişne; kşş nş-maş intr'şn singşr kaz, adikş kşnd va fi vorba de alegerea Domnşşş, ea đş drentşl komisarilor, şe aş fşkşş parte din Adşnare, şş viş şş voteze kş astş Adşnare (art. 28). Şrin şrmare în toate şelle-l-alte kaze, kari şşnt foarte nşmeroase, komisarş nş vor vota niş odatsş în Adşnare. Kşm nştem dar preşşşne, kş din kaşsa şniş singşr kaz, kare este foarte rar, kamera se va komşne în realitate nş din 77 de membriş, şi din 69? şi kş formarea legilor, regşlarea bşşgetelor, fiksarea impoşitelorş, se vor face de 69 de denştaşii, iar nş de 77 mekşm zişe konvenşişnea? Kredem maş bine kş kon-

venjisea a înjeles ka, în kazș de alegere de Domn, sș se mai șneaskș kș Kamera mi membrii komisișnei ka-re aș fșkșt parte dintr'însa: adikș, ka pentrș așest șnik kaz, sș poatș fi 85 de votanși în lok de 77.

Dar ni se mai poate obiekta, kș în kaz de desfiinșarea kamerei de kștre Domn, înșeteazș dșpș art. 29 mi mandatsl membrilor komisișnei kari aș fșkșt parte din așea kamerș. Kît deșire œei-l-alși membri nșmiși de Domn afarș din kamerș îmi șrmeazș mandatsl mînș la termenșl de meante anș. Prin șrmare, ne va zice œineva, œei membri aș komisișnei îmi œin fonkșișnea nșmai în virtștea mandatslșl œe aș ka membrii aș kameriș; kînd astș mandat kade mi ei înșeteazș de a fșnșkșiona în komisișne. Lokșrile dar în kamerș nș șșnt vakante, mi nimeni nș-i poate remulasa. Kș toate kș astș obiekșișne se pare mai serioasș, însș mi œi șșșșinem kș nș înjelegem ka œeișm persoanș sș okșpe doș fonkșișni inkompatibile. Kș modșl așesta mșlte orame mi jșdeœe s'ar afla lipsite de repesintanși în kamerș.

Dacă camera saș guvernul aș găsire de kviind a le da un alt mandat de kît acela alș alegătorilor, nu este jst ka aștî alegători sș trimead în aceeași kameră un alt represintant? Dacă unii din membrii komisiunei se reînoesk kînd se disolvă kamera, kassa este kș cî mi-aș dînst mandatul lor de komisarî în virtutea mandatulșî primitiv de denșajî. În așest mandat primitiv n'a pștșt omri pe alegători, ka sș trimead un alt denștat în lokșl acelașe ce nu le mai pștea alșra interesele în kameră.

Așeasta kredem, este, interpretarea cea mai logikă mi naturală ce s'ar pștea da. Mșrtșrisim însș kș am fi dorit ka konvenșionea sș fiș mai esplikată așșira așestșî pșntș.

Komisiunea centrală va fi permanentă, adikă lșkrșrile selle se vor șșma fșrș înșetare în tot timpșlș anșlș, iar nu nșmaiș trei lșni ka la kamera legislativă. Kș toate aștea, daka lșkrșrile selle o vor permite, ea poate sș-mi ia o vakandă kare nu poate fi mai lșngă de patrș lșni (art. 29).

Timpșlș kșt are sș dînt fonkșionile

membrilorș acestei komisiunii este totș același ka mi allș kamerei legislative, adikș de meante anī. Diferința este nșmaī kș fșnkțiunile membrilor kamerei nș înșeteazș din zioa kiar kīnd se īmplinesk ștei meante anī, ștei nșmaī kīnd alți membrii noi le vor okșna lokșlș.

Daka fonkțiunile membrilor komisiunii īnșeteazș kș īmplinirea șellor meante anī, se īnșelege kș komisiunea se va reīnnoi īn totalitate. Se poate īnș īntīmula ka komisiunea șș se reīnnoeaskș nșmaī īn parte; așeasta are lok kīnd kamera legislativș se va disolva; atșnș, dșne kșm am avșt okșsiunea șș aretșm, se vor reīnnoi nșmaī așei membri ai komisiunii kari fșkșserș parte din kamera disolvatș.

Dar membri șșīși pot fi realeși din noș. Așeasta kredem kș se aplikș mi la membrii kamerei, mșkar kș konvenșiunea nș o zīce esșresș; kșșī nș vedem īntre īnkapacītșșile ște ea șrevede, kș ar fi o īnkapacītate de a fi fșkștș parte din o Adșnare șreședintș. Din kontra, este șnș minșiniș generalș rekșnoskșt īn toate statele konștitușionale, kș membrii kamerei potș

fi realemî din noş. Aceasta este kiar şn mizlok de a ekvilibra psterrea ce are Domnşlş de a derima kamera; kşçî daka prinçimile lşî şşnt kontrariî voingei naşionalş, naşişnea va trimete în noşa kamerş totş pe membriî cei vekî.

Konvenşişnea treçe apoi la oarekari disposişişni administrative relative la komişişne. Apa ea zîche kş membriî sei vor fi plştişî. Komişişnea îmî va nşmi presidentşlş seş, kare va fi ales prin sorşî daka votşrile se vor împşrşî între dşoi aleamî (art. 31). În diskuşişni votşlş presidentşlş va fi preponderantş, adikş daka opinişnile vor fi împşrşite în doşş pşrşî egale, aşeea va trîşmfă şnde se va afla presidentşlş. Regşlamentşlş interior allş komişişnei se va face de kştre dînsa. Keltşelile selle se vor împşrşî în doşş între amîndoşş Prinçipatele.

Şş treçem akşm la o kestişne mai împorantş, adikş la atribuşişnile aşestor komişişni. Am zîş kş komişişnea çentralş este aşellş korn politik kare se konsiderş ka konservatorşlş paktşlş şocialş; ea are şş respuşnzş despre

esakta esekstare a nřoilorř dispozițiunii konstitutive alle derei. Ačeasta a ingeles konvențiunea kînd în art. 32 a zis kř nořa organizare a Prinčinate-lor se pșne sřbt paza komisiunei centrale.

Křm însř astř komisiune imi va eserčita privityhierea sa? Křm ea va kombate aktele kontrari konstitutiunei? Nimik nř se zice asșupra ačestăi pșnt într'șn mod specialř. Va remțnea însř komisiunei dořț mizloače. Daka řn akt nekonstitșionalř provine de la kamerț, daka adikř astř kamerț, mînr'o lege de interes specialř la řn Prinčinat, va fi křlkat dispozițiunile konstitutive alle nřoi organizări, komisiunea nř va aproba astř lege, mi o va întoarče kř observările selle; křč, dșpe art. 37, o asemenea lege nř poate fi sankșionatř de Domn mai nainte de a fi komșnikatř komisiunei. Daka řn akt nekonstitșionalř va proveni de la Domn, ministrăř respectiv este responsabilř, ka řnăř če a sřbskris ast aktř; mi daka Kamera nř-lř dř în jřdekats în virtștea art. 15, kredem kř Komisiunea imi va pș-

tea face areturile selle Kamerei, pentru ca aceasta să provoace judekarea ministrului.

O altă atribuțiune mai esențială a comisiei este puterea ce are ea de a averta Domnului dispozițiunile constituției cari aș trebuingă de a fi reformate, și mai adăogăm (măkar kă konvenșinea nă o ziče) golșurile ce trebuiesk împlinite. Este în natura lucrurilor ka niče o operă omenească să se poată crede perfectă, kă atît mai mult operele politice. Komisiunea, kare este însărcinată kă păstrarea presentei konvenșiei, kată în acellam timpă să se okșne și de imperfekțiile ei. De aceea, în art. 32, îndată ce se arată kă noăa konstituție va fi în păstrarea comisiei centrale, se adăogă kă va ptea averta Domnului dispozițiunile ce pot fi reformate. Dar alte dispozițiuni, tot atît de șrgente, pot lipsi kă totăș; komisiunea kredem kă, tot în virtatea principului de mai șșs, le poate averta Domnului.

Dar fiind kă nșmai Domnuleș are dreptăș de inițiativă, fiind kă nșmai ellș, dșpe art. 33, poate face komisi-

neî propunerî kari sã se transforme în proiecte de legi, tot așaa se va șmaa mi aia. Domnșlș, înkșviingînd aretșrile Komisișnei, i le va întoarșe înapoi sșbt formș de propunerî, mi Komisișnea atșnși le va transforma în proiecte de legi, kari se vor șșpșșne, min mizlovirca Domnilor, la deliberașrea Kamerilorș. Tot ast-felș se va șmaa mi kș îmbșnștșșirile șe vor avea a se întrodșe în diferitele ramșri de administragie. Ași însș Domnșlș va presinta așeste îmbșnștșșiri saș ka propunerî la komisișne, saș ka proiecte de legi la Kamerș dșpș kșm interesșlș șe represintș va fi komșn amîndșrorș Prinșipatelorș saș șnșia singșr.

Șinș ași am presșșșș kș Domnșl mi-a fșkșt propunerile selle Komisișnei în șmaa arștșrilor fșkște de dînsa. Domnșl însș poate mi de sine sș fa kș propunerî de interes general pentș amîndșșș Prinșipatele, pentș ka komisișnea sș le transforme apoi în proiecte de legi. Repetșm însș kș komisișnea se va okșna nșmaî deș așelle legi kari intereseazș pe amîndșșș Prinșipatele.

Dar kari pot fi aceste legi? Kestiunea este întinsă; kăci mălte legi, kari la prima vedere, s'ar părea de un interes lokală, pot fi de interes komun. Konvenșionea însă a voit să specifiche, într'un mod mai mălt săă mai puțin komplet, legile de interes generală. Assemenea legi sânt, dăne art. 34, a-cellea kari aă drept obiekt șnitătea de legislație, stabilirea, menșinerea săă îmbășnățșirea șnităței de vame, de poste, de telegrafșri, fiksarea valoarei monetare, și diferitele materii de știlitate păblikă komune la amăndoăă Prinșipatele. Această din șrmă frasă face destăă să se vază, kă konvenșionea nă a voită să fiă limitativă, ci a dat nămaă kăte-va e-semple; kăci în materii de știlitate păblikă se înșelege ori-ce alte măsuri kari ar fi de un interes generală pentră amăndoăă Prinșipatele.

Dintre a-cellea menșionate de konvenșione, kredem de kăviindă a ne o-mni puțin asșma fikșării valoarei monetare. Toată lămea știe kă la noi șirkăă monedele mai măltoră nășșni; kă valoarea reală a acestor mo-

nede se apreciază drept o valoare fictivă, cari nu există în natură, mi care se numesc leș; că astă valoare fictivă, care nu se bazează pe nimic stabil, este scrisă și are allă schimbare, și mai mare, și mai mic de cât valoarea reală: ceea ce face că monedele străine, și daș nevală în Principate, ca să se bătore de o primă, și săg afară, ca să evite o pierdere. De și rezultă o mare perturbare în tranzacțiile comerciale, o mare nesiguranță în credit și o desperare în folosul cămătarilor. Eakă consecințele introdușiei a tot felul de monede străine. Dar Români mai puțin că ei aș avut și aș drentul de a bate monedă; că ast drent este formală prevăzut prin art. 3 allă tratatului din 1393, recunoscut astăzi de Europa; că istoria și colecțiile amatorilor constată destul de evident monedele române ce s'aș bătut și în secolul allă XVIII; minele ce stă în că deskise, de și în ține, dovedesk că metalurile ce se trageă dintr'însele erau destinate, în mare parte, pentru baterea de monede. Acest drent nu a căzut, și

s'a lăsat în neglijență din timpii bei-
lor fanarioși. Ce a înțeles acum Eu-
ropa când s'a ocupat de fixarea
valoarei monetare? Înțeles'a dre-
ptăși vekiș, saș abșsăși de astăzi?
Kredem kă ea nă s'a ocupat de drept;
çi a înțeles șn ce naturală, adikă a-
ceea ce e konform kă ordinea, kă sta-
bilitatea, kă kredităși, kă interesele ko-
merțiale.

Kestișnea monedei este kărat inte-
rioară, mai mălt administrativă de kât
politikă. Daka șn găvern este liber în
administrăția sa, daka niçi o pătore
străină nă are dreptăși de a se ame-
steka în aktele selle de interes lokală,
apoï la găvern remăne a otărî kestiș-
nea monedei. Europa a aflat starea
anormală a lăkrărilor de la noi, și a
voit ka valoarea monedei să se fikse-
ze. Dar kăm se va face astă fiksa-
rea? Aceasta atărne kă totăși de la fiitorăși
găvern. Daka ellă va krede, și va fi
posibilă să kreasă, kă valoarea mone-
tară se poate fiksa kiar pe o monedă
străină, kreată de alșii, afară de săbt
okiï găvernăși lokală, și esșășă fik-
țadăilor a doșă valori, fiktivă și rea-

лъ, fak'o: rellele trekstslsï se vor repeta mi în fiitor, mi Româniï vor zice kт se зimeazт opera înчепстт de Fanariouï. Dar daka gъvernslъ va fiksa astт valoare pe o monedт националъ, formatт sьbt kontrolslъ kamerei mi inspekцiunea gъvernslsï, a kъrïi valoare nominalт sт нз fiт de kтт representarea esaktт a valoareï realт, nimenï нз se va пstea ошпне la ачестт drept mi la astт мьсзгт ekonomikт, kare este konformт кз interesele komerчiale, konformт кз traktatele, konformт în fine кз dreptъrile noastre nazionale, pe kari gъvernslъ fiitorъ нз trebъe sт le pearзт din vedere.

Ъna din minчipalele lъkrъrï alle Komisïoneï чentrale, va mai fi mi зnifikarea mi kodifikarea legilor, în konformitate кз noъa konstitsiïe a Prinчipatelor. Pentрз ачeasta komisïunea va revizïi legile în fiindт, mi va forma proiekte despre modifikъrile че пропъи pe kari le va mesinta la diskъщiunea kamerilor mi sankцiunea Domnilor.

Proiektslъ diskъtat, daka se va amenda de kamerт, se va trimete iar la komisïune, kare va forma atънчï зи

proiekt definitiv. Pe acest proiect Adunările katъ sъ-lъ primeaskъ sаъ sъ-lъ lepede în totalitate, fыrъ a-і mai pstea face amendamente parțiale. Nsmaі atșnyı însъ komisiunea poate face șnș alt proiect definitiv, kînd asșma proiektslđ primitivș camerele din Bșkș-rentı mi Iamı nș aș fыkșt aчelleamı amendamente. Kînd însъ amîndoșъ camerele vor fi fыkștș de o datъ aчelleamı amendamente la proiektslđ primitiv, komisiunea este obligatъ a miimi aste skimbърı. Prin șmare proiektslđ seș definitivș va fi atșnyı konformș kș amendamentele kamerelorș. Va remъnea nsmaі ka Domniı sъ-lș sankțiuneze mi sъ-lș promșlge. (art. 35 36).

Kît despre natura aчesteı lșkrъrı de șnifikare a legislației, observъмș, kъ Reglamentslđ are trebșinцъ, nș de revizșit, prekșm zıche konvențiunea, ыı de konsłtat. În adevър, aчestș korn de legislație, asșma kърșia națiunea a protestatș mi s'a konsideratș ka sorgintea a mșltor relle, este o adъntъръ de mșlte felșrı de legı, de natșrı deosebite, de legı ыivile, legı ko-

merciiale, kriminale, finanþiare, procedur, administratie, etc. P'ntre aceste legi snt multe foarte bune, care aþ originea n legile franceze, precum snt legile asupra responsabilitþii komernelor, asupra modului de rekrutatie, asupra organizri tribunalelor de komerþiþ n faptelor de komerþiþ, etc. Dar unele din aceste legi snt saþ reþ traduse, saþ reþ lokalizate; altele daþ lokþ la ekivoace; altele snt inkomplete; altele injste. Ori-kum ar fi insþ, aceste defekte ar fi de indrentat. Unulþ insþ, care n se poate indrenta de knt desfiinþind-se kiar Reglamenteul, este linsa de unitate n legislative. Sme a ajunge la unitatea cerut de psterile garante, knt sþ desfiinþim Reglamenteul. n adevar, la ce naþiune civilizate se mai aflþ ka achelam Kodþ sþ zneaskþ atitea legi de naturi ama de diferite? Pe lingþ Reglamenteul mai avem astzi o kondiktivil, zna komerþial, alta kriminal; insþ proceduraivil n cea komerþial se aflþ n Reglamente; multe din dispozitiunile civile n komerþiale alle Reglamentele se auikþ n-

kъ; altele sânt modifikate, altele desfi-
ingate prin aste kondiții. De aci kîț
konfesiune, kîte abșșri, kîț lipsă de
șnitare! Toate dar ačeste dispozițiuni
katъ sъ mîarъ, șme a se adșoga în kon-
dițele respektive, çivilъ, komerçialъ,
kriminalъ.

Dintre ačeste kondiții, čea çivilъ a
lși Karagea are a se kompușne din noș,
din kassa imperfekțiilor mea mâlte če
presintъ; proçedșra sa are asemenea a
se kreea; kondika kriminalъ are a se
reforma în mare parte șme a se loka-
lisa mai bine, mi a profita de progre-
șl če s'a fșkșt în Germania în astș
ramșrș; čea komerçialъ are nșmaș a
se revizși, șme a face sș mîarъ mai
mâlte erori de tradșkșișne.

Če mai remșne? Legile administra-
tive relative la kamere, la finançe, la
jșdekștoriș, la rekrștaçie, la imposite,
etc. Însș ačeste legi saș sânt inkom-
plekte mi înapoiate prin natura lor kiar,
saș sânt în kontradikșișne kș nșoile
prinçipiș alle konvençišni, kșçî în mâlte
privilegiș çellș mai vekîș jșka o mare
rolъ, prekșm la formarea kamerilorș,
în imposite, în rekrștaçie, în kiar or-

ganisarea j̄dek̄toreask̄. Toate aceste legi aș a se refače n̄ a se revizi. Elle n̄ konstitse șn korn de legi, prek̄m ar fi cele çivile; în niçî o parte a Eșropei n̄ esist̄ o kondik̄ administrativ̄. Fie-kare din aste legi konstitse șnș korn special, kare se va aplika la ramșra sa respectiv̄: ama o lege asșra reorganis̄rii tribunalelorș, se va înkredinșa ministr̄lșî j̄stigieli șure a o aplika: o alta relativ̄ la finanșe, la ministr̄l de finanșe, o alta asșra instr̄kșionei, la ministr̄l kșl-tșlșî, mi ama mai în kolo. Ori-çine simte k̄ toate aste legi administrative aș s̄ se formeze din noș. Regș-lamentlșș va pștea fi konsșltat nșmai asșra șnorș disposișionî kare s'ar pștea aplika mi în fiitorș. Va înçeta îns̄ de a mai esista ka kornș de legi.

Kît desșre legile de șn interes specialș nșmai la șn Prinçinat, știm k̄ proiekșlș lor se lșkreaz̄ de Domnș mi se presint̄ la Kamer̄. Domnșlș nș-mi va da sankșionea de kît nșmai dșpe çe le va komșnika komisișnei çentrale, kare va amșdia daka sșnt kom-

patibile k̄s disposiḡionile konstitstive
alle n̄ḡoi organiz̄ri. (art. 37).

Înalta Curte de Justitie si de Casatie.

Aceast̄ k̄rte îmi va avea rezid̄nḡa
la Fokșani, ka mi komisiḡnea central̄.
Ea va fi kom̄n̄t̄ am̄nd̄ror Prinḡipa-
telor̄.

Kreearea ōnei k̄rte de kasatie a
f̄k̄st s̄ înḡeteze o mare anomalie ḡe
avea lok̄ la noi. În adev̄r, p̄n̄t̄ a-
k̄sm n̄ aveam doḡ̄ instanḡe j̄dek̄-
torent̄i, ka la toate naḡiḡnile ḡivilisate
ḡi trei, ḡi patr̄ kiar. ḡeea ḡe se n̄-
memte Înalts̄l̄ Divan̄, n̄ se m̄rḡi-
nemte n̄maī a ḡerḡeta daka legea e-
ste saḡ n̄ aplikat̄, ḡi intr̄ în fon-
d̄s̄l̄ miḡineī kiar, îmi d̄t̄ otr̄îrea sa,
nem̄im̄nd̄-se n̄maī a se ad̄ḡe alte
dovezi, saḡ a se invoka alte pretenḡi-
ḡni. ḡeea ḡe konstit̄se în realitate o
adev̄rat̄ instanḡ. Dar aceasta n̄ e-
ste dest̄l. Domn̄l̄ maī are înk̄t̄ drept̄-
t̄s̄l̄, k̄s oari-kari kondiḡiḡni, de a re-
viz̄si otr̄îrea Înalts̄l̄ Divan, mi a tri-
mete kassa în o noḡ̄t̄ esaminare. Ell̄

mai eserçitъ zn drent de revizie kiar asșura otârîrelor tribunalelorъ mi kърçilorъ: çeeа çe nъ e de lokъ de a sa kompetinçъ. Аша, printr'o kontradikçione neînçeleasъ, pșterea esekçtivъ se afla konfșndatъ kъ çeeа jșdekçtoreaskъ. Înçelegem astъ anomalie în sekoliî de întșnerekъ, ea a esistat în mai mșlte alte state. Nъ o înçelegem însъ la epoka kînd s'a fșkçt Regșlamentșlș, mi kînd lșminele eraș atît de resșîndite în Eșropa. Abșșçrile çe resșltъ din astъ konfșsiçione, din aste patrș grade jșdekçtoremtî, fie-kare le poate kșnoaște: dependinçajșdekçtorilorъ de inflșinça kapçlși statșlși, o prelșngire foarte mare în proçese, abșșçl çe de mșlte-orî s'a vșzçt ka domnșl sъ dea kiar sentinçe, îmmșlçuirea keltșelilorъ, mi rșinarea familielorъ.

Akșm açeste inkonveniente aș înçetatș. Pșterea esekçtivъ nъ va mai avea niçî zn amestek în çelle jșdekçtoremtî, afaçъ de drentșl de graçie în materie penalъ. Instançele jșdekçtoremtî vor fi nșmai doçъ, tribunalele mi kърçile de apel. Înaltșl Divan se va desfiinça. Kърtea de kasaçiç va a-

vea drept misiune a inspekta observarea legilor, și a menține unitatea în aplicarea lor. Ea nu va mai intra în examinarea faptelor; nu se va mai ocupa de procese va vedea numai dacă o otrăvire a unei tribunal să a unei curții va fi călcat legea, va fi călcat formele, să a dacă judecătorii vor fi trecut peste puterea ce le este acordată. Aceasta este în general misiunea unei curții de casation. Kît despre amănuntele organizării sale, convenișnea zice că se vor regăsi print' o lege specială. În singur principiu se espere de mai înainte, ca membrii acestei curții să fie inamovibili, adică pe viață. Independința lor va fi, și ca model acesta, și mai mult asigurat. Se mai adaugă încă că curtea de casation va exercita și drept de cenzură și de disciplină asupra curților de apel și asupra tribunalelor (art. 40). Legea specială, ce va veni mai târziu, are să organizeze în ce caz, și cum se va exercita acest drept; care va fi numărul membrilor acestei curții; ce condițiuni de capacitate li se vor cere; ce procedură are să se ur-

meze în lăkrările lor; ce konsekvinde vor rezulta din anslarea otărîreî unei kărîi saş unei tribunal.

Kărtea de kasajie va jşka în avelam timp mi rolul de înaltă kărte de jştişie sune a jşdeka pe ministrii ce se vor şma de kătre Domn saş kameră (art 41). Jşdekata sa va fi făr apel. Şi açi legea specială va arăta procedeşra ce are să se şmeze în acest kaz kînd kărtea de kasajie va jşdeka pe şnel din membrii sei în materie penală; kăçi, dşpe art. 40, nşmaî ea are dreptul esklsiv de a jşdeka krima saş deliktul ce s'a komis de vre-şnel din membrii ce o komşen.

Militziele.

Şterile garante aş voit ka şinçi-şişleş şnirei să fiş admis mi în ceea ce şivente organisarea mi akşişnea milişielor naşionale. De aceea konvenşişnea voente ka elle să şiimeaskă, şintr'o lege komşenă, o organisare identikă. Inspektori generalî, nşmişş alternativş pe fie-kare an, kînd de şuş Domn, kînd de şen altăleş, vor şive-

ghia daka dispozițiunile acestei legi se eșecutează, mi daka prințipiul sere se observă așea, în kît milițiile sîb sîb karakterslă a doză komari din așeeamî armie.

Kît despre îmmăliirea armiei reglate pvenzste prin Reglamente, konvenșinea voente ka daka se va adzoga mai mslt de o a treea parte, sîb fîb mai întiș o îndelegere kă Î. Poartă (art. 42). Nșmerslă armiei reglate, dșpă Reglamente, este de 6000. Așest nșmer se poate adzoga kă o a treea parte fîb niș o îndelegere kă Î. Poartă. Dar astă îndelegere devine neșesară kînd adzogirea șa trece peste a treea parte. Kît despre armia nereglată, konvenșinea nș zice ni-mikș. Prin șrmare gșvernslă romșn o va îmmăli kă ori-șe nșmer, fîb ka sîb fîb treșinș de o îndelegere kă Î. Poartă.

Kă toate aștea mșrtșrisim kă, în șee a șe mivente armiele reglate, konvenșinea nș s'a konformat kă vekile datine mi drentșri alle șerei. Ștarea akșală, mi nșmerslă armiei pșente este șn șe kă totslă anormală, kare nș

se poate lăsa drept bază unor reforme serioase. În vechile tratate ale Românilor nu se vede niciun fel de drep- tate de a forma ni a mări oștirea, că ori-ce număr, ar fi limitat prin vr'o clasă. Să nu ni se zică că pe timpul aceia Românii nu aș avut oștire re- gulară, fiind că istoria constată anume că Mircea, în secolul al XIV, a fost unul dintre cei dintâi prinzi ai Eu- ropei cari formase armie regulată. Tur- cia nici o dată nu a invocat vre un drept ca să mărginească numărul o- știrii române. De vreme ce Românii posedă dreptul de rebelie ni de pace, era înkonsekante ca o altă pu- tere să pretinză a mărgini numărul soldaților lor. Acest număr varia totu de una dată treburile. Ca să nu vi- tăm multe exemple, vedem în mizlo- cul secolului al XV, pe Ștefan cel Mare al Moldaviei că are o armie regulată de la 35 mii la 40 mii sol- dați; Radu VIII al României pre- pară o armie de 80,000 oameni spre a o trimite în ajutorul lui Zăvoia al Transilvaniei; în 1552 Mircea III al României oștrea lui Elie, un alt pre-

tendinte, o armie iarșmî de 80,000 soldați mi 36 bșkșmî de artilerie. Mi-xaiș Viteazșlș în 1600 nșvșlemește în Moldavia kș o armie de 50,000 soldați, afarș de așeeș che o lșsase în Transilvania. În 1679 Șerban Kantakșzin avea o armie regșlatș de 44,000 soldați, mi 38 tșnșrî de mare kalibrș. Așș, kșm vedem, pînș kștre sekolșlș allș XVIII, Romșniî aveaș o armie destșlș de respektabilș, allș kșria nșmerș varia dșpe kșm .șereș nșmaî tre-bșingșle șereî. Șșbt bei fanarioșî, de la 1716 înkoa, armia nașionalș fș de-sșinșdatș; kșșî așei bei știaș kș Ro-mșniî șșnt inkapabilî de a-șî trșda șara lorș, mi nș vor servi pe ștrșinî. Redșserș dar maî la nimik miligșiele nașionale, mi se înkongșrșrș de mer-șenari, streinî ka mi dînșmî. Regșla-mentslș șkș armia romșnș pînș la nșmerșlș che vșzșrșm maî șșșș. Dar che era așest nșmer în komparatișne kș çellș vekîș? Kș toate așeeș Re-gșlamentslș nș oșremte ka, dșpe tre-bșingșe mi împregișrșrî, șș se maî mșreaskș nșmerșlș armiei. Se pre-vede eșpres așeăștș adșogire în § 379

allș Reglamentslși militar. Niči o margine, niči o kondițiune nș se impune pentrș astș adșogire, de kît ka sș se faktș trentat.

Ne mirșm dar kșm în konvențiunea din Paris s'aș pștșt pșne niște kondițiuni, kari nș pot fi sșșșinște niči prin traktate, niči prin istorii, niči kiar prin Reglament. Se vede negreșit kș Pșterile garante nș aș dat mare importanșș kondițiunei de a ne înșdelege kș Î. Poartș. Prin astș înșdelegere s'a avșt de șintș poate nșmaș o kestione de kșrtenire, kș adikș gșvernșlșș romșn sș dea în kșnoștinșș Î. Porșș, kînd va voi sș mșreaskș armia kș maș mșlt de o a treea parte. Alt-felș ast gșvern katș sș remșnș absolșt independinte de a-șș mșri armia șre kît va șere trebșinșa sa de apșrare. Sș nș se teamș însșș nișmenea kș Romșniș voesk a avea șnșș prea mare nșmerș de armie permanenșș; kșșș ei știșș șe kostș așeasta pe tesășrșș, șș șe konsekșinșde ekonomice poate avea. Vorba este nșmaș de șn drent; șș Romșniș voesk ka așest drent sș nș fiș înșpedekat în eserși-

miş seş de nimate obstakole kari ar
anşla mizloachele lor de apărare pre-
vzste kiar prin konvenşinea de la
19 August.

În interesşlş aştetei apărării din şn-
trş saş din afarş, konvenşinea voemte
(art. 43) ka milişiele amândşrorş Prin-
cipatelor şş se şneaskş şure a lşkra
în komşn, dşne provokarea fşkşştş de
şnşlş saş altşlş din Domni, şi kş vo-
ea amândşrorş. Kît desşre Tşrşia, kon-
venşinea este aşi mai lşmşritş. Ea
zice kş se va da în kşnoştişşa
kşrşii şşzerane desşre operaşia komş-
nş a armielor. Prin şrmare Domni,
kari singşri aş drentşlş de resbelş şi
de paşe, nş aş şş aştepte permisşnea
î. Porşi pentş şnirea armielor lor; e
destşlş a-î înkşnoştişşa aştete
şnire.

Şnirea între milişii se poate face
nş nşmai kş skon de apărare, şi şi
şure a se eserşita în komşn saş a se
treşe în revistş. Prin şrmare Domni
pot forma o tabşrş komşnş de eser-
şişşri, şnde soldatşlş dobîndemte mai
mşltş vigoare şi agilitate în lşkrşrile
selle.

Dar în toate astea kasrı de snire, katъ ka armiele sъ fiъ komandate de aчellamı kanъ. Pe kıt staъ separate fie-kare imı are generalıđ seđ. În kasъ de snire fie-kare Domn, pe rъnd, va nъmi pe komandantıđ sъperior (art. 44). Aчeastъ mъsъrъ poate avea o nekъvi-ıngъ; aчeea ka snıđ din Domnı sъ nъmeaskъ ka komandantъ sъperior nъ pe snıđ din generalıı în aktivitate, çı pe o atreea persoanъ, vekıđ militarъ poate, mı de merit. Kъ toate astea, astъ persoanъ este sn om nođ pentrъ soldadı, mı mtim çe uređ are în ak-çisnea sneı armıı sn komandant kъnoskът soldadılor, mı kare sъ posede amoarea mı înkrederea lor. Ar fi de dorit dar ka Domnı sъ aıbъ grijъ a nъmi ka komandant sъperior peste amъndođъ miliçiele pe snıđ din generalıı în aktivitate, kare, daka nъ va fi kъnoskът de amъndođъ armiele, çellъ pçđın va poseda amoarea mı înkrederea snıa.

Dъne çe psterile garante ađ esnъsъ ast-felъ basa organısrıı mı atribçđılorъ diferitelorъ korprı kari formeזъ psterea statıđı nostrъ, ađ ençngat oa-

re-kari prinçipiî fundamentale kari sã serveaskã în formarea legilor civile și politice ale țerei. Aceste prinçipiî sânt așellea ale țatelor statelor konstityionale și civilizate, și nã pãtem de kît felicitã pe Pãterî de aplikarea lor și la noi. Elle sânt komrinse în art. 46.

Açi se zice kã Romãniî sânt egalî înaintea legii, înaintea impositelor, și vor fi de o potrivã admimî în fonkçionile statãrî în țnãlș saș în altãlș din Prinçipate. Știm kã pînã akșm așeastã egalitate lipsea; kãçi legea penalã de mãlte ori împarte pedensele dșpe klase, impositete saș birșrile kã-deaș nșmaî pe o parte a soçietãrîi noastre; rekrștaçia se fãcea nșmaî din o klasã; șnele fonkçionî ale statãrî eraș atribștãlș nșmaî șnei klase. De akșmș înainte toate aste inegalitãrî pierș; și din așeea çe zice konvençionea, kã Romãniî pot lãa fonkçionî din țnãlș saș altãlș din Prinçipate, resșltã kã kondiçionea de natșralisaçie între Moldovenî și Mșntenî nã este necesarie.

Libertatea individșalã va fi garantãtã, în sensșlș așesta kã nimenî nã

va pstea fi srmatş mi arestatş de kît konformş kş legea. Nşmaî în kazele determinate mi prevzşte de lege, mi nşmaî kş formalitşpile ce ea va areta, şşş individş s'ar pstea kşlka saş a-resta. Alt-felş ar fi o violaçie a libertşpş selle, garantatş de konven-
 çişne.

Proprietatea este basa soçietşpş, mi nimenî nş o poate derima fşrş a se pşne în kontradikçişne kş natşra omeneaskş kiar. De açeea konvençiş-
 şnea zice, kş nimenî nş va pstea fi esromiatş de kît legalş pentş kassş de interesş pşblikş mi kş despşşşbire. O asemenea esromiare este admisş în toate statele eşropeane, mi are de skonş înfrşmşşşarea mi însşnştomş-
 rea oramelorş. Kamera fitoare va regşla kondiçişnile açestei legi.

Toşî Romşniî de toate ritşrile kre-
 stine se vor bşkşra egalş de dreptş-
 rile politice. Açeste dreptşri se potş
 întinde mi la Romşniî ce sşnt de alte
 ritşri, daka o lege specialş o va voi
 ast-felş.

Ka o konsekşinçş a prinçipşlş e-
 galitşpş, konvençişnea zice kş toate

privilegele, skstirile saş monopolurile de kari se bskgraş şnele klase, vor înçeta. Açeste privilege mi skstiri figşraş şsbt diferite forme, açi şsbt forma rangşrilor, açi şsbt açeea a boerilor de neam, açi kiar şsbt açeea a komerçianşrilor mi profesişnilor liberale. Toate aste ştri şociale aveaş diferite privilege, în privinça impositelor, rekştançiei, penalitşşii, eserçişşilor dreptşrilor politice, şnorş fonkşişni şşbliçe, etc. Kît desme monopoluri nş ştim bine, în realitate, çe aş voit şşterile garante şş înçeleagş; kşçi la noi, şnde n'a domnitş regimşş feodalş, nş am avş monopoluri, prekşm n'am avş maestrii (maitrises) mi korporişni. Poate kş aş înçeles açellş drept çe se da nşmaş şnor rangşri de a okşpa kştare fonkşişni; saş poate kş aş înçelesş dreptşş eskşsiv çe-lş are proprietarşş de a vinde nşmaş ellş vin mi rakiş pe momia sa. Dar açest pşnt remşne a se interpreta de komişişne mi kamerş.

Ori-kşm ar fi, este pozitiv kş toate privilegele mi skstirile şşnt kşzşte. Şni ş doreskş a şşşpine kş, de mi pri-

vilegiislă a k̄zst, rangurile tot kontin-
nre a esista. Ačeastă idee ni se pare
prea slabă sursă a merita o lungă dis-
k̄ziune. Rangurile pînă ak̄m la noi
era zn ce nedespr̄gită de privilegiă.
Îndată ce čineva lăa rangă, intra în
klasa privilegiaților, mi se b̄kera de
toate sk̄tirile ce adăcea titlă seă. De-
skiză čine-va reglamentslă mi vază
daka este k̄ p̄tingă rang f̄ră privi-
legiă. În timpurile vekī rangurile ak-
tsale eraă nimate fonk̄iuni în aktivitate.
Čellor ce se distingeă în serviciurile
Statslă li se da oare-kari sk̄tirī, kari
se perpetuaă în nepozi l̄or. Ačeastă
konstitua zn felă de nobleț, kare a-
k̄m se n̄mente boerie de neam.

Săbt regimslă fanarioților boerii de
neam f̄ră persek̄tați, ka znī ce eraă
rom̄ni. O altă nobleț titlară se a-
ridikă, mi ačestei noblețe saă aristo-
krații i se dete oare-kari privilege.
Semnslă d̄rii astor privilege era znă
titlă, zn rang; sk̄tirile ce adăcea ast
titlă se șma n̄maī la fiī, n̄ mi la
nepozi, kari aveă treb̄ingă de altă
rang sursă a deveni privilegiați. Re-
glamentslă maī întri ačest sistemă.

Prin şrmare titlş se da nşmaı pentrş kş, prin sine-ınsşmı, represinta nınte privilege. Titlş dar fşrş privilegiş nş poate esista.

Dar privilegişlş fşrş titlş esistş, kşçı mi komerşianşıi mi boeriı de neam, mi profesıonele liberale sşnt privilegiate pıne la şn grad.

Prin şrmare, kınd Европа a zis kş privilegişrile kad, a ındeles kş mi titlşrile kş privilegele kad, prekşm kad mi privilegele fşrş titlşrı. Ori-şe avea drept konsekşındş a adşşş şn privilegiş katş sş kazş, mi fiınd kş rangşrile aveaş aşeastş konsekşındş este natşralş a kşdea. D. Walewski, ın şirkşlara sa de la 20 Augşst kştre a-genşıi diplomatıçı ai Franşiei, zış kşrat kş Pşsterile aş voit ka sş se desfinşşeze privilegele de klase. Titlşrile aveaş drept efekt a konstıta o klasş privilegeatş; nş este logik mi simplş ka aste titlşrı sş kazş kş klasa şe kreeaş?

Nş ştim daka se poate sşşşine kş rangşrile tot esistş, de mi fşrş privilegi, mi ka nınte semne onorifişş nşmaı mi de rekompensş, Ştim ın-

sъ кѣ тоуі оаменіі де бѣн симу ми де оноаре, пропагъ знізnea, фѣсізnea între klase, зїтarea vekilor пасізні, vekilor divisіzні, vekilor зрі, pentrѣ ka тоуі сѣ лѣкрѣм la olaltѣ, кѣ solidaritate ми кѣ amoare. А маі ȳine нїште тїлѣрі, де-спїзiate де прїvїlegїї, este a conserva semnѣлѣ divisіzніlor ми зrelor între ної, este a readѣче o tristѣ сѣvenire a знѣї trekѣт пе kare vrem тоуі сѣ-лѣ зїтѣм, прїvїlegeadıї кѣ тїлѣрі саѣ фѣрѣ тїлѣрі. Сѣ лепѣдѣм пїнѣ la чellѣ дїн зrmѣ semn allѣ ачестѣї мѣрѣ де diskordie. А се маі kрееa прїvїlegїзлѣ, e neste пѣтїнȳ; кѣчї аша e voinȳa Пѣsterilor езропеа-не. Dar a се stimѣla meritsлѣ, a се ін-корagia капачїtatea, a се resплѣтї ser-вїчїслѣ, ачeasta s'a фѣкѣт ми се фачe ін toate statele чїvїlїsate. Сѣ лѣсѣм dar ka гѣvernѣлѣ fїtor сѣ kрееze alte sem-не onorifїche, alte mızloache de rekompensѣ ми емѣлаȳїe, маі konforme кѣ smırїтлѣ sekolѣлѣї ін kare тѣрїнї, ми кѣ ноѣa konstїтȳȳїe kare este basa reor-ganїzѣрїї noastre.

Konvenȳїznea се маі окѣпѣ ми де soartea ȳѣranilor. Ea voemte ka, фѣрѣ інтѣрзїere, сѣ се прочeадѣ la revїzїerea

legii kare regzleazъ raporturile proprietarilor kъ țeranii, sure a se îmbunătăți soartea acestora. Açı iarъmî zniî aș voit sъ mtiъ daka din astъ revizire ar pștea țeranii sъ devinъ proprietari. Dar mî açı konvenținea nъ poate avea doșъ înțeleszi. Dșne legile în ființъ țeranșlș nъ este proprietar. Îmbunătățirea soartei lxi se va face pe basa acestei legi; kъçı Европа voente ka astъ lege sъ se revizias kъ nșmaî, iar nș sъ se kreeze o alta. A face din țeran proprietar este a derima legea în ființъ, iar nș a o revizii; mî chei che voesk a merge pe țrîmșlș legalitșii nș vor emi din testșlș konvenținei, adikъ nș vor derima či vor îmbunătăți legea aktsaltъ dintre proprietari mî țeranii. Prin șrmare toate reformele fiitoare în astъ privințъ se vor redșche întrș a îndrenta oare-kari dispozișniî din astъ lege, sure a se îndșlchi soartea țeranșlș, fșrș însș a se derima raportșlș principalș asupra proprietșii dintre kșltivator mî proprietar.

Tot de o datъ Pșterile garante esșimъ dorința ka institșișniile mșnișipale, de orășe mî de țarș, sș pșiimeas-

skъ toate desvoltările ce ar fi în akord kъ presenta konvenționne. Ori-cine e konvins de păterea ce dъ șnșī statș în-treținerea vieții lokale, mi de vătămarea ce poate adăce o centralizare esagerată, înțelege îndată importanța instituțiilor municipale. Kamerele vor avea o frămoeș mi însemnată lăkrare a face asșpra acestșī obiekt.

Acestea sșnt toate minciunile fundamentale ce Pătterile garante aș esșșș pentru reorganizarea noastră interioară. Kît despre dispoziționile ce mai șrmează în konvenționne, relative la kontinșarea legilor în fiinșă pre kît timp nș vor fi kontrari kș nșoile principii alle konvenționnei, la formarea șnșī gșvern interimer, ect, sșnt de o natșrș administrativă mi provisorie, mi nș avem a ne okșpa kș dînsele.

Kș modșlș acesta am terminat tot ce aveam sș zicem asșpra konvenționnei. Ne-am încerkat a esamina kș o egală imparțialitate atît bșnșlș kît mi vișiele selle, pentru ka Romșniș sș poată kșnoaște mai bine bazele pe kari ei aș a lăkra, mi sș se poată feri de stîncile mi pedicșle ce le ar pătrea fi

perikuloase. Fiș ka fiitoarea kameră
să-șî poată înpelege mărimea misi-
nei selle, și să aibă destulă putere și
capacitate săre a o realiza ama kum
chere chelle mai mari interese ale țării!

FINE.

CONVENȚIUNE.

pentru definitivă organizare

a

PRINCIPATELOR DANUBIENE

ROMANIA ȘI MOLDAVIA.

CONVENȚIUNE.

Maestryile Lor imperorxl Franșesilorș, regina Regatxlșl-șnit allș Mareș-Britaniș mi Irlanda, imperorxl txlșlor Rșsiilorș, regele Sardiniei, imperorxlș Aștriei, regele Prșșiei mi imperorxlș Otomanilorș, konformș stinslagisnelorș traktatxlșl inkeeatș la Parisș la 30 Martiș 1855, voindș a konsakra printr'o konvenșione desșvșrșuita lorș invoire așșnra organizșrii difinitivș a nrinșinatelorș dansbiene, Romșnia mi Moldavia, aș ales ka nlininotiniș ai lor, nentș a se inșelege mi sșb-șsemna zisa konvenșione, pe șei șrmș-tori :

Mșria Sa imperorxl Franșezilorș, pe D. Alleksandrș komite Collonna Walewski, etc.;

M. Sa regina Regatxlșl-șnit allș Mareș-Britaniș mi Irlanda, pe prea-onorabilxl Enrik-Rikard-Karol baron Cowley etc.

M. Sa imperorxlș txlșlorș Rșsiilorș, pe D. Pașl komite Kisseleff, etc.

M. Sa regele Sardiniei, pe D. Salvator Markiz de Villamarina etc.

M. Sa imperatorul ă Austriei, pe D. Iosif Alesandru baon Hubner etc.

M. Sa Regele Prusiei, pe D. Massimilian-Friderik-Karol ă-Frang komite de Hatzfeldt Wildenburg-Schoestein etc. mi

M. Sa imperatorul ă Otomanilor pe Eks Sa. Fxad-паша, etc. etc.

Plinipotinul, dăruț ce-mi ă skimbat în-пăternicirile lor ă găsite în băruț mi kăviinçoasă formă, s'ă învoit ă asăra artikolelor ă ărmătoare :

Art. 1. Prinçipatele Romănia mi Moldavia, konstitsite pe fiitor ă săb nămirea de *Prinçipatele-Ūnite* alle Romăniei mi Moldaviei, vor găminea săb săzeranitatea M. Sale Săltanăli.

Art. 2. Pe temeisl kanitălaulilor ce e-manează de la Săltanul Baiazet I, Soliman II, Selim I mi Maxmăd II, kare konstitsă astonomia lor ă, regălindă-le raportăurile kă Î. Poartă, mi pe kare, mai mălte xati-şerife mi mai kă seamă açella din anul 1834, le konsakră; konform ă mi art. 22, 23 din traktat ă înkeat la Paris la 30 Martie 1856, Prinçipatele vor ă ăma a se băkăra mi pe fiitor ă săb gărangia kolektivă a Păsterilor ă, de privelegiile mi imănităgile ce ă în posesiune. Prin ărmare, Prinçipatele se vor ă administra singăre mi făruț intervenirea Î. Porçul potrivit otarelor

preskrise de învoirea Psteriloră garante kă Kxrtea sşzerană.

Art. 3. Psterile năbliče se voră inkredinga în fie-kare prinčinată xni Domnă şi xnei adănrăi elektivă, lăkrindă în kazele prevăzute de konvençisnea presintă, şi kă konkărsălă xnei komisiiŋi çentrală komăŋă amăndororă prinčinateloră.

Art. 4. Psterea esekktivă se va eserçita de kătre Domnă.

Art. 5. Psterea legislativă se va eserçita împreună de kătre Domnă, Adănare şi komisieŋea çentrală.

Art. 6. Legile de interesă speçială în fie-çe prinčinată, se voră prepara de Domnă şi se voră vota de Adănare. Legile de interesă komăŋă se voră prepara de komisieŋea çentrală şi se voră vota de adănrăi kăgora se voră sşŋăne legile de kătre domni.

Art. 7. Psterea jădekătoreaskă eserçitată în nămele Domnăi, se va inkredinga xporă magistrăiŋi nămiçă de dănsălă fără ka çine-va să fie dençrată de la jădekătorii sei natărală.

O lege va determina kondiçisnile priimi-rei şi înaintării în magistrăiŋă, lăindă-se de bază anlikarea progresivă a prinçipiăi de nestărmătare.

Art. 8. Prinçinatele vor da kărçii Sşzerană xŋă tribăţă fiksată la sşma de xŋă mi-

lionă cinci sate de mii lei pentru Moldavia, și două milioane cinci sate de mii lei pentru România. Înțelegerea se va da Domnilor, ca și 'n trecut de către M. Sa Sultanel. Cărtă Săzeran, va combina împreună cu Prințipatele mizeriile necesarii pentru apărarea teritoriilor lor în caz de atac de din afară; și va putea fi. Poartă printr'o înțelegere cu Cărtăile garante, să ia mizeriile neapărate pentru restabilirea ordinei, în caz de a fi turburată. Ca și 'n trecut, tratatele internaționale, ce se vor încheia de către Cărtă Săzeran cu puterile străine se vor aplica și la Prințipate în tot ceea ce nu le atinge interesele lor.

Art. 9. În caz de război a intereselor lor Prințipatelor, Domniile vor reclama îndată puterile săzeran, și dacă nu vor dobândi dreptate la reclamația lor, atunci vor înainta această reclamație prin agenții lor la reprezentanții puterilor garante din Constantinopol. Domniile vor fi reprezentate pe lângă Cărtă Săzeran de către agenți (capra-kiaga) rusești din România și Moldoveni, cari vor fi primiți de către Î. Poartă și nu vor atârna de nici un fel de jurisdicție străină.

Art. 10. Domniile se va alege pe viață de către adunare.

Art. 11. În caz de vacanță și până la

alegerea Țoilorș domnii, administrația pȃrii se va inkredința konsilișlii ministrilorș, kare intru kȃ deulinș drentș în esersiçișliș pȃterii. Atribũieele salle kȃratș administrative vorș fi mȃrginite în espedũirea lȃkrȃrilorș, fȃrȃ ka sȃ poatȃ skoate pe fũnkũionariĩ intr'altș kinș de kit Țmaĩ în Ńrma Ńnorș fante konstatate prin kanalșliș jũdekũtoreskș. În asemenea intinplȃri, konsilișl Ț va pȃtea Țmi alũi fũnkũionariĩ de kit Țmaĩ provisoriiș.

Art. 12. Kĩnd vakanția de domnș se va ivi, atȃnçi daka Adȃnarea va fi formatȃ, sȃ procede ĩdatȃ Ńi ĩn timnș de ont zile la alegerea Domnșlii. Daka din kontra, Adȃnarea Ț va esista, atȃnçi sȃ se konvoaçe ĩdatȃ Ńi sȃ se Ńi adȃne ĩn timnș de zeye zille. În kazșliș kĩnd Adȃnarea va fi desfiĩnatȃ, sȃ se ĩncheapȃ ĩdatȃ Țoi alegeriĩ Ńi aȃestea Țmaĩ ĩn snajũliș de çinçi-supe-zeye zille, iar noȃa Adȃnare, se va reȃni asemenea Țmaĩ ĩn timnș de zeye zille. În chelle ontș zille kari vorș Ńrma dȃne strĩngerea Adȃnȃrii, ea katȃ sȃ fi Ńi procedatș ĩn alegerea Domnșlii. Pentȃ ka adȃnarea sȃ poatȃ ĩntra ĩn lȃkrȃrile alegeriĩ Domnșlii trebșe ka sȃ fie konpȃse de trei pȃrũi a Țmȃrșlii ĩnskrisș de denștaũi. La ĩntinplare kĩnd ĩn chelle ontș zille, alegerea Ț se va fi fȃkștș, ĩn a noa zi la prinș, Adȃnarea va ĩntra ĩn lȃkrȃrile alegeriĩ, ori kit ar fi de mare saș

mik p̄m̄t̄r̄s̄l̄š m̄m̄brilor̄š de faḡ. Înt̄r̄irea se va cere ka mi mai 'nainte, mi va fi dat̄ în tim̄ de o l̄n̄ saș mi ceva mai m̄lt̄.

Art. 13. Se va alege Domn̄, or̄-ține va avea etatea de trei-zeci mi cinci de ani, va fi fiș all̄ șn̄i p̄rinte p̄sk̄t̄ Rom̄n̄ saș Moldovean̄, mi va avea șn̄ venit̄ șn-țier̄ de trei mi galbeni, ins̄, s̄ fi fost̄ în șnk̄ișni p̄bliče în tim̄ de zece ani, saș s̄ fi f̄k̄t̄ parte din vr'o Adșnare.

Art. 14. Domn̄l̄š va k̄rm̄i k̄ konk̄r-s̄l̄š ministrilor̄š p̄m̄iḡ de d̄ns̄l̄š. Va sank-ționa mi prom̄lga legile, mi poate ref̄za sank̄ișnea sa. Ell̄š va avea drent̄l̄š d'a erta mi im̄șțina pedensile în materii kriminale, f̄r̄ a p̄tea interveni în vr'șn kin oare-kare în administrarea j̄st̄iḡiei. Asemenea, va p̄-tea n̄npara legile de interes̄ șpecial Prințipat̄l̄š, mi mai k̄ seam̄ Bșdgetele, mi le va șp̄șne deliberaiilor̄ Adșn̄r̄i.

Domn̄l̄š va n̄mi pe toḡi am̄loiaḡi ad-ministraḡișnei p̄bliče, mi va face reglamentele neșer̄i n̄ntr̄ esek̄tarea legilor̄. Lista civiľ a fie k̄r̄i Domn̄, se va vota de Adșnare odat̄ n̄ntr̄ tot̄ d'asna.

Art. 15. Or̄-țe akt̄ all̄š Domn̄l̄š, kat̄ s̄ fie kontra-semnat̄ de ministrii kom̄netiḡi. Ministrii vor fi responsabili de violarea legilor̄, mi mai k̄ seam̄ de or̄ țe risiniḡe a fond̄rilor̄ p̄bliče. Ei se vor j̄st̄ifika de

kъtre Їnalta-Kърте de jъsticie ши de Kasagie. Ъгмъгirea lorъ in jъdekatz se va face de kъtre Domnъ saъ Adъnare. Akъzacia ministri-lorъ nъ se va pronъnca de kit de o majoritate komnъsъ de trei пъггi din membri de factъ.

Art. 16. Adъnarea alegъtoare, in fie-che Princhatъ, se va forma pentъ шапте anъ, konform kъ disnoziciъnile elektorale alъtъrate pe lingъ prezinta konvenциъne.

Art. 17. Adъnarea se va konvoka de kъtre Domnъ, ши katъ съ fie reznitъ in fie-che anъ in чеa d'intъiъ Dъminekъ a lъneъ Decem-bre. Цinerea fie kъria sesiъnъ ordinаръ va fi de trei lъnъ. Domnъlъ, va пъtea, de va fi trebъingъ, a prelъngi sesiъnea. Domnъlъ va пъtea konvoka Adъnarea estraordinаръ, prekъm asemenea a o ши desfiingъ. In ачестъ din ъгмъ kazъ, este datorъ a konvoka o a doxa adъnare, kare trebъe съ se rezneaskъ in tim-nъlъ de trei lъnъ.

Art. 18. Mitronolitъlъ ши episkopiъ e-parxiilorъ, kъ totъ dreutъlъ, vorъ пъtea face parte din Adъnare. Prezidenция adъnъгiъ se va kъveni mitronolitъlъ iar vice-prezidenция ши sekretariъ vorъ fi aleши de adъnare.

Art. 19. Prezidentъlъ va fiksa kondiciъnile kъ kare nъblikъlъ va пъtea fi priimilъ in шedingele Adъnъгiъ, аfarъ inсъ, de kazъgile eщeнционале kari vorъ fi пегуъzъte de регъ-

lamentălă din ăntreălă Adăneri. Prin ăngrijirea prezidentălă, se va face ănă procesă-verbal, șmariă allă fie-kăria ședinge, kare se va ăsblika prin *Gazeta ofiială*.

Art. 20. Adănarea va disksta Ńi va vota proektele de lege kare i se va prezinta de kătre Domnă. Ea le va ăstea amenda potriviă art. 37, ăn ăeea ăe se raportă la ănteressă komănă.

Art. 21. Daka ministrii nă vor fi membri ai Adăneri, ei nă voră avea mai ășuină drentă d'a ăntre Ńi a lăa nărte la diskășionile legilor, fără ănsă a ăstea vota.

Art. 22. Bădgetă veniăriloră Ńi ačella allă keltăliioră, uregătită ăn fie-ăe an pentră fie-kare Prinăinată, prin ăngrijirea Domnălă respektivă, Ńi șănsă Adăneri kare'l va ăstea amenda, nă va ăstea fi otrăitor, de kit nămai atănea kănd va fi votată de dănsa. Daka Bădgetă nă va fi votată ăn timptă ne-ăurat, atănă ăsterea esektivă va ăstea ărma kă servăiele ăsbliche konformă bădgetălă din ănsă trektă.

Art. 23. Diferitele fondări ăe aă provănită năntă astăzi din kase șneiale, Ńi de kare aă dănsă năntă akăm găvernălă kă mai mălte drentări, kată șă ăntre ne fiitoră ăn bădgetălă generală allă veniăriloră.

Art. 24. Reglămentă otrăitoră allă keltăliloră, kată șă se ănfășeze ne viitoră

Adunării cellă mai mult într'un timp de două ani, kă începere din zioa kînd s'a fîkkt aceea keltzială.

Art. 25. Niçî ună felă de dajdie nă se va nătea imnăue saă adăna, daka nă se va konsimji mai întiiă de Adunare.

Art. 26. Toate legile de interesă komăn saă sueçială, reglamentele administraçiei năbliçe, prekăm wi legile finançeloră se voră năblika prin *Gazeta ofiçială*.

Art. 27. Komisiunea çentrală va rezida la Fokmanî. Ea va fi komănsă de mase-sprezeçe membri: ont Romăni wi ont Moldoveni. Patră voră fi aleși de kătre fie-kare Domnă dintre membrii Adunării saă persoanele çe vor fi imulinită fankçionî înalte în çară, wi patră de kătre fie-çe Adunare din sînă seă.

Art. 28. Membrii komisiunei çentrale, vor avea dreptăă a lăa parte la alegerea Domniloră în Adunarea de kare çine.

Art. 29. Komisiunea çentrală va fi permanintă. Va nătea kă toate acestea, kînd lăkrările 'i va nermite, să se amine pentru ună timpă çe nă trebăe să treakă neste patră lăni.

Timpăă kît are a çine fankçionile membrilor seî pentru fie-çe nriçinată, fie nămigi de Domni saă de Adunări, va fi açella kît va çine wi legislaçra. Tot de o dată însă, fankçionile membriloră çe voră emi, nă voră

încheta de kît numai la primirea membrilor celorlalte națiuni.

În cazul când mandatul amândororă adunărilor va esuiza de o dată, komisiunea centrală se va reînoui în totalitate pentru amândouă Prinçipatele, la deskiderea noiloră adunări. Membrii ce voră emi, se potă alege din națiuni.

Art. 30. Funcțiunile membrilor komisiunei centrale voră fi plătite.

Art. 31. Komisiunea centrală va numai pe prezidentul seș. În cazul, când voturile voră împărți d'opotrivă între doi kandidați, atunci se va otărî prin sorți

Funcțiunile prezidentului voră încheta kă mandatul seș de membră allă komisiunei centrale. Aste funcțiuni voră putea fi re'noite.

În cazul de împărțire egală a voturilor în deliberațiunile sale, votul prezidentului va predomină. Komisiunea centrală are dreptulă a face reglementulă seș interioră. Keltările de ori-ce natură voră kădea pe jumătate în sarcina fie-kărui Prinçipată.

Art. 32. Dispozițiunile konstitive alle noiei organizări a Prinçipateloră, se putea sibt privighierea Komisiunei centrale. Ea va putea pronuă Domniloră pe așellea ce i se va putea demne de reformată, și totă de o dată, a le arăta și modifikasiunile ce voră

șiona și promulga de către fie-care domnș allș ȳrii.

Art. 36. Dacă Adunările vorș pronșne niskaī amendamente în proiectele de legi pri-vitoare la intereslș komșnș, proektlș astfel amendatș, se va întoarce komisiunei centrale, care va apregș și forma șn altș proektș de-finitivș, pe care Adunările nș'l vor pștea de kit adopta saș leșda kș totlș. Komisiunea centralș însș, katș sș adonteze amendamen-tele șe vor fi votate de amîndorș Adunările de o datș.

Art. 37. Legile de interes specialș fiekș-rșī Prinșinatș, nș se vorș sanșiona de către Domnș de kit nșmaī dșpe șe se va komșnika de dînsl komisiunei centralș, care are a vedea, dacă așeste legi sșntș în akordș kș disposi-șionile konstitșive alle nșoi organisașionī.

Art. 38. Se va forma o Înaltș Kșrte de jșsticie și de kasajie komșnș amîndororș Prinșinatelorș. Așeastș Kșrte va rezida la Fokmanī, și konstitșirea ei se va regșla prin-tr'o lege. Membrii sei vorș fi nestrșmștașī.

Art. 39. Otșririle date de Kșrșī și sentin-șele pronșnciate de tribunale într'șnșlș saș șellș-altș Prinșinatș, se vorș presinta nșmaī înaintea așestei Kșrșī de kasajie.

Art. 40. Ea va eserșita drepșlș de șen-șarș și de disiplinș asșnra Kșrșilor de anelș și a tribunalelorș. Așemenea va avea și

drență de juriidikiune esklsivъ asъna kiar a membrilorъ sеi în materie penalъ.

Art. 41 Ka înaltъ kърte de jъsticie, ea va rekъnoашte xъmърirile fъkste 'n kontra ministrilor de kърte Domnii saș Adъnъrї, шї jъdekarea sa va fi fъръ auelș.

Art. 42. Miligiiele reglate че esistъ astъzi în amîndoxъ Prinçinatele, vorș priimi o organizatiune asemena xъna alteia, snre a nștea sъ se xъeaskъ шї sъ formeze o singъръ armie. O lege komъnъ se va anlika la aчeste miligiї. În fie-че anș, se vorș insneкта miligiile amîndororъ Prinçinatelor de kърte insneкторї-generalї nъmїgї în fie-че anș, ne rîndș de kърte fie kare Domnș. Insneкторїї vorș fi însърçinayї a privighia la întreaga esekutare a disnozițiunilorъ destinate a konserva amîndororъ miligiilorъ karakterșlș a doxъ komъrї dintr'acheașї armatъ.

Цифra miligiilorъ reglate fiksatъ de Reglamentslș Organik, nъ va nștea fi mърitъ kъ mai mșlș de o a treea parte, fъръ o îndъlegere de mai înainte kъ Kърtea sșzeranъ.

Art. 43. Miligiile katъ sъ se xъeaskъ orї de kite orї sigърançya din xъnrъ saș din afarъ va fi ameninçatъ. Xъnirea se va чere de kърte xъnъ din amîndoxї Domnїї, însъ, astъ xъnire nъ se va çaचे de kit nъmai kъ voingya lorș komъnъ, însçinçindъ-se totș de o datъ шї Kърtea sșzeranъ. Dъne pronșnerea insneкторilor, Dom-

nii vorş pŕtea asemenea sş zneaskş în totş saş în parte milijiile în tabere de esersigiş saş nentrş ka sş le inspekteze.

Art. 44. Kind va fi vorba de znirea milijiilorş, komandantşlş în şefş, se va nşmi de fie-Şe Domnş pe rîndş. AŞestş komandantş, katş sş fie nşskşţş Romşnş saş Moldoveanş. Ellş poate fi skosş de kştre kiarş Domnşlş kare 'lş-a nşmitş. În aŞestş din şgmş kazş, noşlş komandantş se va nşmi de kştre Şellş-laltş Domnş.

Art. 45. Amîndozş milijiile vorş conserva dranelele lorş aktşale; dar aŞeste dranele, vorş pŕta pe şitorş şi o Bandş albastrş, konformş modelşlşlş alŞtşratş pe lingş aŞeastş konvenşione.

Art. 46. Moldo-Romşnii, vorş fi toşl de o potrivş înaintea legiilş, înaintea dajdieilş, şi de o potrivş primişlş în şnkşionile pşblice în amîndozş Prinşinatele. Libertatca lor individualş va fi garantatş. Nimeni nş va pŕtea fi onritş, arestatş saş şmşritş, de kitş nşmaş konformş legiilş. Nimeni nş va fi desproprietşritş, de kitş legalş nentrş vr'o kazş de interes pşblikş şi kş desnşşşbire. — Moldoveniilş şi Romşnii de toate ritşrile krestine, se vorş bşkşra d'opotrivş de toate drentşrile politice. Bşkşria de aŞeste drentşrilş, se va pŕtea akorda şi Şellora-alte kşltşrilş prin dispoşionilş legislative. Toate privilegile, skştelile şi mo-

popoarele, de kari, încã se baxãrã mi astãzi kãte-va klase, sãnt desfiingate, mi se va începe îndatã revizia legii kare regãleazã raportãrile proprietarilor de pãmîntã mi kãltivatorã, sãre a se îmbãrãtãzi, starea aktãalã a pãranilorã. Instituciunile munciale, atãtã urbane kãt mi rurale, vorã priimi toate desvoltãrile ce kongrãnde stãnsãgiunile konvençiei de façã

Art. 47. Pînã se va începe revizia prevãzãtã prin art. 37, legislaçiea în vigoare astãzi în Prinçinate, se va mençine încã în dispoziçie kãre nã sãntã kontrariã stãnsãgiilor presentei konvençiei.

Art. 48. Sãre a se îndenlini art. 25 din traktatãlã de la 30 Martã 1856, ãnã xatãmerif konformã kã tekstãlã stãnsãgiunilor presentei konvençiei va promãlga dispoziçiea preçedinte într'ãnã timã de çinçã-sãre-zãre zile çelã mãltã începere din zioa skimbãriã ratifikãgilorã.

Art. 49. În momentãlã pãblikãriã sãsã zisãlã xatã-merif, administraçiea se va încredinga de kãtre Kaïmakamãiã aktãalã aã amândurorã prinçinatelorã, ãnei alte Çãimãkãmãiã formatã dãne dispoziçiea reglãmentãlãi organikã. Prin çrmare açeste komisiã se vor komãne de prezidentsãlã Înaltsãlã Divan, de marele logofãtã mi de ministrãlã din ãntrã, kare se aflã în fãnkçiãni sãb çelle din çrmã domniã, mãi înainte de formarea administraçiiilorã aktãale din ãnãlã 1856. Nãmitele

komisiuni se vorş okşna îndatş de formarea listelorş elektorale, kare trebşe şş fie fşkşte şi afişate intr'şnş timnş de çinçi sentşmîni. alegerile se vorş face dşne trei sentşmîni de la şşblikarea listelorş. În zeye zile kari vor şşma dşnş aşeasta, denştaşii katş şş fie şi adşnaşii în fie-şe Prinçinatş şure a înşene în timnşlş de mai şşşş arştatş alegerea Domnilorş.

Art. 50. Aşeastş konvenşione se va ratifika, şi ratifikaşiiile se vorş skimba la Paris în timnş, çellş mşlş de çinçi şşntşmîni.

În virtştea kşria, plinintinşii resnektivî aş şi şşb-semnat'o şşnîndş'i şi sigilişlş armelorş lorş.

Fşkşţ la Parisş în a noşa-şure-zeye a zi a lşnei lşi Aşşştş, anşlş şna-mie ont-şşte çinçi-zeyî şi ontş.

Çellş d'întîiş aneksş, nş kominde de kîţ desemnşlş noşlş dranelş, fşşş vr'o altş diskrinşione de kîţ aşea datş prin art. 45 allş konvenşionei.

ALLU DOILEA ANECSU.

Stipulațiunii elektorale adâogate pe lângă konvențiunea de la 19 Augustū 1858.

Art. 1. Adunarea alegătoare, se kompono în fie-kare princhinatș din membri aleuți de kătre distrikte și orășe. Mitropolitul și episkoniș eparxiilorș, fakș parte din elle kș denlinș drentș.

Art. 2. Alegătoriș sșntș, oriș primariș saș direkșii.

Art. 3. Este alegătorș primarș prin distrike, oriș-cine se bșkșrș de șnș venitș foncierș de o sștș galbeniș cellș șșșinș.

Art. 4. Este alegătorș direktș prin distrikte, oriș cine se bșkșrș de șnș venitș foncierș de șna mie galbeniș cellș șșșinș; iar prin orășe, oriș-cine se bșkșrș de șnș kapitalș foncierș, indșstrialș saș komercialș, de șaso miș galbeniș cellș șșșinș, fiindș kiar allș sșș saș de zestre.

Art. 5. Nimeniș nș va nștea fi alegătorș, de nș va avea etatea de doșș-zeciș și cinș aniș pliniș, nșskștș saș natșralizatș Moldo-Romșnș.

Art. 6. Nș vor nștea fi alegători: 1 individele ce atırnș de vr'o jșridikșione streinș; 2 cei ce nș sșntș kapabiliș a se administra

singurii; 3 faligiū ce nă'mi voră fi îndrentată ačeastă nată; 4 ačeia kari voră fi fostă kondamnaūi la pedense deგრადტoare mi infamante saă mi nămaī infamante.

Art. 7. Listele elektorale se voră face pe fie-če ană mi'n fie-kare distriktă prin îngrijirea administrației. Elle se voră năblika mi așua în țea d'intăiă Dăminekă a lăneī Ianărie, pretăindenī pe unde va țeere trebziuga. Reklamațiile se vor adresa administrației în țeele trei sептămini kari voră șma dăne năblikarea listeloră.

Apelările ačestoră reklamației se vor face la Tribnălăiă distriktăiă, kare va otări kă șrgenū mi țea din șrmă instanūă.

Art. 8. Ori-če alegătoră va nătea reklama intăgirea saă stergerea din liste a ori-kări individ 'lă va dovedi trekăt fără drent saă netrekăt asemenea în listele de kare face parte.

Art. 9. Este alesă fără deosebire în toate kolegiile elektorale, ori-ține, fiindă năskătă saă natăralisată Moldo-Romănă, va avea ętatea de trei-zečī anī imulinigiū, mi se va băkăra de șnă venită de nată ște galbenī ęelă nășină.

Art. 10. Alegătorii nrimari prin distrikte nămeskă în fie-kare săb-administrație, trei alegători kari, adănaūi în kapitalele distrik-

telorǎ, vor alege mi dinmi ǎnǎ denǎtatǎ pen-
trǎ fie-ǎe distriktǎ.

Art. 11. Alegǎtoriĭ direkĭi ĩn distrikte,
vorǎ alege dǎoi denǎtaĭi pentrǎ distriktǎ.

Art. 12. Prin oraǎe, alegǎtoriĭ direkĭi
vorǎ alege la Bǎkǎremĭi mi Iaǎi, trei denǎ-
taĭi; la Kraiova, Ploemĭi, Brǎila, Galaĭi mi
Ismail, dǎoi denǎtaĭi; prin ǎelle-alte oraǎe
kanitale alle distriktelorǎ, ǎnǎ denǎtatǎ.

Art. 13. Alegǎtoriĭ fie-kǎrǎia kategoriĭ,
se vor adǎna deosebitǎ ĩn kolegĭi ǎneǎiale
sune a ĩntra ĩn operaĭiele lorǎ resnektive.

Art. 14. Kolegiele elektorale, se vorǎ
konvoka de kǎtre ǎsterea esekĭtivǎ, kǎ trei
ǎentǎmini ǎellǎ ǎĭĭinǎ ĩn aĭntea zileĭ fiksate
pentrǎ alege.

Art. 15. Votǎlǎ pentrǎ alegerea denǎtaĭilorǎ
va fi sekretǎ.

Art. 16. Alegerea se va face dǎne ma-
joritaea votǎrilorǎ esnrimate. Daka niĭi
ǎn kandidat ǎǎ va fi ǎstǎlǎ dobĭndi majo-
ritatea, atǎnĭi se va ĩnĕne o a doǎa votare
totǎ sekretǎ, mi kandidǎlǎ kare va dobĭndi
ǎelle mai mǎlte votǎri, ǎella va fi alesǎ.

Art. 17 Lǎkrǎrile elektorale, se vor ǎerĕeta
de kǎtre Adǎnare, kare ǎǎmai singǎrǎ are
drentǎlǎ a jǎdeka desne validitatea lorǎ.

Art. 18. Denǎtatǎlǎ alesǎ ĩn mai mǎlte
ǎerĕrĭi elektorale, katǎ sǎ fakǎ kǎnoskǎtǎ pre-
feriĭa sa prezidentsǎi Adǎnǎriĭ ĩn ǎelle zǎeǎ

zille kare vor urma deklarajia validit̃yji a-
 chestei alegeri. De ñu va declara aचेाऱ्ते
 prefering̃ in aचेाऱ्ते termin, at̃ñci s̃l̃ pre-
 ferit̃ prin sorg̃i.

Art. 19. În kaz̃ de vakangie, prod̃s̃ in
 urma unei preferinge moarte, demisie sã alte
 înlimp̃r̃i, kolegisl̃ elektoral̃ kare trebe s̃
 împlinesc̃ vakangia prin alt̃l̃, se va ad̃na
 in tim̃sl de trei l̃ni.

Art. 20. Niçi uñ membr̃ all̃ Ad̃ñr̃ii
 ñ va p̃tea in tim̃sl̃ sesiunei, s̃ fie are-
 stat̃ sã urm̃rit̃ in materie penal̃, afar̃
 ñmai k̃nd se va prinde in fapt̃ f̃k̃nd
 delikt̃ mi d̃ue че Ad̃ñarea va astoriza urm̃-
 rirea.

Art. 21. Or̃i-че persoañ, kare se va
 înscrie in listele elektorale prin niskã miz-
 loache de deklarajii frax̃loase, închel̃toare,
 sã ask̃zind̃-ñ vre una din inkapacit̃yile
 preṽzute, or̃i kare va fi l̃at̃ parte la vot̃
 nefind̃ înskris sã liusit̃ de drent̃l̃ d'alegtor,
 se va pedensi k̃ o amend̃ de una s̃t̃ gal-
 beñi yell̃ p̃giñ, mi d'o mie galbeñi yell̃
 m̃lt̃, sã k̃ inkisoare, de out zille yell̃ p̃-
 giñ, mi de trei l̃ni yell̃ m̃lt̃.

Art. 22. În kaz̃l̃ k̃nd ministerisl̃ p̃-
 blik̃ ñ va l̃a inițiativa, zече alegtori a-
 d̃ñajii, vor avea drent̃l̃ a intenta uñ pro-
 ces̃ kriminal, in kontra: 1 a or̃i k̃r̃i in-
 divid̃, kare in tim̃sl operajionilor̃ elekto-

rare, va askunde, aduoga saş skimba listele :
 2 a tãtãlorş a cellora kari vorş tãrbãra one-
 raşionile elektorale şii vor atinge libertatea
 votãrii prin mijloace incheţtoare, violingę
 saş ameninşuri

Art. 23. Stiinşionile elektorale, ce ko-
 prindş artikolile arşitate mai şsşş, şrmindş
 a fi aneksate pe lingş Konvenşionea de la
 19 Avgust, konformş art. 16 din nşmita kon-
 venşionea, nlininotinqi şi respektivi, aş şbîn-
 semnatş şii sigilatş kş armele lorş presintşlş
 aktş kare le konrinde.

Fine.

Protocólele CONFERENCEȚELOR

ținute la Paris

de la 22 Mai pînă la 19 August 1858.

Protocólele Conferințelor

POTOCOLULŪ Nr. I.

Sedința de la 22 Maii 1858.

„Plinipotinții Austriei, Franței, Marei-Britanii, Prusiei, Rusiei, Sardiniei și Turciei, potrivit art. 25 din tratatul încheiat la Paris între părțile lor la 30 Martie 1856, s'a adunat în conferință spre a otărî stipulațiile convenției prevăzute de șase ziselți artikolș.

Ехад-Пауа, съчедѣндъ плинипотинцилорѣ Турчией, їуї инфѣимеазъ актеле салле де їмпернїчїре, карї се гъсескѣ в бѣнѣ шї кѣвинчюасъ формѣ.

D. Komite Walewski propune, și cei-ľalți plinipotinți priimeskă, ka lăkrările konferinței să fie foarte secrete.

D. Komite Walewski citește artikolile tratatului de la 30 Martie 1856, și proto-koalele ce se raportează la Prințitate, și făcândă kănoskătlă skopătlă pentru kare s'a adunat konferința, arată în ce cirkonstanțe a otărîtlă Kongresul ka să se konsalte și dorințele populațiilor Moldo-Române, adăce aminte kă komisia ce a fost în Prințitate, a fost

însușinatъ d'a se asigura de starea acestorъ provincii, ш'a propune tot de o datъ ші bazele viitoareї lorъ administratie, ші în fine, къ konferința are misiunea, съ preparare ші съ închee o konvențiune, în urma кѣria, зпѣ хати-шерифъ allѣ M. salle Sultaneli, съ konstitue definitivă lorъ organizare.

După aceasta, D. Komite Walewski însușeazъ raportulъ komisiunei din Buxaresti, konformъ art. 23 din traktatul de la 30 Martie. Konferința otrăste a se lăa în bѣgare de seamă, ші se citește îndatъ.

D. komite Walewski, mai aratъ tot de o datъ, къ komisia 'ші-a împlinitъ misiunea ei кѣ toatъ esaktitatea чертѣ; propune d'a se înscrie în protokolъ măslămirea konferinței, ші plenipotinții se ші învoeskъ asupra acesti punkti.

Încheindъ-se desbaterea asupra raportului komisiunei, D. komite Walewski adăche aminte, къ o dinioarъ avăsese onoarea a areta în Kongresulъ din Paris кѣvintele ne kari se rezima gъvernulъ francheză, черindъ Ūnirea într'шн singurъ Statъ a Prinçinatelorъ Romъnia ші Moldavia. Fantele, adaogъ D. komite Walewski, нѣ 'lă aș năstăт înșela, însușimindъ ne Moldo-Romъni în șnanimitate înskъrăți de doringă d'a нѣ mai forma în viitorъ de kîlă șн singurъ Prinçinată.

Desbaterile Divaneli, trekăte ші dinșeș

În raportul comisiei anterioare, nu pot fi luate nici unele feluri de îndoieli în această privință.

D. komite Walewski mai adaugă, că propunerea stădișă a lui Kestisne, făcând chiar în fața lui de agenții francezi, a înțeles și mai mult pe guvernul Imperatorului în convicțiunea sa, că combinarea care ar atinge și mai bine scopul propus, răsfrângându-se tot de o dată și cu dorințele populațiilor, ar fi și întru Prințatul și Moldavia într'un singur Prințat, kîrmindu-se de unele principate străine; și că această combinație, nu va fi nici de cum contrarie stăruirilor tratatului, căci nu poate avea nici o dată de efectul preșentului a creșterii, retragerea nămiturilor Prințatelor-Unite de sub suzeranitatea Porții Otomane.

D. Komite Walewski mai arată în fine, și kvintele pe care Franța în interesul Prințatelor și alți imperii Otoman, își întemeiază opinia sa exprimată de plenipotenții săi în kongresul din Paris.

Dăne opinia plenipotenților Marelui-Britaniei „că s'ar putea să se aștepte mai întru plenipotenții kare suzeran și a anterioare vecine, care ar fi interesul mai special în chestiunile ce se vor dezbate“ Făad-Pasha deklară, că Poarta dorește menținerea imunităților dobândite de principate și asigurarea

aceste ceri, vecine Austriei, are kvinte d'a se teme, kь Divanele aь esnrimatь kь kre-
dingь doringele ponьlajisnelorь, kari aь tre-
bdingь de liniste ul stabilitate. ьnirea. dьne
opinia sa, arь nьtea devini isvorьlьь ьnei miш-
kьri ne'nyetatь. „Pe aceste kvinte, adaogь
nьmitslь diplomatь, Austria, interesatь fiindь
intrь meningerea linistei intr'o darь vecinь
ei, krede, kь ar fi mьlьlь mai bine, a se kьzta
prin alte mizloache mai anroniate de adevьrata
stare a lьkrьrilorь, drьmьlь d'a asigьra pro-
speritatea Prinьinatelorь.“

D. komite Kisseleff zice, kь Divanele s'aь
konvokatь pentrь a esnrima doringile ponьla-
jisnilorь, ul kь dinsele s'aь esnrimatь ul mai
ьnanimitate pentrь ьnirea-Prinьinatelorь sьbь
ьnь prinьine streinь. Krede dar, kь aceste
doringe, sьnt raьionale, legitime, ul kь kon-
siderь realizarea lorь de mare trebdingь pen-
trь asigьrarea fericirei vьitoare a ponьlajis-
nelorь Moldo-Romьne, ul mai adaogь, kь a
krezьtь, ьeea ьe dovedemte ul regьlamentslь
organikь, ul kь krede ulkь ul astьzi, kь gь-
vernьlь seь este gata a priimi ьnirea, daka
konferinga o va akorda.

D. komite Cowley snrijinindь opinisnea pli-
ninotintelь Austriei, aratь, kьm gьvernьl seь
a stьdiatь kь seriozitate kestisnea, ul dьnь
ьe a aflatь ul opinisnea nьsterii sьzerane, kre-
de kь ьnirea n'arь koresnьnde kь skouьl ьe'ul

a fost propusă kongresul din Paris. Rekenoaste kă toate ačestea, fьrь a mai ęeręeta modăř konstituirei Divaneloră, kă nonęlaęinile doreskă Ūnirea, insъ, krede kă se poate kombina, prin asemnarea instituciilor administrative, ună sistemă kare sь poatь măřumi doringele nęnęlaęineloră, observîndu-se totă de odatь mi drentările legitime alle uesterei sşzerane, sistemă asăna kьrăia, invoirea krede kă se va ivi îndatь, daka, prekьm este konvinsă, sniritul de invoire va domina mi'n ačeastь kestisne, prekьm a dominată în altele nă mai năun inmortante.

D. Komite de Hatzfeldt krede, kă unanimitatea kă kare Divanele aă esnrimată voingele loră, nă iartь a se mai îndoi ęine-va, kă elle aă fostă organele kredinčoase alle nonęlaęiniloră, pronşnşndu-se în favorăř Ūnirei. Illinipotintele Prşsiei este dar de opinie, kă mai 'nainte d'a se termina kestisnea Ūnirei, este neapăratь trebşinş d'a se ęeręeta, kare este întinderea drentăriloră resnektive alle Tărciei mi alle Prinčinateloră.

D. Markiză de Vilamarina aratь, kă ęeręetarea fьkştь în Prinčinate, n'a fьkştă altă de kît a afirma mi mai măřă opinisnea esnrimatь în kongresă de kьtre primăřă plinipotinte allă Sardiniei, mi kă gşvernăř seă, krezişđă totă d'asna, kă Ūnirea este folositoare proşvinčieloră, mi konformь mi kă doringele lor

este gata mi akşam, a'ı da aprobarea kaviin-
 4oasъ; totă de o datъ însъ, adaogъ marele
 diplomată, kъ skonxl Sardiniei este mai 'na-
 inte de toate, a inlesni ne kit se poate de
 mslă, invoirea între diferitele pronșneri.

Azindă aceste diferite opinii, D. plini-
 potinte allă Tșrciei konstatъ, kъ de mi pro-
 nșnerile snt deosebite, nș este însъ de in-
 doită, kъ nșterile doreskă a afla mijloklă d'a
 se nștea învoi între dınsele; kъ nș krede kъ
 vre șna din trınsele sș doreaskъ a impșne
 mi chelloră-alte opiniașnea sa, mi kъ ară fi
 foarte kș anevoe, din kassa nozișniiloră es-
 4enșionale, a se lșa de temeăș voiușa majo-
 ritășii. Șperă prin șrmare, mșlșmită invo-
 irei 4e domnește în sінxl konferinșei, kъ dін-
 sa va știe sș ajșngă la bșnxl resștată, kș
 kiar satisfacerea nștinșoasъ a tștșloră inte-
 reseloră.

Konferinșa otșraște dar, kъ va kșta în
 viitoarea sa adșnare kombinășnea 4ea mai
 sigșră 4e va nștea mșlșmi toate opiniașnile.
 (șrmeazъ semnșșrile.)

Protocolul Nr. II.

Ședinșa de la 26 Maiș 1858.

Protokolășlă din ședinșa trekștă se cite-
 ște mi se adonteazъ.

DD. Plininotinji iui skimbŝ idee le lorŝ asŝnra bazelorŝ generale 4e s'ar kŝveni sŝ dea viitoareŝ organisŝri a Prin4inatelorŝ, kombinŝndŝ-se ne kit se va nŝtea, kŝ opinisnile kŝrgilorŝ lorŝ resnektive; diskŝrjineea se ŝrmeazŝ în adŝnarea viitoare.

(ŝrmeazŝ semnŝtŝrele).

Protocolulŝ Nr. III.

Medinŝa de la 5 Iŝniŝ 1858.

Protokolŝl medinŝei trekŝte se 4iteŝte ŝi se aprobeazŝ.

Konferinŝa în4ene iarŝŝi diskŝrjineea asŝnra direkŝiei 4e trebŝe sŝ dea lŝkrŝrilorŝ salle.

D. Plininotinte allŝ Tŝr4iei reinoeŝte asigŝranŝa kŝ va essamina, kŝ skonŝlŝ d'a a4ŝnge la învoire, ori-4e pronŝnere kare s'ar notrivi kŝ dreŝtrile 4e nŝ se potŝ nŝne în diskŝrjinee.

D. Plininotinte allŝ Aŝtriei deklarŝ kŝ traktatŝlŝ de la 30 Martie, a arŝtatŝ înkŝ d'a tŝn4i drŝmŝlŝ 4e trebŝe sŝ ŝrmeze konferinŝa: „art. 23, adaogŝ ellŝ, 4i4e kŝ statŝtele de faŝŝ se vorŝ revizŝi, aŝa dar, este kiar reglamentslŝ organikŝ, prin kare trebŝe sŝ în4eapŝ konferinŝa.“

D. Plininotinte allŝ Fŝan4iei aratŝ, kŝ re-

gslamentslă organikă s'a formată pentru un
 timp că trebuie neapărată a se modifica, că
 skonslă lă a fostă d'a gine că totslă des-
 nirea Prinçinatelor, și că Șnirea era pre-
 gătită pentru un timp mai favorabilă; că
 s'ar debate în darnă o kestione care domi-
 nă atit de multă organizășnea, că konferința,
 nă va putea face ničī un pas mai mult, făr-
 ră a'le ștdia mai dinainte, și așeastă ke-
 stione, este kiar așeaa care privesc rapor-
 tările Prinçinatelor între dînsele: fi-vorș ele
 oare unite săș neșnite pe fiitorș?

Pentru a înlesni konferinței înmulinirea în-
 ștrăințrei șalle, D. komite Walewski depășe
 un dokșmentă konrinștoră de mai multe ba-
 ze că ar putea servi de temă diskșșionelorș
 șalle, și cere că așeștă dokșmentă săș fie a-
 lășrată pe lingă protokolă. Trebuie însă a
 se ști, că așeste baze nă korespșnd ama de
 multă că opinășnea Françiei, și că prin șr-
 mare, nă șșntă ničī de kșm voingă șa; că
 elle s'aș făkștă dintr'ună pșnktă de vedere
 allă împșșșirei, și 'ntr'ună kină așfelă, în
 kīt a da debaterilorș konferinței ună pșnktă
 de plecare nșș la o distanșă ekșală între
 opinășnele opșșe, și așeasta, nșmaī că șko-
 pșlă d'a adășe înșelegerea între toate pșr-
 șile kontraktante.

D. Plinintinte allă Așștriei observează
 că modășlă pșoçedșrii pșopșș de dînșl, nă va

opri ničí de kým a se lxa in konsiderație pro-
 nșnerile țe DD. Plinipotinđi arș jșdeka de kș-
 viinđz sș fakș in timnșl ne kınd konferinđa
 s'arș okșna kș revizia statștelorș organice,
 konslindș totș in ačellauı timnș mi raportșl
 komisiei eșropeanș. Kit pentrș argșmentșl
 întrebșinđat de D. Plinipotinte allș Franției
 snre a kombate pronșneria sa, D. baron de
 Hubner adaogș, kș traktatșl nș vorbește des-
 pre Șnirea Prinșinatelorș, kș prin șrmare,
 s'ar nștea prea bine invoka traktatșl in kon-
 tra Șnirei, mi din kontra, kș nș s'ar nștea in-
 voka Șnirea in kontra traktatșlș.

D. Plinipotinte allș Marei-Britanii ziče kș
 gșvernșlș sșș, fșrș a fi mai konslitatș ne a-
 čella allș Aștriei, a așnsș totș la ačellauı
 konklșsișni adikș: kș traktatșlș de la 1856,
 aratș destșlș de lșmșritș drșmșlș țe trebșe
 sș se șrmeze. In adevșrș, traktatșlș de la
 1856 deklarș kș, „legile mi statștele in vi-
 goare aștșzi sș se revizșiasșkș.“ Instrșkuiș-
 nile priimate de la gșvernșlș seș ũ nreskrie
 prin șrmare d'a adonta in mișlș diskșuișnei
 esamenslș regșlamentelorș organice. Ačesta
 e, dșne opiniașnea Dsalle, nșnktșlș de plekare
 arștatș de traktatș kiar, mi de kare nș tre-
 bșe ničí de kým sș se deșșrteze. Kșnoskind
 bșnele intenđișni alle plinipotintelși Franției,
 kare fșrș inđoialș, a voitș sș inlesneaskș lș-
 kșrșile ęellorș-alđi plinipotinđi, sșnșnindșle

ka bazz a diskuziunei unŭ dokŭmentŭ, sigurŭ dŭne opiniunea sa, a impŭka diferitele opinii, D. plinintinte allŭ Marei-Britanii, surjiniindŭ pronunerea plinintintelsi Austriei, krede k'arŭ fi multŭ mai bine, ka diskuziunea sŭ se incheapŭ asupra legilorŭ organice ce sŭnt in vigoare astŭzi in Prinçinate.

D. Plinintinte allŭ Rusiei zice, kŭ art. 23 din traktatŭlŭ de Paris, se komulekteazŭ prin art. 25 kare stinŭleazŭ, kŭ komisia va lsa in konsideracie doringele Divanelorŭ, kŭ acesste doringe aŭ de obiekŭtŭ prinçinalŭ Ŭnirea amindŭrorŭ Prinçinatelorŭ, ŭi kŭ prin ŭrmare, asta este cea d'intiiŭ kestione ce trebŭe a se otŭri. Krede dar, k'ar fi bine sŭ se priimeaskŭ pronunerea plinintintelsi Françiei, rezervindŭ-ŭi insŭ întreaga sa libertate întrŭ a apregŭsi diferite pŭnktŭri din dokŭmentŭlŭ denŭsŭ de D. komite Walewski.

D. baron de Hubner zice, kŭ gŭvcernŭlŭ seŭ nŭ se opŭne ničŭ de kŭm la lzarea in konsideracie a doringilorŭ ponzlagicilorŭ, insŭ îi plache a krede, kŭ votŭrile Divanelorŭ *ad-hoc*, nŭ sŭntŭ esakta espresione a acestorŭ doringe.

D. Plinintinte allŭ Françiei adŭche aminte, kŭ raportŭlŭ komisieŭ inçene prin a sŭpŭne konferinçei doringele politice esprimate de Divane, ŭi kŭ atitŭ este de adevŭratŭ kŭ elle konstitŭe o kestione, in kit nŭ se poate çine-va depŭrta de dînsele, fŭrŭ a se rŭ-

тъчи în niște amănunte din kari anevoe ară
 pșteea emi, mai înainte d'a se îngelege asă-
 pra raporturilor kari trebze s'z esiste între
 amândozь Prinçipatele. „Kiar din acesit' p'unkt
 de vedere plekînd'ь. mi p'smaî k'z skon'it' d'a
 împ'eka diferitele opinisni' adaog'ь D. komite
 Walewski, am'z s'p'ns'z konferringei, proiekt-
 t'it'z asăpra k'z'zia st'z'esek'z ink'z mi ak'z'm a
 se înçene diskusisnea.“

D. Plininotinte all'z Pr'rsiei se krede av-
 torizat'z a disk'zta pron'snerea plinipotintet'it'
 Françiei. Açeast'z diskusisne nen'stînd'z-se
 face kiar în шedinga de ast'z'i, potrivit'z de-
 klaracijelor'z f'z'k'zte de plinipotinçii A'striei mi
 R'ssiei, kari çiteaz'ь art. 23 mi 25 din trak-
 tat'z, prin kare çitare d'z'zce kestisnea pe t'z-
 rîm'it'z znei interpret'zri çe trebze s'z se dea
 stins'lagielor'z traktat'it'z, D. komite de Hatz-
 feldt krede de k'zviinç'ь a se adresa k'ztre
 k'zrtea sa. Pr'rsia, voind'z mai înainte de
 toate, a remînea kredinçoas'z stins'lagielor'z
 traktat'it'z din Paris, D. plinipotinte all'z se'z,
 voiemte s'z se l'zmineze ink'z mi mai m'it'z
 asăpra interpret'zrei artikolilor'z zis'it'z traktat'z.

D. komite Kisséleff krede, k'z p'unkt'it'z di-
 skusisnei s'a ot'zrit'z de konferring'ь ink'z de
 la prima sa шeding'ь; adz'zce aminte k'z în
 açeа ad'nare a konferringei fie-kare plinipo-
 tinte, esprimînd'z-шî opinia sa asăpra kestis-
 niî prinçipi'it'z, a k'znosk'it'z k'z era de do-

rită ka învoirea să se poată face prin mijlocirea unei transakții, și d'aci otrășite, kă ară trebzi să se priimeaskă diskuziunea pe niște baze kari să aibă de skonă a împăka toate opiniunile.

D. baron de Hubner nă krede kă se potă invoka alte legăminte, de kit nămaī ațellea kari resltă din traktatșlă de la Paris ; afară de ațeasta, art. 23 allă traktatșlă, arată lămărită modșlă și obiekțlă lăkrării revizieī inkredintată konferinței, kare, dăne opiniunea sa, nă poate înțene lăkrările salue în vr'șnă allă modă diferită.

D. komite Walewski respunde, kă datorria konferinței este d'a konstităi organizarea Prinținateloră, iar nă nămaī d'a revizi reglamentete loră organice ; kă, kit pentră modșlă procedurēi în lăkrării trebbe ka ațeasta să fie kit se poate de praktikă, ka să poată kondăce la o bșnă solăziune, și krede k'a aretată îndestă, kă șrmindăse drăinșlă propșă de D. plinipotinte allă Aștriei, konferința ară intra în niște difikăltăți fără margini, pentră kă ară fi onrită în totă momentșlă de neșesitate d'a otrăi raportșrile Prinținateloră între dınsele.

D. komite Cowley observă, kă dokșmentșlă denșă de D. plinipotinte allă Franției, pare a implika șnă felă de șnișne, și kă ațeștă pșnktă importantă nă va fi prejădekătă

în niçî o manieră daka s'arş adonta modlă reviziei regulamentelor organice. Rekenoaşte totş de o dată kă în auestă din şrmă kază, vorş fi siliği de nevoe a fiksa karakterlă relaşnelorş ce vorş trebxi sş esiste între Prinçinate.

D. Plinintinte allş Sardiniei deklară, kă kărtea sa a krezătş mi krede inkă mi astăzi, kă pşrsirea Şnirei politice a amăndororş Prinçinatelorş sşbt şnş prinçipe streinş, face anevoioasă mi mai kă nepştingş datorია impşşş konferinşei d'a forma o organizare kare sş poatş kieşşşxi binele auestorş dorş Prinçinate. Înşş, din momentşl kind Şnirea absolutş se va pşrsi, gşvernşlş sşş mi atşnçî, ka sş dea dovadş de şpiritşlş cellş paçnikş kare 'lă dominş, este gata a se invoi kă orî-çe altş proektş ce arş avea de skonş a respekta prinçinşl Şnirei, akordîndş'lă pe kit se va pştea, kă drentşrile Porşii mi interesele ponşlaşnelorş romîne; este dar gata a priimi propşneria fşkşş konferinşei de D. Komite Walewski, mi'şî esşrimş totş de o dată mi dorinşa d'a se da auestei pronşneri o desvoltare konformş kă skonşlş gşvernşlş seş, kare voeşte sş vazş Prinçinatele înzestrate kă nişte instituşionş pronşii a asigşra stabilitatea, a ceea ce-arş fi konformş mi kă dorinşele esşrimate de dinşele intr'şnş modş awa de solemnş mi şnanîmş.

Fşad-paşa nu vede nici o anevoingă într-a intra în lucrare prin revizuirea regulamentelor organice; sursine dar, că punctul de plecare al acestor lucrări cătă să fie menţinerea neşnirii Principatelor, însă admite că s'ar putea primi cercetarea orî-căria alte baze ce-ară fi întemeiate pe cea d'întîiș kestione.

D. komite Walewski arată, că bazele comprinse în dokumentul ce a înfăşiată konferinței, korespondă întokmaî că opinia D. plinotinte ală Turciei. Astfel, krede a mai repeta, că proiectul ce-a înfăşiată nu trebe să se ia de kîtă ka o transakție pe kare ară primi-o guvernul seş, konservînd-şî inkă kşgetul că, în interesul Turciei, prekşm şî în acela ală Principatelor, organizaşionea cea mai bşnă ară fi aceea kare s'ară întemeia pe Ţnirea Principatelor şbtă şnă prinşine streină. D. komite Walewski se rezervează foarte multă pentru kazul kîndă konferinşa n'ară adonta transakşionea alle căria baze prinşinale le-a propşş D-sa.

DD. Plinotintă ai Marei-Britanii şî Prşsiei, arăîndă dorinşa d'a konsulta şî kşrgile loră respektive, mai înainte d'aşî da şltima loră opinie, konferinşa otbraute, ka diskuşionea să se şrmeze într'o altă şedingă.

(şrmează semnăturile).

Anecsu la potocolulŭ Nr. III.

Шединца de la 5 Iuniŭ 1858.

PRIVILEGE III IMŢNITŢŪŢŪ ALLE PRIN- CIIATELOR

Konformŭ stinŭrŭrilorŭ kare konstitse aŭtonomia lorŭ, reglŭndŭ-le raportŭrile kŭ Őnalta-Поартŭ, mi ne kari mai mŭlte atime-rife le-aŭ konsakratŭ; konformŭ mi kŭ art. 22 mi 25 din traktatsl ũnkeeatŭ la Paris ũn 30 Martie 1856, Prinŭinatele Romŭnia mi Moldavia, se vorŭ bŭkŭra mi ne viitorŭ sŭb garanŭia kolektivŭ a pŭsterilorŭ semnŭtoare, de privilegiele mi imŭnitŭŭile ce posedŭ as-tŭzŭ.

Prinŭinatele Romŭnia mi Moldavia, vorŭ fi konstitŭsite sŭb numirea de *Prinŭinatele-Ūnite*.

Suzeranitatea Sultanulŭi.

Amŭndozŭ Prinŭinatele sŭnt menŭinŭte sŭb sŭzeranitatea M. Sale Sŭltanŭlŭi.

Domnŭi.

Pŭsterea essekŭtivŭ se va eserŭita ũn fie-kare provŭinŭie de kŭtre Domnŭŭ alesŭ ne viaŭzŭ.

Comitetul Central și adunări Naționale.

Puterea legislativă se va exercita de două Adunări ce vor prezida la Bășcheti și Iași, și de un comitet central compus de două membri Români și două Moldoveni alături de cele două Adunări din membrii lor.

Legislațiune.

Comitetul central va rezida la Focșani. El va face legile de interes general care vor fi comune amândoror Prințatelor. Nu se va conveni d'ă la inițiativa ș'a ordona promulgarea lor. Tot de o dată, mai înainte d'ă da legii definitivă ei formă, o va comunica și celor două Adunări ca s'o observe, și care observare, trebuie să se țină'n seamă pe cât se va putea.

Adunările vor face, dăne invitarea Domnului, legile de interes local pentru fiecare Prințat; ca toate astea, aceste legi nu vor putea fi executate de cât numai dăne ce se vor sănune comitetului, care este dator să vada, dăca elle sânt compatibile cu legislațiunea generală.

Bugetul anual se va considera ca lege de interes local; el se va prepara în fiecare Prințat sub îngrijirea Domnului. Tot

de o dată, legea organică destinată a fixa diferențele isvoare de venituri va fi votată de comitetul central, și nici un fel de impozite noi nu se va putea stabili, de cât numai la primirea acestui comitet.

Legile votate de comitetul central vor fi comune amândoroi Principatelor, afară de kazele particulare; totuși asemenea vor fi și esekstare .

Finanțe.

Budgetul veniturilor și al cheltuielilor, făcut în fiecare Principat prin îngrijirea Domnului respectiv, se va examina, se va amenda, și nu va fi definitiv de cât numai după ce se va fi votat de Adunare.

Nici un fel de impozite noi se va stabili nici aduna, dacă nu va fi konsimțit de Adunări.

Armata.

Milițiile reglate în timpul astăzi în fiecare Principat vor primi o organizație asemenea și necesară, pentru ca la trebuință să se poată și în forma o singură armată; comitetul central le va revizui periodicamente prin ofițeri numiți de sine, și însuși înaintea a uriveghea la întreaga esekstare a dispozițiilor-

nilorǎ destinate a conserva miliȝielorǎ karakterele a doǎǎ kornǎrǎ dintr'o aȝeeamǎ armatǎ; komitetǎlǎ ȝentralǎ va nǎmi asemenea ōi pe komandantǎlǎ în mefǎ allǎ ambelorǎ miliȝii, orǎ de kite orǎ va avea trebǎinȝul a le ōni, ōi mai kǎ seamǎ kǎnd va fi vorba de apǎ-rarea teritoriǎlǎ lorǎ.

Înalta Curte de Casaȝie.

Se va forma o înaltǎ Kǎrte de Kasajie pentrǎ amȝndorǎ Prinȝinatele.

Oȝrǎrile date de Kǎrȝi ōi tribunalele din amȝndorǎ ȝǎrile vor fi esklsivǎ presintate la Kǎrtea de kasajie.

Indindependa membrilorǎ aȝestei Kǎrȝi, va fi garantatǎ prin prinȝinǎlǎ inemovibilitȝei.

Uniune în vame, monede, poște și telegraffe.

Între amȝndorǎ Prinȝinatele va fi ōnire în vame, monete, poștii ōi telegrafe, ōi se va mai forma între dȝnsele prin îngrijirea komitetǎlǎ ȝentralǎ, orǎ-ȝe alte raportǎrǎ d'o asemenea natǎrǎ kari arǎ nștea konresȝnde kǎ noǎa lorǎ organizare.

Lȝindȝ-se de bazǎ diferitele pȝnktǎrǎ a-retate mai sȝsǎ, aktǎlǎ definitivǎ allǎ organi-

săgisnei Prinçinateloră, va fi prin şrmare, fь-
kăţă astfelă în kît sь asigьre dezvoltarea şi
esekьtarea loră; astfel, ellă katъ sь arete
konstitьirea Adănriloră şi a komitetsьăi çen-
trală, şi sь regьleze şi modăăă alegerei mem-
briloră seî;

Sь otraskъ atribьşiele Domniloră;

Sь fikseze raportьrile diferiteloră nşteri
între dînsele, garantîndă-le astoritatea, forma
şi îndinendinça indispensabilъ grabniçei ese-
kьtьrî a afaceriloră şi menşinerîi ordineî;

Sь konrinzъ disposiçieile propriî a asigьra
esekьtarea legiloră emite de la nşterea le-
gislativъ, şi açee a otrăveloră date de în-
nalta Kьrte.

Din parte'î, komitetsьă çentrală, o datъ
formată, va avea sь se inspire de açeste prin-
çipiî intrîndă în revizia regьlamentьăăi orga-
nikă, şi anlikîndă-se la modifikarea legiloră;

Ellă katъ asemenea, sь formeze organi-
saçia miliçieloră amîndororă Prinçinateloră,
raportьrile çe trebьe sь esiste între dînsele
şi sь prevadъ şi şnirea loră întîmulъtoare;

S'ajunte la şnisnca de vamъ, monete,
pomtîi şi telegrafe.

A korespъnde în fine kь toate açeste mъ-
şrîi şi kь açellea çe se raportă la serviçi-
ele komşne, într'şnă kîpă astfel, a întîmpina
konfliktele de astoritate, şi a satisfaye toăă
de odatъ şi pretenşionile şnei administraciîi

prevezbtoare și întemeiat pe principisli e-
galitbuii, ast-fel în kıl, Rombni și Moldo-
veni sã fie totu de o potrivã priimigi în toate
fãkigiunile amindororã Prinçinatelorã, fãrã
deosebire de originã saã de religie.

PROTOCOLULŪ Nr. IV.

Medinça de la 10 Iuniã 1858.

Protokolisli medingei trekste se citește și
se adonteazã.

D. D. Plininotigi ai Marei-Britanii și Prã-
siei sînt invitați a'și esprima opinisnea lorã
aspra pronșnerilorã fãkste în medinça trekste
de kãtre D. plininotigi ai Austriei și Françiei.

D. Plininotinte allã Marei-Britanii respõnde,
kã a skris kãrgiï salle, și kã a priimitã or-
dinsli d'a deklara, kã gãvernislã reginei, kã
toate kã konsiderã revizãirea reglamenteilorã
organice, prekãm aratã traktatsli de la 1856,
ka çellã mãi bãnã mizlokã de procedare în lã-
krãgi, nã stãrșește kã toate açesteã, ka kon-
ferinça sã'li adonteze daka dinsa preferã
a intra în diskãgișnea dokșmentsli infãgișmatã
de D. plininotinte allã Françiei; D. komite
Cowley însã, se rezervã a veni iarã-și la
dispozicișnile legei organice, ori de kîte ori
va krede de kãviinçã.

D. Plininotinte allã Prãsiei, esprimîndș-și

opiniunea sa zice, k̄ d̄sne artikolile 23, 24 mi 25 din traktat̄l̄ de la Paris, reglamentele organice mi raport̄l̄ komisiei europ̄ean̄, kare dovedem̄te între alte l̄kr̄r̄i, mi dorințele esprimate de Divane, formează un̄ tot̄ kare ka astfel, este s̄n̄p̄s̄s̄ essamen̄l̄i konferinței. În toate p̄rḡile acest̄i tot̄, se ḡsesk̄ oare-kari p̄nkt̄r̄i generale, a k̄ror̄ țerțetare treb̄e s̄ influențeze as̄nra t̄t̄lor̄ ot̄r̄irelor̄ ȃlteriore alle konferinței. D. Plinintinte all̄ Pr̄siei n̄ se va op̄ne niț̄ de k̄m, daka konferința va essamina saț va deb̄ate vre un̄ proekt̄l̄ țe vr'̄un̄l̄ din membrii sei 'l̄ va ḡsi k̄v̄ințos̄ de s̄n̄p̄s̄s̄ adreșirei salle, mi kare mai k̄ seam̄, ar̄ areta p̄nkt̄r̄ile principale de kari ar̄ treb̄i s̄ se ok̄ne mai întiș, țee țe ar̄ fi konform̄ mi k̄ prop̄nerea D. komite Walewski. Din parte'i, D. komite de Hatzfeldt este gata, a intra ne dat̄ în disk̄uș̄nea proekt̄l̄i inf̄ym̄at̄ de D. plinintinte all̄ Franței.

D. Plinintinte all̄ R̄siei, st̄r̄em̄te în opiniunea sa esprimat̄ în medința trekt̄.

D. Plinintinte all̄ Sardiniei zice, k̄ n̄-oile instr̄k̄uș̄ni primite de la ḡvern̄l̄ seș, il̄ș̄ invit̄ a se ḡine mi ak̄m de aprobarea țe a dat̄ prop̄nerei D. Plinintinte all̄ Franței, prek̄m mi de observ̄rile țe-a krezt̄ de k̄v̄inț̄ a face în konferinț̄.

D. Plinintinte all̄ T̄r̄ciei deklar̄ k̄

Poarta e de opinie, kь adontîndu-se modxlă revizuirei reglamenteiloră organice, ka drxmă preskrisă de kьtre kiar traktată, nă s'ar nălea depărta ničî essamenxlă bazeloră kourinse în doksmentxlă denășă de D. Plinipotinte allă Franchiei, și kь prin șmare, este gata a face ceea ce Konferința va otrîi.

D. Plinipotinte allă Austriei krede, kь drxmăxlă ce-a pronășă D^lst ară fi chellă mai konformă kь traktatxlă, și prin șmare, chellă mai bună a înlesni o înșelegere. Totă de o dată însu, lăîndă în konsiderație kь proektxlă de kare este vorba, kь toate kь poate să nă fie adevărata esuresișne a ideeloră gșvernăxlă francheză, s'a înșugășată de D. plinipotinte allă Franchiei ka bază a desbateriloră konferinșei, și s'a și aprobată de kьtre plinipotintele kșrșii șșzerană și çei-l-aișii membri ai konferinșei, D. baron de Hubner însu, avînd în vedere nămai șpirital chellă nașnikă allă gșvernăxlă seă, nă refăză din narte'i, a se asocia și dînsxlă întră essaminarea așestăi aktă. Kь toate așestea deklara, kь șerșetarea în kare voemte a intra konferinșă, nă 'lă poate sili ničî de kșm a'șii da aprobarea sa șnoră fante ce nă i-ar konveni poate, urekșm asemenea, se și rezervă totă de o dată, a kombate ne așellea çe'i ară disniace.

Konferinșă otrăunte dar a intra în șerșetarea bazeloră pronășe de D. Plinipotinte

allă Franței, însă, ca apreguirea ce se va face de către pliniotinuți vr'șnora din aceste baze în timpul desbaterei, s' n devie otăritoare de kît nșmaî în momentlă kind se voră învoi asșnra întregimeî a acesteî lăkrări.

D. Komite Walewski observeaz' k' dșne kșm zi'e kiar traktatlă, konferința este kemat' a face o Konvenșione, Ńi k' nșmaî prin mijloklă Ńnșî ati-șerifă konformă konrinderei acesteî konvenșionî, va uștea înșene organizarea Prinșinateloră; k' bazele generale ce a sșnșă konferinței, trebșe prin șrmare, daka voră fi priimate, s' priimeask' kind va veni timpul nregătireî tekstlă konvenșioneî, desvöltarea neapărat' ce-o cere șigra loră aplikajie; k' konferința va avea s' otărask' atșnčî daka kiar dinsa voște a redakta așeast' konvenșione, saă a o inkredința Ńnei komișionî șpeciale.

Čellă d'intiăș paragrafă allă bazeloră generale, se d' n desbatere Ńi se Ńi adopteaz' prekșm șrmeaz':

Privilege Ńi imșnit' lă alle Prinșinateloră. Konformă știnslajieloră kari konstitșe aștononomia loră reglindș-le raportșrile kș Šbli-ma-Šoart', Ńi ne kari maî mșlte ati-șerife, Ńi maî kș seam' așella din așlă 1834, le-aă konsakrată, konformă Ńi kș artikolele 22, 25 din traktatlă înkeiată la Paris în 30 Martie 1856, urinșinatele Romșnia Ńi Moldavia voră

șrma a se bșkșra, șabt garanția kolek ivș a nșterilorș kontraktante, de privilegile și imșnitșșile țe snt în nosesișne-le.

D. komite Walewski citește allș dșoilea paragrafș, kare e fșkștș în termenii șrmtorï:

„Prinșinatele Moldavia și Romșnia, vorș fi konstitșite șbș nșmirea de *Prinșinate-Șnite*.”

Domnșșiș plinnotinte allș Asșriei nș'i plare astș nșmire.

D. plinnotinte allș Marei-Britaniï, s'arș învoi kș așeastș nșmire, daka însș, dșfinitiva organizare țe se va da Prinșinateleorș, va jșstifika așeastș nșmire. Ori kșm ar fi însș, zice, k'arș priimi mai bine vorba de *Prinșinate* în lokș de *Prinșinate*, și pronșne d'a se mai adșoga dșne vorbele *Prinșinate-Șnite*, și elfare șrmtoare, adikș: alle *Romșniei și Moldaviei*.

DD. plinnotingï ai Franșiei, Prșșiei, Rușșiei și Sardiniei, priimeskș nșmirea de *Prinșinate-Șnite*, fșrș a se mai adșoga, dșne pronșnerea Dșși plinnotinte allș Marei-Britaniï, și vorbele alle *Romșniei și Moldaviei*.

D. plinnotinte a'llș Turșiei deklarș, kș arș priimi așeastș nșmire, daka arș isbști, prekșm șnerș, șș se învoia-kș kș DD. plinnotingï și asșnra țatșlorș elfare alte nșnktșri

Allș treilea paragrafș se adonteazș urekșm șrmeazș:

„Suzeranitatea Sultanelor.

„Amîndocî Prinçipatele sîntî mençinate sîb suzeranitatea M. Salle Sultanelor.“

D. plinipotinte allî Rusiei çere ka konvençionea sîb prescrie situaçionile respektive alle kîrçei suzeranî, Prinçipatelorî mi nsterilorî garante. D. komite Kisseleff se rezervî a face în çrmî, multe observaçionî amînante asupra acestî sîbiektî.

Konferinça intrî în çerçetarea çellî allî treilea paragrafî mi otrîamte, kî nsterea esekçivî se va eserçita în fie-çe Prinçipatî de kître Domnî alesî de Prinçipate mi investitî de kître Sultanelî.

Plinipotintele Mareî-Britaniî, pronçind ka Domnî sîb fie ereditari, konferinça amînî a-çeastî kestione pentrî o altî medinç.

Știind, kî Domnî nî se vorî nstea alege mai 'nainte d'a se nîne în esekçtare noîa organizare, konferinça krede, kî çei d'intîiî Domnî katî sîb fie alcui printr'înî altî modî. Se onrește dar a se pronçinça în çrmî asupra acestî modî, prekîm mi asupra timnelî kit are sîb çinî çelle d'intîiî domnî. (çrmeazî semnîçrele).

PROTOCOLULŪ Nr. V.

Medinça de la 14 Iunî 1858.

Protokolîș medinçei trekste se çitește mi se adonteazî.

Konferința intră în dezbaterile paragrafului al 3-lea:

„Komitetul central al Adunării naționale.

„Partea legislativă se va exercita de către Adunarea prezidând la Biserici și lași, și de către komitetul central compus de către membrii moldoveni, alături de către Adunarea dintre membrii lor.“

D. plinipotente al Austriei priimește principii a către Adunarea provinciale, și însuși și formarea komitetului central comun al amândoroi Principatelor.

DD. plinipotente al Franței, Marii-Britanii, Prusiei, Rusiei, Sardiniei și Turciei priimesc în principiu, formarea unui comun al amândoroi Principatelor, iar, ultima înțelegere asupra komunerii și atribuțiilor acestor komuni, se se face în următorul. Kredul însuși, ca aceste atribuții ca se se combine într-un spirit de conservare, și într-un mod astfel, ca se și poată rezulta dintr'însele vr'o oare-care împiedicare a atribuțiilor partii esekutive din ambele Principate.

Konferința va diskuta dar în viitoarea sa adunare komunerii și atribuțiile komunilor României și Moldaviei.

(urmăzând semnificațiile).

Protocolul Nr. VI.

Ședința de la 19 Iunie 1858.

Protokolul ședinței trekte se citește și se adontează.

Konferința examinează chestiunile relative la nsterea legislativă, și otrăște:

„Ka s'z fie în fie-kare Prinținat' o Adunare elektivă;

„Ka mitropolitul și episcopii eparxielor s'z între în Adunare kă dreptă ka și 'n trekte;

Ka s'z se'ncheapă întokmirea znei legi e-lektorale bazat' pe proprietatea n'zmintăi.“

Plinintinții Franței, Marei-Britanii, Prusiei, Rusiei, Sardiniei și Turciei priimeskă:

Kă korpul komon' amindoror' Prinținatelor, kat' s'z se komon' de mease-sprezece membri, ont' moldoveni și ont' români, patr' aleși de fie-če Domn' dintre membrii Adunării, sa'z dintre persoanele če vor' fi okopat' funkciuni 'nalte în țară, și čei-aiți patr', de fie-kare Adunare lăuți din sînul ei; iar korpul komon' s'z prezideze la Fokșani.“ (zrmează semnătorele).

Protocolul Nr. VII.

Ședința de la 3 Iulie 1858.

Protokolul trekței ședințe se citește și

se adontează. Dăne mai multe desbateri, konferința se îngelege asupra celorlalte chestiuni:

„Legea organică să fie pusă sub paza comisiilor comuniste.

„Comisiile comuniste să pregătească legile de interes general, comuniste amindoror Principatelor, și să sune legile sale, prin mijlocirea Domnilor, la desbaterile Adunărilor.

„Domni, din partea, vor să stea fața comisiilor comuniste, printr-unle că le s'ar să stea bună a se schimbă în proiecte de legi comuniste ambelor Principate.

„Sint considerate ca legi de interes general, toate acelea cari conțin întru sine unitate de legislație, unitate de vame, posturi, monete, telegrafe, și toate materiile de folos public comuniste amindoror Principatelor.

„Comisiile comuniste se va ocupa specialmente, din partea că Domni și adunări, de facerea condițiilor, civile, kriminale, comerciale, și a procedurii.

„Comisiile comuniste va areta Domnilor înbunătățirile ce-are trebă să se facă în defectele ramurii alle administrației comuniste, făcândă cunoștință și abuzurile ce va trebă să se precură.

„În cazul când s'ar ivi vre-o neînțelegere între Adunările amindoror principatelor în privința legilor de interes comuniste sune des-

bateriloră loră, kornălă komănlă este kemată a Имъчи neînțelegera.

„Domniî resnektivî voră areta Адънърiloră legile de interesă lokală pentră fie-че Prinçinată, dar acesle legî nă se voră sançiona de Domnă de kît nămaî dăne че se voră sănăne kornălă komănlă, kare are drentălă a le anreçki daka dinsele sânt komnatibile săă nă kă legea organikă.

„Promălgarea legiloră de intersă lokală prekăm mî a aveloră de interesă komănlă, e lăsată ne seama Domniloră.

„Bădgetă venitărilor mî al keltăeliloră preparată nentră fie-kare Prinçinată prin îngrijirile Domnilor resnektivî, se va çerçeta mî amenda, mî nă va nătea fi difinitivă de kît nămaî dăne че se va fi votată de Адънare.

„Niçî năă felă de dajdie nă se va nătea întokmi, dakă nă va fi konsimçită de Адънărî.

Protocolulă Nr. VII.

Шединçа de la 3 Iulă 1858.

„Miligielle regălate, aflate astăzi în amăndoxă Prinçinatele, voră priimi o organizăçiune asemenea mî neçesarie, nentră ka la trebăinçă, să se poată çni mî forma o singără armată; nentră acesă sfirmită dar, miligielle se voră însneкта în fie-çe ană de kătre in-

inspektori generalii nsmiigi ne rindŝ de fie-ka. Domnŝ. Acheuti inspektori vorŝ avea misi-
xnea d'a ingriji de intreaga esekxtare a di-
snoziqielorŝ destinate a nŝtra miliqielorŝ ka-
rakterŝlŝ a doxŝ kornxri dintr'o aqeeanŝ ar-
matŝ.

„Domniŝ vorŝ nsmi ne rindŝ ne koman-
dantŝlŝ in ŝefŝ, kindŝ va fi vorba de a se
xni miliqiele.

D. Plininotinte allŝ Prxsiei, face in pri-
vinga dranelŝlŝi, pronxnera xrmŝtoare :

„Miliqia fie-kŝrxŝi Prinqinatŝ, va konser-
va dranelŝlŝ ei de astxzi. Kind insŝ vorŝ
fi xnite, atxncŝi, amindoxŝ vorŝ avea xnlŝ mi
aqellaxŝ dranelŝ, kare va fi komnxsŝ de a-
qella allŝ Moldaviei mi Romxniei, nŝse xnlŝ
lingŝ altŝlŝ.

Plininotinqii Franqiei, Rxsiei mi Sardiniei
priimeskŝ aqeastŝ pronxnera.

D. Plininotinte allŝ Mareŝ-Britanii se kam
invocute mi dŝnsŝlŝ kx aqeastă, insŝ, dore-
ute a priimi mi anrobarea gŝvernŝlŝi seŝ.

D. Plininotinte allŝ Txrciei, 'mi esnrimŝ
voinqa d'a inŝtiinqa mi ne kŝrtea sa.

D-lŝi Plininotinqe allŝ Axstriei nŝŝi prea
plaxe pronxnera D-lŝi plininotinte allŝ Prx-
siei; krede dar k'ar fi mai bine, ka miliqiele
in kazŝ de xpire, sŝ aŝbŝ xnlŝ semnŝ komxnlŝ, mi
kŝ aqestŝ semnŝ arŝ nŝtea fi komnxsŝ din kŝ-

„Pînă astăzi, zise nămităi plinnotinte, administrațiunea Prinținatelor lăsa mătă de dorită, mi prin ărmare, nămirea Domnilor ne viață, ară fi perikăloasă într'o asemenea stare de lăkrări. Acestă obiceiă praktikată pînă aci, ară da lokă la totă felă de intrigă, ară ținea înkă korănciunea, m'ară ne ne boeriă ceî marî în onosiție ăniî în kontra altora, kăci fie-kare din tr'inșii n'ară avea altă skonă de kîlă ațella d'a ajănge într'o zi domnă. Șii mai mătă înkă, kăci domnitorălă nă va avea ničî ăn interesă a lăsa ănă găvernă kăm se kade ănă săcșesoră nentă kare nă va avea ničî o simnatie, în vreme ce, s'ar nătea autenta niute simtimente kă totălă altfelă de la dînsălă, daka săcșesorălă seă va fi kiar fiălă seă.

„Dăne sistemălă de astăzi, adaogă D. plinnotinte allă Mareî-Britaniă, kînd Domniă imă priimea investităra, trebăia să se plăteaskă Porții o sămă konsiderabilă; mi ațeastă sămă, kădea negremită „ne sninarea klaselor de josă alle Prinținatelor.“ Săne a năne dar ănă termen ațestăi mare răă, țellă mai bănă mijlokă ară fi, d'a da găvernălăi ănă mai mare elementă de stabilitate adikă, d'a nămi ne Domni ereditariă.

D. Plinnotinte allă Tărciă observă, kă săma ce se plătea Porții la investităra Dom-

nilorǎ, era fiksatz invariabilǎ în momentalǎ
rǎspunderei darǎlǎi anǎalǎ.

D. Plinipotinte allǎ Prǎsiei zice „kǎ prin-
cipial creditǎgii este în genere acela ce dǎ
Statelorǎ cea mai mare garanție de ordinǎ
mi de prosperitate. Dar, pentrǎ kǎ se presǎrne
kǎ Prinçinatele nǎ vorǎ nǎtea avea în sînlǎ
lorǎ elementele necesarii spre a forma familii
domnitoare ereditare, mi mai kǎ seamǎ pentrǎ
kǎ doringele Divanelorǎ nǎ sînt conforme kǎ a-
ceasta, se'nvoeste dar kǎ principialǎ, d'a se
alege Domnii ne viagǎ.“

DD. Plinipotinǎi cerǎ de la acela alǎ Fran-
çiei, sǎ bine-voiascǎ a se însǎrçina Dǎi
kǎ facerea ǎnǎi proiectǎ de konvençiane în-
temeeatǎ pe bazele otǎrite pînzǎ aci. D. Wa-
lewski se grǎbeste a priimi pronǎnerea ce'i
face konferinça.

D. Plinipotinte allǎ Austriei zice, kǎ n'are
porǎnkǎ sǎ 'mi modifice opinia ce a espi-
matǎ în kǎrsalǎ negocierei „kǎ prin ǎrmare,
va face kǎnoskǎtǎ mi gǎvernǎlǎ seǎ desba-
terile ședingei, mi kǎ sperǎ în skǎrtǎ timpǎ
a înkǎnoștiinça mi otǎrirea definitivǎ a kǎrçii
salle asǎpra bazelorǎ konrinse în protokoalele
konferinçei.

(ǎrmcazǎ semnǎtǎrele).

Protocolulă Nr. VIII.

Шединца de la 7 Iuniș 1858.

Protokolăš trekstei medinge se čitește mi se adonteazъ.

Konferința diskăť bazele legei elektorale, kare trebъe sъ se aľťťre ne lĩngъ konvenģisne. Oľťraute, kъ oramele trebъe sъ fie represintate ĩn adunare, mi aminъ nentъ o altъ medinġ oľťrĳrea definitivъ a čellorŃ-alte nъnķťrĳ kari s'aŃ fostŃ nъsŃ ĩn desbatere.

Konferința oľťraute, kъ ġinerea fie-kъ-ria legislaģisnĳ ĩn amĩndorŃ Prinčinatele se va fiksa nentъ meante anĳ.

(Ťrmeazъ semnъťtrele.)

Protocolulă Nr. IX.

Шединца de la 10 Iuliș 1858.

Protokolăš medinġci treksto se čitește mi se adonteazъ.

Konferința ĩntrъ ĳarġmĳ ĩn desbaterea baselorŃ legei elektorale, mi oľťraute pe čelle ųrmeľoare:

„Va fi alegťtorŃ de ĩnľisľŃ gradŃ nriň distrikte, orĳ-čine se va nъtea bŃkĳra de ųnŃ venitŃ ĩn nъmĩnt de 100 galbenĳ mi mai mŃlt.

„Va fi alegťtorŃ d'allŃ doilea gradŃ nriň distrikte, orĳ-čine se va bŃkĳra de ųnŃ venit ĩn nъmĩntŃ de 1,000 ga'benĳ mi mai mŃltŃ.

„Va fi alegătoră prin orame, ori-cine se va baksra d'ună kapitală în pământă, industrie saș komerçiș, de 6,000 galbeni chellă puină, fiindă allă seș, saș de zestre, mi fărș sș fie inotekată unde-va.

„Ori-ce alegătoră katș sș fie 'n etate de doș-zeyi mi chină anī ulinī saș mi mai milt.

„Alegătorii de intiișă gradă, voră pxmi dintre dinnii în sșb administrațiile lorș respektive, trei alegători kari, adșnaș în kanitala distriktăș, voră alege mi dinnii ūnă denstată de distriktă.

„Alegători d'allă doilea gradă, bksrīnd-se d'ună venită de 1,000 galbeni, voră alege d'a dreutăș, doī denstaș de distriktă.

„Alegătorii de prin orame voră alege la Bksreuti mi Iamī trei denstaș; la Kraiova, P oșuti, Brșla, Galagī mi Ismail, doī denstaș; iar prin chelle-alte orame, kanitale alle distriktelorș, ūnă denstată.

„Alegerile acestorș trei kategoriī d'alegători, se voră face deosebită mi în kolegiī șneșiale.

„Va fi alesă fărș osebite, în toate kolegiile, ori-cine va fi 'n etate de trei-zeyi anī immliniș, mi se va pxtea bksra d'ună venită de 400 galbeni.

„Legea elektorală va konrīnde o sankțișne penală în kontra ori-kăria rele deklarăi relative la chensăș elektorală.

„Streinii kiar domiciliagii în Prinçinate, nã vorş nãtea fi niçi alegãtori niçi aleşii de nã vorş fi natxralisaşii.“

Konferinşa în nenştinga d'a otãri kã de-sãviruire basele legei elektorale, imi esnrimã doringa, ka ayeastã lege sã se revizã-easkã în timnãşã çellei d'a doxa legislaşionii daka arş fi neçesariş. Iar rezultatãş ayeştei revizii, sã se sankşioneze mi promõlge de kãrtea sãzeranã, prin inşelegere kã kãrşile garante.

Konferinşa ia în şrmã otãrirele şrmãtoare:

„Domnãşã va fi alesã în fie-kare prinçinatã de kãtre adãnare.

„Daka, kind vakanşia se va ivi, adãnarea este inkã în fiinşã, ea katã sã procede în çele ont zile şrmãtoare vakanşiei, la alegerea Domnãşii; din kontra, de nã va fi în fiinşã, sã se konvoaçe ne datã în çellã mai skãrtã timuş, mi sã nãmeaskã ne Domnã negremitã în çelle ontã zille çe vor şrma de la stringerea ei.

„Mitronolişii vorş fi kã drentã ka mi'n trekãş, prezidenşii ai adãnãrilor.“

(Şrmeazã semnãştrele).

Protocolulã No. X.

Şedinşa de la 15 Işliş 1858.

Protokolãşã şedinşei trekste se çiteşte mi se adonteazã.

D. Plinipotinte allă Търчией пропъне д'а се отъри, ка протежагії din Prinçinate, съ нъ поатъ fi niçî alegъtorî niçî aleşî.

Konferingа дъне o mikъ esaminare, aminъ nentъ medingа liitoare deslegarea ачестей пропънері, ши treçe la desbaterea raportъrilorъ resnektive че trebъe съ esiste între кърtea sşzeranъ, Prinçinate ши пстериле garante.

D. Plinipotinte a'llă Rъsiei, дъне къm a fostă anşngată ши'n medingа a патра, face'n ачeastъ urivingъ observagiele şrmъtoare:

„Konstatarea drentъrilorъ essistinde, kari sşnt garantate de traktatslă de la 30 Marte, ши kiar klaxzile traktatslăi, determinind relaçieile dintre кърtea sşzeranъ ши Prinçinate într'şnă modă foarte lъnşrită. Elle dar se potă resşma astfel:

„Drentă allă къргії sşzeranъ d'а priimi tribъtslă, d'а întъri alegerea prinçinelăi, d'а kombina imprezъ kъ Prinçinatele mъşxile nentъ apъrarea пъmintъslăi lorъ în kază de sşпъrare de din аfarъ, ши d'а provoka o ingelegere kъ къргиле garante, în kazlă de neçesitate, nentъ çinerea liniutei în prinçinate, în fine, drentă allă къргії sşzeranъ d'а anlika Prinçinatelorъ traktatele internacionale în totă çeea че нъ atinge drentъrile çъrilorъ.

„Drentă allă Prinçinatelorъ, d'а regşla fъръ amestekslă kъргії sşzeranъ, orî-çe administragie interiorъ în otarele preskrise de în-

voirea psterilorǎ garante kǎ kǎrtea sǎzeranǎ, mi drentǎ d'a alerga mi reklama la psterile garante mi cea sǎzeranǎ la intȳmlare d'a li se kǎlka drentǎrile lorǎ.

„Drentǎ allǎ psterilorǎ garante d'a regula prin kalea diplomatiei mi prin inǎelegere kǎ Poarta, ori ce neinǎelegere s'ar ivi intre dȳnsa mi Prinǎinate.“

D. Prinotinte allǎ Prǎsii adǎce aminte opinia sa esnrimatǎ in cea d'intȳiǎ medingǎ a konferinǎei, asǎnra nechesitȳii d'a se cerçeta mai intȳiǎ drentǎrile re rektive alle Tǎrçiei mi Prinǎinatelorǎ. Se felicitǎ de otȳrȳrea ce-a lǎatǎ Konferinǎa d'amȳ pǎne toate silinǎele salle intrǎ a depǎrta inkǎ de mai 'nainte ori—ce neinǎelegere, lǎmǎrindǎ ne kȳt se poate drentǎrile psteriei sǎzerane mi açellea ne kare se reuǎsǎ administratȳia indinendintǎ mi naçionalǎ ce Sǎblima Poartǎ se indatoreazǎ a pǎstra Prinǎinatelorǎ.

Konferinǎa desbate asǎnra drentǎrilorǎ kǎrçii sǎzerane.

D. Prinotinte allǎ Rǎsiei propǎne, d'a inçeta tribǎtǎlǎ estraordinarǎ ce plǎteaǎ kǎrçii sǎzeranǎ Prinǎinatele la sǎirea ne tronǎ a fie-kǎrçii Domnǎ, mi drentǎ kompensatie, sǎ se mǎreaskǎ kǎ o a zecua parte tribǎtǎlǎ anǎal.

D. Prinotinte allǎ Tǎrçiei deklarǎ, kǎ pentrǎ açeasta trebçe sǎ raporteze mi kǎrçiei salle; insǎ krede tot de o datǎ, kǎ'n toate

jstorslă nsterei sşzeranţ, pînă ka ayeasta din şrmă sş se poatz încelege kă nsterile garante.

Ayeastă pronşnere şintindă a modifika art. 27 din traktatslă de la Paris, plinnotinşii amină nentş altă dată diskşşişnea eî.

Konferinşa, dşne o mikă şerşetare, amină nentş o altă şedinşă, şi kestişnea d'a se regşla totă şeea şe se raportă la investişra Domniloră, şi la aplikarea în Prinşinate a traktateloră internasjonale.

Konferinşa rekşnoaşte, ka Poarta sş'şî şrmeze inkă raportşrile salle kă Domnii Prinşinateloră, ori nrin korespondinşă, saş nrin mijlocişrea agenşiloră Prinşinateloră rezidindă la Konstantinonole (Kanş-Kiaia), ori în fine nrin trimiterea şnkşionariloră sşî, însşşşinaşii kă misişni şneşiale, kari însş, sş nă fie liberî nişî într'şnă kină, a se amesteka în administracijă a şelloră şşri.

Konferinşa otşraşte, ka drentşrile Prinşinateloră sş se konşinză:

În regşlamentă, şşră amestekslă kşşşii sşzeranţ ni ne temeiză astronomieî loră, şi în administracijşnea din şutş în otarele preskrişe nrin învoireă nsteriloră garante kă kşrtea sşzeranţ.

Diskşşişnea şellor-alte pşnkşşri, se va şrma în şedinşă şitoare.

(şrmează semnşşrile).

PROTOCOLULŪ Nr. XI.

Medința de la 17 Iulie 1858.

Protokolulș medinței trekste se citește și se adontează.

Konferința începe iară—și desbaterea pnterilorș pxe'n diskusjunea ultimei adunări.

Ea otrăște:

Kă, ka și'n trekstă, traktatele internajionale kari se vor înkeia de kărtea șzeranș kș psterile streine, ș se apliche și'n Prinçipate, în totă ceea ce nș le-ară atinge imunitățile lorș.

Ka'n kază de kălkare a drentșrilorș Prinçipatelorș, Domnii ș reklame la kărtea șzeranș, și, de nș vorș dobîndi drentate la çererile lorș, atșnçi, ș înainteze ačeste reklamajii prin agençii lorș, la reprezentançii psterilorș garante din Konstantinopole.

Ka Domnii țșrilorș, ș aibș drentșlș d'a fi represintajii pe lingș kărtea șzeranș, prin Kapș-Kiaiale moldoveni șă romșni, priimijii de Poartș. Iar kît nentș ceea ce privește drentșrile psterilorș garante, mençionate prin pronșnera D-lși Plinipotinte allș Rșsiei, konferința se raportș la traktatșlș de la Paris.

Konferința mai otrăște, ka kornșlș komșnș amîndșrorș Prinçipatelorș, ș poarte nș-mele de komisiunea çentralș.

(șrmează semnștrele).

Protocolul Nr. XII.

Ședința de la 22 Iulie 1858.

Protokolul ședinței trece se citește și se adotează.

Konferința examinează kondițiunile relative la alegerea Domnului; și se rezervă d'a le fixa într'o altă ședință.

Plinipotenții încheie iarăși desbaterea propunerilor relative la tribuț.

D. Plinipotente alți Turciei declară, că karta sa se învoeste că principii încheie tribuțului estraordinar ce se plătește la scirea pe tron a Domnilor.

Konferința, fiind în konsiderație kreterea teritoriului Moldaviei și venitul său, și otrind că Prințatele s'au n'au pe fiitor a mai plăti Porții nici un fel de tribuț estraordinar că okazia încheie Domnilor, fiksează dar la 1,500,000 lei tribuțului anual alți Moldaviei, și la 2,500,000 lei acela alți României.

Konferința dăne mai multe desbateri, otraste înk:

Că Domni s'au au drentul a desființa adunările că kondiționea îns, d'a konvoka îndat alte neoi, kari trebe s'au se și adăne în timpul de trei luni.

Venind iarăși la propunerea fiktă de D. Plinipotente alți Turciei, în ședința de la 15 Iulie, Konferința gusește de kviinț,

kъ protegeagiî din Prinçipate, sъ nъ poatz fi niçi alegъtorî niçi aleşî.

D. Plinipotinte allъ Françiei adъche aminte kъ konferinça, în şedinça de la 10 Iunie, a aminatъ otъrîrea sa în ceea ce se atinge de nşmirea chellorъ d'întîiș Domni, şî pronşne d'a se şrma şî astъ datъ întokmaî ka şî'n trekstъ, inkredinqîndъse adikъ, kъ înçenere de la promşlgarea ati-şerifşlşî Porçii şî ninъ la alegerea nşoilorъ Domni, administraçiea Prinçipatelorъ, în mîinile a doşъ komisîiî (Kîmъkъmîi) formate konformъ kъ disposiçionile statştelorъ organice în vigoare astъzi.

D. Plinipotinte allъ Tşrçiei, aşzindъ açeaşta, deklarъ kъ voeşte a înuţinça şî ne gşvernşlş seş.

D. Plinipotinte allъ Aştriei, şîi rezervъ opinîşnea sa întrъ açeaşta.

DD. Plinipotinçî, aî Marei-Britaniî, Prşsiei, Rşsiei şî Sardiniei, priimeskъ prouşnerrea Dşî plinipotinte françesş.

(şrmeazъ semnştrele).

Protocolulă No. XIII.

Şedinça de la 30 Işlie. 1858.

Protokolşlş şedinçei trekste se çiteşte şî se adonteazъ.

Konferinça desbate aşnra kondiçionilorъ

alegerei Domnilorș, și adouă otrăgrea șrmă-
toare :

„Se va alege Domnș, ori-șine în etate de trei-șechi și șinș ani și fiș allș șnș pș-
rinte nșskș Moldovean saș Romșn, se va bș-
kșra de șn venit în pșmșnt de 3,000 galbeni,
și șz fi fost șnkșionarș pșblikș în timșș de
șechे ani, saș șz fi fșkșt parte în niskai a-
dșnșgi.“

Konferinșa reșncene diskșșșnea relativș
la dranelș și otrăște, kș amșndoxș milișiele
șz konserve dranelele lorș aktșale, kari însș,
șz poarte pe dșnșele în fiitorș, și o bandș
albastrș konformș modelșșș alșșratș pe lșn-
gș așestș protokolș.

Konferinșa treșe la pronșnerēa fșkștș de
D. Plinotinte allș Marei-Britaniei în me-
dinșa de la 15 Ișlie, kare așintș la modifi-
karea dispozișielorș art. 27 din traktatșș
șnkeatș la Paris la 30 Martie 1856.

DD. Plinotinși ai Așștriei și Rșșii de-
klarș, kș gșvernele lorș reșpektive nș'i a
astorizatș a partičina la diskștarea keștișnei
ișvitș kș okazia pronșnerēi fșkștș de D. Plī-
nōtinte allș Marei-Britanei, și kredș, kș
D. komite Cowley, nș va ștrșgi așa de mșlt
așșra pronșnerēi șalle.

Konferinșa deșbate anoi așșra konklșzi-
șnilorș șrmștoare, formșlate de komișșșnea
Prinșinatelorș.

1° Desființarea privilegielor și a monopolurilor de cari încă se bucură câte-va clase, egalitatea 'nainte de legii și a dajdiei.

2° Revizia legii care regulează raporturile între proprietarii de pământ și cultivatori, lăsându-se de bază numai adevăratul interes al acestor două clase.

3° Desvoltarea instituțiilor municipale.

4° Reorganizarea ministerială din ȋntr-o ale căror atribuție este necesară a se restrânge.

5° Komplekta despurjare a ȋsterii esektivă de aceea jădiciară: Adoptarea mijloacelor neapărate surse a ajunge gradată la inamovibilitatea jădekătorilor, și pentru a moraliza ordinea jădiciară. Reformă serioasă a sistemelor pedensitoră.

6° Reorganizarea sistemelor educației klerale, pentru ca klerală cellă 'naltă să poată răsponde la vokația sa, iar cellă de pe la ȋară, să se ridice din kondiționea în care se află kăzată astăzi.

7° Krearea ȋnoi sistemă kompletă de educație pentru toate clasele societății. Stabilimentă akademikă care să poată konferi grade ȋniversitare.

8° Necessitatea desvoltării kărilor de komunikatie, surse a se înlesni relațiile komerciale.

9° Înțetarea gratifikasielor arbitrare, și

mărire a konsiderabilă a lefșurilor țărilor am-
ploiașilor.

10° Simplificarea sistemului financiar și stringerea dajdiei, întocmită pe o bază nouă care va da mijloacele d'ă se mări veniturile statului.

Konferința decide, că guvernele Prințatelor vor fi invitate, a'și pune toate silințele lor întru realizarea și a reformelor arătate de komisiune, kari mai că seamă, se vor fi sczpată din vederea Konferinței. Această otrăire se va da în kșnouțința guvernelor Prințatelor prin mizlocirea Săblimej-Portj.

D. Plinipotente ală Rșiei kiamă atenghnea konferinței asupra konfliktilă ce se află astăzi în Prințate, în privinga averilor monastirilor inkinate ; și dăne o mikă esaminare, konferința otrăuște ka, nentru a se da o dreaptă deslegare neînțelegerii kare există în această privingă între guvernele Prințatelor și klerul greceskă, părțile interesate vor fi invitate a se înțelege între dînsele prin mizlocirea unei kompromise, iar în kazul d'ă nu se pștea învoi în timp de un ană, atșnăi această neînțelegere să se regzeze prin tr'șn arbitrajă. În kazul însă, kînd kiar arbitrii nu se vor pștea învoi între dînșii, să se aleagă un șșuparbitru, iar întîmplîndse ka alegerea acestuia să fie că nenștină, atșnăi,

Sxblima-Poartx katx sx se injeleagx kx paterile garante pentrx nxmirea lxı.

(xymeazx semnxtrile).

PROTOCOLULŪ Nr. XIV.

Medinxa de la 9 Avgst 1858.

Protokolxlx medingeı trekxte se citeşte mi se adonteazx.

D. Plinipotinte allx Axstrieı, dxpx ce arxıt, k'a sxpxsx mi la aprobarea gxvernxlx, seş basele generale konpinse in protokoalele konferingeı, anxnıe, kx este axtorizatx a le da mi aprobarea sa. D. Plinipotinte allx Franxieı, denxne proektxlx konvenxıoneı mi a-
chella allx legıı elektorale, peregıtite in konformitate kx doringa esurimatx de konferin-
cx in medinxa sa de la 3 Ixlıx, mi kari tre-
bx sx se alxtre ne lingx achestx protokolx.

Konferinxa intrx in xerchetarea proektxlx de konvenxıone. Preambxlxlx se citeşte mi se adonteazx.

Artikolele 1-iş mi allx 2lea, sxt nxite 'ntr'xnıxlş singxrxş prekxm xymeazx:

„Prinxinatele Moldavia mi Romxnıa, konstitxite ne viitorş sxb nxmirea de *Prinxinatele-Şnite alle Romxnıeı mi Moldavıeı*, remin sxb sxzeranitatea M. Selle Sxltanxlxı“.

Desbaterea asxura art. 3 din proiektx,

rъмасъ art. 2, e lъsatъ pentrъ шedinga vi-
itoare.

Artikolulъ 3, (devenitъ art. 4), se adop-
teazъ prekmъ зrmeazъ:

„Principatele vor servi kьrgiъ sъzeranъ
зnъ tribъtъ anъalъ, care va rъminea fiksatъ la
suma de 1,500,000 lei pentrъ Moldavia, шi
2,500,000 lei pentrъ Romъnia.

„Investitura se va da Domnilorъ ka шi'n
trekъtъ de M. Sa Sьltanъlъ.

„Kьrtea sъzeranъ va kombina kь Princhi-
patele mъsrile d'aшi anъra teritorislъ lorъ
in kazъ de sьpъrare de din afarъ, шi va пъ-
tea provoka, prin inъelegere kь kьrgile ga-
rante, mъsrile neъesariъ pentrъ restabilirea
liniutei, in kazlъ kind va fi tьrbьratъ.

„Ka шi'n trekъtъ, traktatele internationale
че se vorъ inkeia de Kьrtea sъzeranъ kь пъ-
terile streine, se vorъ anlika шi 'n Princhi-
pate, in tolъ че nъ le atinge imъnitъgile lorъ.

Art. 4 (vekislъ art. 5), se adonteazъ in
termeniъ зrmъtori:

„In kazlъ d'a se kьlka imъnitъgile Prin-
cipatelorъ, Domniъ vorъ reklama la пsterea
sъzeranъ, шi, neuъtind dobъndi drentate la
чererile lorъ, atъnчi sъ inainteze reklamayia
prin agenciъ lorъ, la reprezentanъiъ пsterilorъ
garante din Konstantinopole.

„Domniъ, vorъ fi реpresintanъiъ ne lingъ
kьrtea sъzeranъ de kьtre agenciъ (Каух-Кiaia-

le), nъskъrї moldavї saъ romъnї, kari vorъ fi priimїi de Poartъ, шї indinendingї de ori-
 че jъridikцине streinъ.“

Art. 5 (vekiъlъ art. 6). se adonteazъ ast-
 felъ.

„Pъsterile пъblice se vorъ inkredinga в
 fie-че Prinчїpatъ, знѣ Domнъ ш'ъneї adъnъrї
 elektorale, lъkrїndъ в kazele prevъzъte de a-
 чеastъ konvenцине, шї kъ konkъrsъlъ зneї
 komisїnї centralъ, komъnъ amїndъrоръ Prin-
 чїpatelorъ.“

Art. 7, 8, 9, 10 шї 11 din proektъ, se
 adontezъ kъratъ шї simplъ.

Art. 12 se adonteazъ в ачешї terminї.

„La 'ntїmnlare de vakanjie, шї nїпъ la a-
 legerca нъoxъlї Domнъ, administrajia se va
 inkredinga konsilїxъlї (de ministri), kare va
 intra kъ denlinъ drentъ в esersiциxъlъ пъtereї.

„Atribucїele selle, kъratъ administrative,
 se vorъ mъrgini нъmaї в mїnъirea lъkrъrilorъ,
 fъrъ a пъtea депърта ne фъnkционарї, de кїт
 нъmaї в зрма знѣ deliktъ konstatatъ jъdїci-
 almente. Шї'n asemenea kaze, чеї нъoї нъ-
 миї nъ vorъ fi de кїт provisorїї.“

Esamenъlъ зъmъreї proiektъlъlї, se lasъ
 pentъ medїnъa fitoare.

D. Pliniотinte allъ Franчїeї adъче aminte,
 kъ potrivїtъ art. 17 din traktatъlъ de la Pa-
 ris, s'a fostъ formatъ o komisїne цъrмъ-
 реанъ, kъ misїneа d'a face reglamentele na-

vigațiunei Duplei, mi'ntreabz pe DD. Plinipotinți ai Austriei și Turciei, daka potz a-
rta și konferinței lăkrurile nămitei komi-
sionii.

D. Plinipotinte allz Austriei respunde, kă
kă toate kă dăne traktatlız din Paris, lăkrur-
rile komisiei germaneaz n'ar trebzi sz se
komisic konferinței de kăt d'o datz kă a-
celea alle komisiei egeroneaz, insz, este a-
storizatz a le infuzișă kiar de akem, pe kari
denșindz-le, roagz totz de o datz și pe kon-
ferințz de a le da intzrirea sa.

D. Plinipotinte allz Turciei, s'asociazz și
dinslız kă cererea făkz de D. baron de
Hubner.

DD. Plinipotinți ai Franției, Marei-Bri-
tani, Prăsiei, Rusiei și Șardiniei, kredz kă
konferința nă poate intzri ačestz dokumentz,
mai 'nainte d'allz cerčeta kă de amănntız.

D. komite Walewski propzșe, d'a se lăsa
pentz o altz ședințz observaciele țe-arz
nătea nasče din serioșlız essamenz allz dok-
mentsızi 'nfuzișatz de D. Baron de Hubner.
Ačeastz propzșere se și adonteazz indatz.

D. Plinipotinte allz Rusiei deklarz k'a pri-
imit ordinł d'a anșncia konferinței, kă skim-
błz ratifikacielorz konvenșiei relative la
delimitarea frontierelorz din Asia, s'a și 'n-
čenștł de gvernelz seș.

(Șrmeaz șemșțzrele).

Protocolul Nr. XV:

Ședința de la 10 August 1858.

Protokolul medinței de ieri citindu-se mi adontindu-se, konferința intru iarăși în essaminarea proektsi de konvențione.

Dupe cererile D. Plinipotinte allă Tsrchiei mi acella allă Marei-Britanii, konferința se'n-toarce la art. 4 adontatș deja, mi otramte, ka acestș paragrafș sș se adaoge la finele art. 13.

„Investitura se va face ka mi'n trekstș, mi va fi datș în timnșlș d'o lșnș cellș mlșt.

Art. 13 se adonteazș prekșm șrmeazș :

„Daka vakanția se va ivi, mi Adșnarea va fi inkș'n fiingș, atșnș, katș sș incheapș indatș în timnșlș de ontș zille lșkrșrile de alegerea Domnșlș. De nș va esista insș, atșnș se va konvoka indatș, mi se va mi adșna în timp de zeye zille. La 'ntimplare d'a fi impșștiatș, se va inchepe nșoile alegeri în spațilș de șinș-sure-zeye zille, iar noxa Adșnare se va stringe mi dinsa cellș mlștș în zeye zille. În cello ont zille șrmeștoare reznierei salle, ea katș sș fi mi prochedatș în alegerea Domnșlș: Aflarea de factș a trei pșrșș din nșmșrșlș membrilorș inskrișș, va fi șerștș pentrș ka sș poatș inchepe alegerile. În kazșlș insș kind, în timnșlș cellorș ontș zille, alegerea nș se va fi șkștș, atșnș, în a noxa zi, la prinzș, Adș-

narea va proceda negreșit în alegere, ori-
kare ar fi nșmșrșlș membrilorș de fașrș.“

Art. 14 din proiectș se adonteazș.

Art. 15 se adonteazș și dınșlș, ınșș, kș
o adșogire ın șellș d'ıntișș paragrafș, kare
remine prekșmș șrmeazș:

„Domnșlș șș kirmșeaskș kș konkșrsșlș mi-
nistrilorș nșmișđ de dınșlș. Șș sankșioneze
și șș promșge legile; poate ınșș, și refșza
sankșișnea sa. Va așea drentșlș de građiat
și așella d'a mikșora pedensile ın materie
kriminalș, fșrș ınșș, a se nștea amesteka ın
vre șnș kiuș ın administrarea jșstiđiei.“

Asșura artikolșlș 17, D. Plinipotinte allș
Așstriei propșne, d'a se lepșda vorbele *saș*
de Adsnare, kare ınkeia șellș din șrmș pa-
ragrafș. Konferinșa refșșș așeastș modifi-
kare. D. baron de Hubner mađ propșne, și
konferinșa priimște, o dispoșiđișne adșo-
gitoare așellșiașđ artikolș, ın termenii șrmș-
torii:

„Akșsađia ministrilorș nș se va nștea pro-
nșnșia de kít de o majoritate kompșș de
doșș a treia din membrii de fașrș“

Art. 18 se adonteazș, kș nșnerea vor-
beii *elektiv* ın lokș de *renrepresentativ*ș.

Art. 19 și 20 se adontezș kș așeastș
modifikare: *kș Adsnarea se va strinșe ın*
șea d'ıntișș Dșminekș a lși Deuembre ın lok
de a lși Marte. Amındoșș artikolele vorș

forma nșmaı șnș singșrș artikolș.

Art. 23 se modifikș prekșm șrmeazș:

„Presedintele va fixa kondișionile kș kari pșblikșlș va pștea intra în ședinge, afarș, însș de kazlș esșenșionalș kare va fi pres-krisș de regșlamentșlș din întrș.

„Se va face, șșb îngrijirea presidentelșı șnș procesș verbal, șșmariș allș fie-kșria ședinge kare se va treșe'n gazeta ofișialș.“

Art. 24, se adonteazș kș așeastș șltimș adșogire.

„Kit nentș legile de interesș komșnș.“

Art: 25 Se adonteazș kș adșogirea a-șestorș vorbe :

„Fșrș a lșa parte la votș.“

D. Plinipotinte allș Franșiei adșșe aminte, kș konferinșa s'a rezervalș d'a otșri kș de-șșvırșire art: 3, a kșrșı șerșetare s'a fostș aminatș din kaza obiekșionelorș șe kișı-va din DD. Plinipotinșı fșkșse în kontra refe-rinșei la vekile kanitșlașionı, menșionate în așeșș artikolș: űi arștindș diferitele konsi-derașı șe jșstifikș așșra așeșșı pșnktș re-daktarea proektșlșı, artikolșl 3 se adonteazș prekșm șrmeazș:

„În virtștea kanitșlașionilor înșeeate kș Șșltaniı Baıazet I, Maomet II, Selim I űi Soliman II, kari konstitsș așșonomia Prinșipatelor, regșlindș-le raportșrile kș Șșblima-șoartș, ne kari mai mșlte ati-șerife, űi mai

kъ seamъ acela din anul 1834, le-aș kon-
sakraț ; konformș mi artikolilorș 22, 23 din
raktatșl înkeeatș la Paris în 30 Martie 1856.
Prinçinatele vor șrma a se bșkșra mi pe viitor,
șsb garançia kolektivъ a pșterilor kontraktante,
de privilegiele mi imșnitșșile ce aș în posesișne.

„Prin șrmare, Prinçinatele se vor admi-
nistra liberș mi fșrș amestekșlș Șșblimeï-Porçï,
în otarele preskrise de învoirea pșterilor ga-
rante kș kșrtea șșzeranș.

D. Plininotinte allș Tșrçieï, se krede da-
torș a face kșnoskșt, kș mençionarea kapi-
tșlaçielorș în konvençișne, nș va pștea fi in-
terpretatș ka o rekșnoașutere din partea Șș-
blimeï-Porçï a tekștșlșï çitatș de Divanele
ad-hoc, mi prin șrmare, dispoziçișnele acellșï
tekștș, nș vor pștea fi obligatoriï pentrș Tșr-
çia. (șrmeazș semnștșrele)

Protocolulș No. XVI.

Medinça de la 12 Așgșstș 1858.

Protokolșl ședingei trekștș çitindș-se mi
adontindș-se, konferinça reinçene es amenșlș
proekșlșï de konvençișne.

Artikolile 26 mi 30 se adontezș mi se
șneskș într'șnșlș singșrș șsb Nr. 26.

Art. 27 se adonteazș mi dinsșlș prekșm
șrmeazș :

„Diferitele fondșrï provenite pînș astșzï

din kase speciale, mi de kari aș dispusă guvernul săb mai multe drentări, katъ sъ intre pe viitor în bugetul generală allă venităriloră.“

Konferința priimește dispozițiunea șrmătoare, kare trebăse sъ se adaoge la art: 25 adontată deja :

„Lista țivilă a fie-kărtăi Domnă, se va vota de adănare o dată pentră totă timnălă domniei.“

Art. 28 se adontează kă o oare-kare modifikare țe konsistă, în a se pănă *doi ani* în lokă *de trei* nentă reglamenteală definitivă allă kontăriloră.

Art: 29, 31, 32, mi 33 se adonteză. 4ellă d'intăi paragrafă allă art: 34, se modifikă prekăm șrmează :

„Komisiunea țentrală va fi permanintă. Kă toate ațeste, daka lăkrările 'i va permite, liberă este să amine ațeste lăkrărăi nentă kăt-va timnă kare însă, nă trebăse să treakă neste patră lăni.“

Restă artikolălăi se adontează mi dănsăl.

Artikolăl 35 mi 36 asemenea se adonteză.

Art: 37 se modifikă prekăm șrmează :

„Dispozițiunile konstătătive alle năoei organizărăi a Prinținateloră, se păn săb privighierea komisiunei țentrale.“

Ațeastă komisiune va pătea areta Domnilor abăzările țe-ară trebăi reformate, în-

ксночиингүндэ-ле tot d'o datъ, ши инбэнэтъ-
гириле че-аръ требѣи интродксе ин дифериле ра-
мэри alle администрацинеи.“

Art: 38 se adonteazъ astfel :

Liberi sânt Domnii ambelor җери, а face
komisiunei centrale ori-че пропэнэчиэни че li
s'ar нэреа бэне а се skimba ин проекте де
legi комэне аміндороръ Принципаторъ.“

„Komisiunea centrală va нэтеа пепара ле-
гиле де интересъ generală komмэнъ ambelorъ
Принципате, ши va сэппэне ачесте legi prin
mijlocirea Domnilorъ, ин дешбэтериле адэнэ-
рилоръ.“

Art: 39 se adonteazъ прекум эрмеазъ :

„Sânt konsiderate ка legi де интересъ ге-
nerală, toate ачелле legi kari vor avea де о-
biektă, знитатеа legislaцинеи, stabilirea, мен-
тинереа ши имбэнэтъгиреа знитъгеи де вэме,
postii, telegrafii, фиксэреа валоарелоръ моне-
тэре, прекум ши дифериле материи де интересъ
пэбликă комэне аміндороръ Принципаторъ.“

Konferința modifikă ширл артиколилор де ла
1—10 din Konvenциэне.

(Эрмеазъ семнэтреле).

Protocolulă No. XVII.

Шединца де ла 14 Агсгстă 1858.

Protokolăлă шедингеи трекстэ се читеште

și se adoptează, konferința kontinșz essamenșlș proektșlș de konvenșione.

Întișlș paragrafș din art: 40 se adoptează.

Allș doilea paragrafș se modifikș prekșm șrmează :

„Ea va revizși regșlamentele organice prekșm și kondișile : çivilș, kriminelș, çea de komerçiiș și proçedșrș, intr'șnș kinș astfel în kit, afarș de legile de interesș kșratș lokalș, șz nș mai fie în amîndozș ȳșrile de kit șn singșrș și așellamî kornș de legislașione, kare va fi esșektabilș în ambele Prinçinate, îndatș çe se va vota de adșnșrile respektive, se va sankșiona și promșlga de fie-çe Domnș.“

Art: 41, 42, 43, 44, 45 și 46 se adoptează.

Art: 47 se adoptează și dînsșlș kș a-çeastș adșogire finalș : „Çifra miliçielor regșlate, fiksatz de regșlamenteșlș organikș, nș se va pștea mșri kș mai mșlș d'o a treia parte, fșrș o încelegere de mai 'nainte kș kșrtea șșzeranș.“

Art: 48 se priimește în termenii șrmtorî :

„Miliçiele se vorș rezni, ori de kîte-orî sigșrança din șntrș saș açeea a frontierilorș va fi ameninçatz. Reznierea lorș se va pștea proçoka de șnșl saș çell-altș din dșo

Domnii, mi nș se va pștea realiza de kit nș-mai kș invoirea amindororș Domnilorș, dindș-se tot d'o datș mi'n kșnoștinga kșrgiș sșze-ranș.

„Dșne pronșnerea inspektorilorș, Domniș vor pștea asemenea sș reșneaskș în totș saș în parte miliģieie, pentrș manopere saș re-vizșire.“

Art : 49 se adonteazș astfel :

Komandantșl-șefș se va nșmi pe rindș de fie ęe Domnș, ori-de kite-ori va fi trebșingș d'a se reșni miliģieie. Ellș katș sș fie Moldoveanș saș Romșnș de nasęere ; mi poate sș se mi revocęe de Domnșl ęe'lș-a nșmitș. În asemenea kazș, noșl komandantș-șefș se va nșmi de ęellș-alt Domnș.“

Art : 50 se adonteazș prekșm șrmeazș :

„Amindorș miliģieie vorș nșștra dranelele lorș de astșzi, kș adșogirea insș d'o bandș albastrș, pe fie kare din elle, konformș modelșkș alșșraș pe lingș Konvenģișne.“

Paragrafele 1. 2, mi 3 din art : 51 se priimeskș iar șnș altșlș adșogitorș, kare va fi ęellș d'allș 4^a se adonteazș astfel :

„Moldaviș mi Romșniș de toate ritșrile krestine, se vor bșkșra de o potrivș de drep-tșrile politice. Bșkșria de aęeste drep-tșri se va pștea întinde prin dispoziģișni legislative, mi asșpra aęellor de alte kșlțri.“

Allș 4^a paragrafș din proektș, kare a-

kam devine allă 5^a, se modifikă în terminii ȧrmătorii.

„Toate privilegiatele, skitelile și monopoliurile de kari se bȧkȧră inkă și astȧzi kiteva klase din Prinȧinate, se desfiinȧeză pentru totă d'asna, și se va 'nȧene îndată revizia legei kare regȧlează raportalurile proprietarilor de pȧmint kȧ kȧltivatori, nȧmai sune a se îmbȧnȧȧȧi negreșită starea aktuală a ȧeraniilor.“

Paragraful ȧrmător se adontează și dinșălă, sune a lȧa lokă la finele artikolșălă 51;

„Instiȧuȧiunele mȧnȧipale, atȧt ȧrbane kit și rȧrale, kată a priimi toate desvoltȧrile ȧe konprinde prezinta konvenȧiune.“

Art. 52 și 53 se adontează.

Art. 54 se modifikă astfel:

„În momentșălă pȧblikȧrei zisșălă ati-șerifă, administratiune ȧȧrilor se va inkredinta de kaimakamii aktuală, în fie-ȧe prinȧinată, ȧnei komisii provizorie (kȧimȧkkȧmie), formată întokmai kȧ dispoziȧiunile reglamentișălă organikă. Prin ȧrmare, aȧeste komisii voră fi komponșe: de prezidentișălă înaltișălă Divană, de marele logofȧșă, și de ministrișălă din ȧntre kari eraă în fȧnkȧișni sȧb ȧelle din ȧrmȧ Domni, mai'nainte ȧinstalȧrii administratiilor provizorii din anșălă 1856.

„Nȧmitelile komisii se voră okȧna îndată kȧ fȧȧerea listeloră elektorale, kari trebȧe sȧ

fie întokmite şi afişate în timnă de cinci sentămîni. Alegerile se vor face dşne trei sentămîni de la pşblikarea listelor.

În a zecea zi kare va şrma de la alegeri, denstauii katş sş fie adşnauii, în fie-kare Prinçinatş, şpre a înçene alegerea Domnilorş, în timnşlş mai şşşş aretatş.

Art. 55 şi çellş din şrmş se adonteazş kş şiksarea şşş timnş de cinci sentămîni pentrş skimbşlş ratifikacijelorş.

Dşne açeasta, konferinşa întrş şi'n çer-etarea proektşlş ştinşlajişnelorş elektorale, çe s'a fos'ş pronşşş de D. pliniotinte allş Françiei în şedinşa de la 9 Augşştş; artikolile din açestş proektş se priimeskş şşşlş dşne altşlş şşşş modifikare, afarş însş de:

Art: 1 în kare, vorbele *Adşnşri de Denstauii*, se skimbş în *Adşnşri elektive* ;

Art: 6 în kare se adaogş açeste vorbe . . .
Saş nsmai infamante."

Şi de artikolile 21 şi 22, kari se şneskş şi se întokmeskş astçei:

„Orî-çe persoanş kare se va înskrie în listele elektorale prin mijlokşlş vr'snorş deklaracijişni fraşşşloase, orî askşnzîndş vre şna din inkanaçitşşile prevşzşte, saş kare va fi reklamţş şi dobînditş înskrierea sa în mai mşlte liste elektorale, orî va fi lştatş parte la votş neînskrişş saş linsitş de drentşlş elektoralş, va fi nedensitş kş amendş (utrafş,) de 100

galbeni yellă pxuină, mi de 1,000 yellă mltă, saă kx inkisoare de ontă zille yellă pxuină mi de trei sentămîni yellă mltă.“

(xmează semnătrele)

Potocolulă No. XVIII.

Medința de la 16 Augstă 1858.

Protokolălă medingei trexte se citește mi se adontează.

D. nliniotinte allă Franției, dxne ce adăce aminte konstatarea făkxte de cea mai mare parte din membrii komisiei exroneană, în privința abxșriloră jxidikiunei konslară din Prinçinate, mi doringa esrimată de dinșii d'a pxne xăă kapătx ačestăi răă, anșnă, kă D. komite Kisseleff face săb ačestă raportă o propozițiune ce dorește a se trece în protokolă. Ačeastă propozițiune este făkxte în termenii șrmătoră:

„Komisiunea, în raportălă seă, esrimă doringa sa în mai șnanimitate, ka jxidikiunea konslară să înceteze în Prinçinate ne kîț se poate de mltă. Kxrtea Rșsiei dar, este gata încă de astăzi a intra în realizarea ačestei fante, daka mi chelle-alte pxteri șntă de opinieiua sa. În kazălă însă, kînd ačeastă mășxră nă s'ar pxrea neapărată, este încă de trebșină, dxne kiar raportălă komisiei, mi mai kă seamă pentră a se asigăra mi mai

punde, k' n adevră, Domniî Prinçipateloră, kat' s' se adreseze în privinga abşzriloră de kare este vorba, la kărtea şzeranb.

D. Plinipotinte all' Aştriî adşce aminte all' XIV protokolă all' kongreslăi din Paris în kare se konrindea kondiŷionea, ka s' se deskiz' o desbatere la Konstantinopole, dşnp' inkeerea p'chei, între Poart' şi reprensitanŷii çelloră alte p'teri, all' k'ria skonă s' fi revizşirea stipşriloră çe fikseaz' raportşrile komerçiale alle acestoră p'teri k' Turçia, şi kondiŷionea streiniloră în imneriâl Otomană. Dşmşlă dar çe trebşe s' se ap'çe este aretată ink' de atşnçi, şi D. Baron de Hubner nş poate prin şrmare, s' priimeask' o propozişione kare ar modifika voingă Kongreslăi. Konstantinopole este dar lokşlă şnde trebşe a se înçene lşkrşrile relative la ast' p'ntă printr' o înşelegere a Porŷii k' p'terile semnştoare.

D. Plinipotinte all' Rşsiei rşspunde, k' komisariî aş apelată la Konferinŷ, şi k' prin şrmare kiar ea trebşe s' se espliche în açeast' privingă.

D. Komite Walewski deklară, k' n çeea çe se atinge de primşlă p'ntă din pronşnerrea D. Plinipotinte all' Rşsiei, adik' de desfiinşarea şridikşionei konsolare în Prinçipate, nş poate face mai mşlt, de kît a priimi şi dinslă açeea çe s' a zisă de D. baron Hub-

ner. Iar kît pentrã ceea ce se raporteazã la konstatarea abuzurilor acestei jãridikciunii, este de opinie, cã konferința poate de sine-și, și fãrã altã cercetare, a trece în aktele selle, și o invitare cãtre gãvernele Prinçipatelor, sãre a konstata înse-le aceste abuzuri, kari trebãeskã negreșitã înfrinate. Aceastã konstatare se kãvine kiar pãsterilor lokale, dãne kare în șimã, sã se înțeleagã și kã gãvernãlã otomanã pentrã komplekta stãrnire a ziselorã abuzuri.

D. Plinipotinte allã Marei-Britanii zice, cã nu poate da aprobarea sa șnei propunerii a-tit de murginitã ka aceea a D. Komite Kisseleff; gãvernãlã sãã este'n tot d'ãrna gata a se asocia kã toatã bunã voingã la o revizie generalã a jãridikciunii konsolarã din Prinçipate. Abuzurile se fakã din partea agenșilorã tãtlor pãsterilorã, prin șmare dar este de opinie, a se lãa aceastã kestie în toatã întregimea ei, iar nu nãmai a se murgini în niște termeni restrinși.

D. Komite Walewski adșce aminte, cã'n acestã momentã nu este vorba de desființarea sãã de menșinerea jãridikciunii konsolarã, ci nãmai de stãrnirea abuzurilorã salle. Revizia traktatelorã nu este treaba konferinței; ea katã sã se okșne nãmai de konstatarea abuzurilorã, kari, de se vor gãsi adevãrate, nu e kã pștingã ka dinsa sã le treakã kã

vederea; afară de aceasta, se vede cărată din kiar raportăle komisiunei ce s'a citit deja, kă aceste abzăzrī se fakă pe fağă, sânt manifeste.

Făad pașă repetă, kă abzăzrile de kari este vorba există în tot imperiul Otomană, kă reforma ce trebe să li se adăkă nă e de kompetința Domniloră ȃgeriloră, či kiar Poarta e kăria se kăvine d'a esamina a-čeastă țeștiune, din preșnă kă țeelle-alte nă-terī semnătoare.

D. komite Cowley observă, kă păterile nă vor pătea nič'o dată să invite pe Domni, ka să dovedeaskă în kontra loră înse-le, în kontra persoanei agenșiloră loră.

D. baron de Hubner este kă totă de opiniașnea D. Plinipotinte allă Marei-Britanii.

D. plinipotinte allă Prăsiei krede, kă'n înprejăzările aktuale, kompletă înțetare a jăridikăișnei konslăre d'asăpra sășășnilor stre-ini respektivi, nă e neșesarie, mai kă seamă akăm, kănd tribunalele ȃgeriloră nă presintă destăle garanșii. Trebe dar, dăne opiniașnea D'sale, ka pentră momentă, Konferința să se mărgineaskă nămai în indenlinirea raportălei făkă de komisiune, adikă a se restrinșe kă severitate atribășșiele jădiciare alle konslilor în otarele preskrise de traktate. D. Komite de Hatzfeldt mai adaogă, kă abzăzrile koprinse în raportăle komisiunei sânt destăle de

vekî în ambele părți, și citează totuși de o dată și art; 93 din reglementul organic, care a avut și are încă de obiectul înfrînarea și-nor asemenea abuzuri. D. Plinipotente alți Prusiei aprobază dar ca și acela alți Franției, a doua parte din propunerea D. Plinipotente alți Rusiei.

D. Plinipotente alți Sardiniei reknoaște urgența și necesitatea propunerii și prin urmare este de opinie, a se da guvernelor locale toate pterea neapărat pentru konstatarea acestor abuzuri și stîrnirea lor pe viitor. Aceasta o face, și pentru a nu fi în kontradikție cu komisarul Sardă care a srb-însemnat deja starea lucrurilor din Prințitate.

D. Plinipotente alți Franției aduce aminte, cu DD. Plinipotenti ai Austriei și Turciei, aș înfrumănt într'una din velle din următoarele ședințe lucrarea s'vîrșită la Viena în privința reglementărilor navigației Dunării, și propune konferinței d'a se ocupa cu dînsa, și a asalta totuși de o dată și observațiile ce plinipotenti vor avea să facă asupra acestor obiecte importante.

D. Plinipotente alți Marei-Britanii zice, cu șpernîndu la konvînțința guvernărilor se reglementele navigației Dunării, presintate konferinței în a XIV a sa ședințe de către D.

Plinipotinte allă Austriei, a priimită ordinul d'a propune mai multe modifikacii.

Trebăse să se știe d'o kam dată, k' n artikolul regulamentelor relative la libera navigație a apelor, konrinsă în tratatul din Viena, tratat kare trebăse să serve de bază regulamentelor privitoare la Dunăre, se găsește frasa următoare: „Navigația va „și kă totul liber, și din nănkăt de vedere „komercială, nă poate fi interzisă nimăi.”

Și aceste vorbe, nă se văd în reglementele Dunării făcute la Viena. Și mai mult încă, aktul kongresului din Viena deklară, kă reglementele navigației Rinului sânt făcute „într'un kă uniformă pentru toți, „și favorabile pe kât se poate komerțului și „țelor naționale.”

Aceste vorbe sânt asemenea șitate în aktul din anul 1857, făcut într'un kă mai eksklusiv și mai favorabil statelor germane.

În aktul din anul 1857, niči un fel de mențione nă se face despre apele ce kurgă din prășă kă Dunărea. Lordul Cowley dorente dar, kă aceste linse să se implinească negreșit.

Trekind la art: 5, plinipolintele Marei-Britanii observă, kă acestă artikol devine de prisos, dăka artikolile 1 și 8 se vor

modifika saș desființa konformș pronșnerși
salle.

Asșnra art. 8 komitele Cowley deklarș, kș
ačeastș dispozițișne nș este d'akordș kș pre-
liminarele pačei alștrate ne lingș vellș d'in-
tișș protokolș allș kongresșlși din Paris, kare
ziče kș „libertatea Dșnșrei ș'a gșrilor salle
va fi asigșratș intr'șn modș efikache prin insti-
tuțișnile eșronene, în kari pșterile kontrak-
tante sș fie de o potrivș reprezentate.“

Ačeea-șii dispozițișne este, dșne opini-
șnea sa, onșșș șii art: 15 și 16 din trak-
tatșl de la Paris, kare, nș nșmaș kș deklarș
intr'șn kinș generalș kș navigațișnea Dșnșrei
se va regșla dșne prinșipiele întokmite de
kongresșlș din Viena, dar înkș kare stinșleazș
între altele kș „afarș de ačeste regșlamente
(de poliție și de karantinș), nș se va pștea adș-
če nič'șn obstakolș liberei navigațișni a ačestei
ape.“ Asemenea se maș adaogș (art: 16,)
kș sșb toate raportșrile „navilioanele țatșlor
națișnelorș vor fi tratate ne ničorșl șnei per-
fekte egalitșșii.“ Ačeste doșș pasage dar, nș
potș fi d'akordș kș skonșl aktșlși din anșlș
1857, d'a apșra komerčișlș dșne apș allș țș-
țșlorș națișnelorș, afarș de ačella allș sta-
telorș pșrmșrene.

Ačest artikolș 8, nș e asemenea în ar-
monie, adaogș D. Plinipotinte allș Marei-Bri-
taniș, niči kș artikolșlș 5 din traktatșlș de la

Paris din anul 1814 (baza tratatului din Viena de la 1815) care zice, că navigația anelor expone se va regla „în moduri cele mai egale și mai favorabile comerțului țărilor națiunilor,” nici că principiile tratatului din Viena de la 1815, precum nici că aktele alți rate pe lingă dănsul și privitoare la navigația anelor.

I se pare în fine, că este în contradicție că kiar cel mai nou aktă d'o asemenea natură, adică că tratatul relativ la libera navigație a râului *Po*, încheiat între Austria și trei state italiene în anul 1849, konformă că kiar prevederile kongresului din Viena.

Privilegiile esklsive akordate de art: 9 întreprinzătorilor de navigație „ai vreașnia din statele pământene” nu vor nștea, dăne opinia D. Plinintinte ală Marei-Britani, sș fie d'akordă că spiritul de libertate ce predomină în kongrezele din Viena și Paris.

Art: 11 și 18, zice D. Plinintinte ală Angliei, fșkate că skonsul d'a îngrijii de siguranța pșblikă, aș de ținț kiar a proteja monopolul kreată de art: 8; pronșne dar, ka sș se desfiinșeze înpreșnt și că așeste din șrmă.

Așeeamă observație s'aplikă m'asșnra celorlor din șrmă paragrafe din art: 35, kari se raportă la art: 14, 16 și 17. Nici'șnă felă de nekșviinșnt nu poate rezulta din skoa-

țereea acestor artikle pentru că întocmirea
 noulor, autorizată într'ună kină legală în
 prilegurile celor periculoase ale auei, e prevă-
 zută mi de art: 33. Asemenea este de do-
 rită, ka drepturile de noulagiă să fie sponso-
 la aprobarea mi revizia komisiunei perma-
 nente.

Kit pentru artikolile privitoare la karantina,
 D. Plinotinte allă Marei-Britaniei ob-
 servă, că ingeleși loră este urea neotărită,
 mi prin șmare, kată să se uronsuge în kon-
 tra onirei bastimenteloră „*sub banuială* de boala
 molinsitoare în Turcia europeană.“ Kredo
 dar, că fapta esisterii unei asemenea boale
 în portulă ce a părăsită bastimentulă, arătată
 în patenta de sănătate, este singură de a-
 junsă ka să onreaskă bastimentulă în karantina.

Prin art: 34, nsterile dărmărene 'mi rezerva
 dreptul d'a modifika reglementele es-
 sistinde saș a face mi altele. D. Plinotinte
 allă Marei-Britaniei esprimă konvikșinea, că
 asemenea skimbări nu se pot face de kit ka kon-
 simimintulă nsteriloră semnătoare traktatului
 din Paris.

În fine, D. Plinotinte allă Marei-Britaniiei
 kredo, că este necesară a se adloga ne lingă
 artikolulă 45, kare zice că „pentru tot ce nu
 se reglează prin acest aktă de navigașne,
 konvenșunile mi Invoirile în fiingă astăzi între

statele ɢɛrmane, sɛ rɛmie 'n vigoare" ɛi vorbele ɛrmeɛtoare ; „nɛmaɪ ka nimikɛ sɛ nɛ fie kontrariɛ ɛrincipelorɛ liberei navigaɛiɛniɛ Intemeeatɛ de traktatɛi din Viena.“

D. Plinintote allɛ Marei-Britaniei cereɛ dar, a se trece in protokolɛi ɛronɛnerile ɛrmeɛtoare:

Desfiinɛarea artikolilorɛ 5, 8 ɛi de la 6 ɛinɛ la 18 inklsivɛ.

Modifikarea artikolɛiɛi 1^{ia} ɛrɛkɛm ɛrmeazɛ : „Navaɛiɛnea Dɛɛɛrii, din ɛɛnktɛi de ɛnde aɛeastɛ anɛ inɛene a fi navigabilɛ ɛi ɛinɛ 'n marea Neagrɛ, ɛi de la marea Neagrɛ ɛinɛ la zisɛiɛ ɛɛnktɛi, fie 'n ɛrɛare fie in koborire, va fi kɛ totɛiɛ liberɛ, atit nentrɛ transportɛiɛ mɛrɛɛrilorɛ kɛi ɛi nentrɛ aɛela allɛ voiajorilorɛ, ɛi nɛ va ɛɛtea fi onritɛ ni- mɛiɛi, konforminɛ-se totɛ de o datɛ regɛlamentelorɛ ɛe se vorɛ Intokmi nentrɛ uoligie sa intr'ɛn kinɛ ɛniformɛ nentrɛ toɛi, ɛi atitɛ de favorabile kɛi ɛi ɛɛtinɛoase komerɛiɛiɛi tɛɛlorɛ.“

Sistemɛiɛ kare se va Intokmi nentrɛ navaɛiɛnea Dɛɛɛrii, atit nentrɛ stringerea dɛɛɛɛrilorɛ (takselorɛ) kɛi ɛi nentrɛ menɛinerea poligieiɛi salle, va fi aɛela-ɛɛ nentrɛ tot kɛr- sɛiɛi anei, ɛi se va inɛinde ɛi asɛura kari in kɛrsɛi lorɛ navigabilɛ, desnare ɛi strɛbate ɛrin maɪ mɛlte state.

Siretși, mi kare anslare s'a fostă fâkxtă aln-
 41, dune reklamagia Austriei mi urin ingelege-
 re kx Î-Poartă. D. Komite Walewski se krede
 dar in dreută, in nșmele gșvernșlși seș mi
 'n konformitate kx deklaragiile fâkxte de D-sa
 inkă de mșltă, a adșce aminte așea fantă a
 gșvernșlși seș, mi a șere kx stărxingș kă
 toate anele d'o usemenea natșrș, fșrș ekșen-
 giie, sș fie deskise navigagișnei tștșlorș nș-
 tșrilorș.

D. Plininotinte allă Prșsiei se 'nvoșute mi
 dinslș, kă mi D. Plininotinte allă Franșiei,
 kș pronșnerile lordșlși Cowley.

D. Plininotinte allă Rșsiei urimeute pronș-
 nerile lordșlși Cowley, kă șnele șe sint kiar
 așellea șe-arș fi voitș sș fakă mi D-sa in
 nșmele gșvernșlși seș. Totă de o dată mai fașe
 inkă mi o altă pronșnere allă kșria skonș
 este, kă nilogiș tștșlorș nagışnilorș sș fie nrii-
 miș nș Dșnșre, toiș kș așeleaș kondișgișni
 kă mi nilogiș statelorș șșrmșrene.

D. Plininotinte allă Sardiniei zıșe, kș ak-
 tșlș fâkxtă la Viena, nș koresnșnde niș de
 kșm kș dreanta autentare a konferinșei; nrii
 șrmare, se invoșute mi D-sa kș observagiș-
 nile fâkxte de DD. Plininotingi ai Franșiei,
 Angliei, Prșsiei mi Rșsiei.

D. Plininotinte allă Austriei așzindă toate
 așeste resnșnde, kș kș totșlș innrotiva de-
 klaragiilorș fâkxtă de DD. Plininotingi ai Fran-

chiei mi Marei-Britaniei, priimite mi de DD, Mininotingi ai Praxiei, Raxiei, mi Sardiniei, guvernaxi seş krede kx lskrarea komisiunei rixrene, este foarte konformx kx traktatele din Viena mi Paris.

D. Baron de Hubner incene prin a areta kx princhiile aktaxi kongressaxi din Viena, mi stinslagiele traktaxi din Paris de la 1856, snt singxrele obligatori i nentrx statele germxrene semnatoare traktaxi din Paris. Mi kari sint aeste princhi i, aeste stinslagixni?

Art: 109 din aktaxi kongressaxi din Viena zice :

„Navi gaxiunea in totx kxrsaxi anelorx aritate in aktaxi nrecedentx, din nsuktaxi xndq fie-kare dintr'insele incenx a fi navigabile ninx la imbxkxtxrele lorx, va fi kx totaxi liberx, mi in nrivinga komerxi axi, nx va nstea fi opritx nimensi, konforminx-se kx reglamentele relative la noliqia aestei navi gaxiuni, kari vorx fi fxxste intr'xnx kinx xni-formx nentrx toxi, favorabile mi ne kit se poate de nstinxoase komerxi axi ttxlorx naxi xnelorx.

Nx poate dar nimeni txxdx, kx din aeste dispozixiune rezaltx o libertate absolutx nentrx navilioanele ttxlorx naxi xnelorx. Dar invoindx-ne kiar, ceea-ce D. Mininotinte allx Axstriei e denarte de a nriimi, kx aeste artikolx uoate fi nriimitorx de diferite inter-

pretării, unde trebuie să kăstămă adevărata mi
astentika își interpretare daka nă în proto-
koalele komisiunei întokmită nentru kestisnele
navigațiunei ne ane komusă de kiar auestă
kongresă ? să vedem, zice D. Baron de Hu-
bner, mi aueste protokoale:

La 2 Febrăre 1815, în cea d'ntiiă me-
dingă a auestei komisiuni, D. dăce de Dal-
berg, plinotintele Franței, a pronosă: „Art.
1. Rinsl în privinga komerțislă mi na-
vigațiunei, va fi konsiderată *ka o ană komusă
între diferitele state ce desnarle saș strebate
dinslă.* Art. 2. Navigațiunea va fi kă
totlă liberă, mi nă va nătea fi onrită nimăslă,
konformindăse totă de odată kă reglamentele,
etc.“

În a doxa konferingă, țință la 8 Febră-
arie 1815, lordslă Clancarty, ranortindăse la
traktatslă din Paris de la 1814, „a pronosă, zice
*ne temeislă traktatslă din Paris, mi kă sko-
nslă d'a întinde libertatea navigațiunei Rins-
slă nentru toate nauisnile, d'a se năne în lo-
kăslă redakțiunei plinotintelsă Franței, redak-
țiunea șrmătoare: Art. 1 Rinsl va fi kă to-
tlă liberă komerțislă mi navigațiunei tsă-
loră nauisneloră.*“

Auesta era skonăslă astoriloră aktăslă kon-
gresăslă din Viena, auesta e îngeleslă ce
lumi-mi aș dat lăkrării loră, mi mai kă șea-
mă art: 109, ne kănd se oknăș a năne ba-

zele reglementelor \tilde{a} relative la Rinz. Dispozi \tilde{t} ionele kari ink \tilde{t} mi ast \tilde{z} zi regleaz \tilde{t} naviga \tilde{t} ia a aceste \tilde{a} ane, n \tilde{a} se den \tilde{t} reaz \tilde{t} ni \tilde{c} i de k \tilde{a} m de d \tilde{a} ns \tilde{a} l, mi daka s \tilde{a} nt konforme k \tilde{a} prin \tilde{t} ipiele akt \tilde{a} l \tilde{a} i kongres \tilde{a} l \tilde{a} i din Viena, a \tilde{c} eea \tilde{c} e ni \tilde{c} 'odat \tilde{t} n \tilde{a} s' \tilde{a} t \tilde{r} g \tilde{u} d \tilde{a} it \tilde{a} , anoi akt \tilde{a} l naviga \tilde{t} ionei D \tilde{a} n \tilde{t} rei, f \tilde{r} akt \tilde{a} in \tilde{t} r' \tilde{a} n in \tilde{t} eles \tilde{a} mi mai liberal \tilde{a} ink \tilde{t} , \tilde{c} eea \tilde{c} e se vede mi din kompara \tilde{t} ia chello \tilde{r} \tilde{a} do \tilde{a} z reglamente tre \tilde{b} e s \tilde{t} fie k \tilde{a} atit mai m \tilde{a} lt mi mai liberal \tilde{a} .

D. Plinintote all \tilde{a} A \tilde{a} striei in \tilde{t} r \tilde{u} mi'n e \tilde{a} samen \tilde{a} l traktat \tilde{a} l \tilde{a} i din Paris. A \tilde{c} est traktat \tilde{a} n \tilde{a} ne in k \tilde{a} ns \tilde{a} l naviga \tilde{t} ionei D \tilde{a} n \tilde{t} rei dispozi \tilde{t} ia f \tilde{a} ndamental \tilde{a} , k \tilde{a} prin \tilde{t} ipiele akt \tilde{a} l \tilde{a} i kongres \tilde{a} l \tilde{a} i din Viena se vor anlika in viitor mi la D \tilde{a} n \tilde{t} re. Ink \tilde{t} d' \tilde{a} tx \tilde{a} n \tilde{c} i dar, akt \tilde{a} l kongres \tilde{a} l \tilde{a} i din Viena a devenit \tilde{a} o regl \tilde{a} ; ek \tilde{c} ep \tilde{u} ionile a tre \tilde{b} it \tilde{a} s \tilde{t} fie mi a \tilde{a} mi fost \tilde{a} in \tilde{t} r' \tilde{a} dev \tilde{t} r \tilde{a} , k \tilde{a} din ad \tilde{a} ns \tilde{a} l stin \tilde{t} late de traktat \tilde{a} l din Paris. Afar \tilde{t} de a \tilde{c} estea, akt \tilde{a} l kongres \tilde{a} l \tilde{a} i din Viena ink \tilde{t} men \tilde{t} ine distink \tilde{u} ia in \tilde{t} re statele \tilde{u} rm \tilde{a} rene mi ne \tilde{u} rm \tilde{a} rene, iar traktat \tilde{a} l din Paris n' \tilde{a} des \tilde{f} in \tilde{t} geaz \tilde{t} ni \tilde{c} i de k \tilde{a} m. Pozi \tilde{t} ionile partikulare alle \tilde{u} rm \tilde{a} renilor, s' \tilde{a} rezervat in \tilde{t} r' \tilde{a} ds in preliminarile pachei din Paris mi'n all \tilde{a} VIII protokol \tilde{a} de la 12 Martie 1856. N \tilde{a} s \tilde{a} nt de kit \tilde{g} urile D \tilde{a} n \tilde{t} rei, nent \tilde{r} \tilde{a} kari traktat \tilde{a} l \tilde{a} de la 30 Martie a format \tilde{a} o no \tilde{a} z stare de l \tilde{a} kr \tilde{a} ri, es \tilde{c} ep-

unionul din punctul de vedere al actului kongresului din Viena.

D. Prințotinte al Marelui-Britanii, împreună cu D. baron de Hubner, se raportează la art. 8 din actul navigației Dăniei, pentru că el are rezervă plătirea statelor germane; dar actul kongresului din Viena, n'a acordat acest drept navilioanelor Statelor germane; dovadă despre aceasta, sânt reglementele navigației Rinului și Elbei, făcând în conformitate cu acest act; iar tratatul din Paris, nu conține nici un fel de clauză care să acordeze navilioanelor țatelor navigației băștie de acest drept. Art. 16 din tratatul de la Paris, citat de lordul Cowley, nu se poate auzi de asemenea opinia D. Prințotinte al Austriei de cât la navigația gurilor Dăniei. Dar, pentru că germanii își rezervă dreptul de plătire pentru kvintele ce se ardează, d'aci nu împreună, urekm crede D. Prințotinte al Marelui-Britanii, că trebuie să interzică comerțul anei țatelor navilioanelor germane."

Desființarea articolelor 11 și 18 și modificările ce lordul Cowley propune a se adăuga articolelor privitor la karantine, și art. 34 relativ la schimbările ulterioare ale reglementărilor fluviale, ar fi în contra drepturilor de suveranitate ale statelor germane, și ar fi linsi pe guvernele acestor state de mizoa-

cele neapărate pentru menținerea ordinii și a igienei publice. În ceea ce privește observarea D. Plinintote ală Marei-Britanii relativă la art. 34, plinintotele Austriei, a- dăce aminte mai kș seamă, kș reglamentele pentru navigașnea Rinșlăi și a Elbei, aș fostă adesea-oră modifikate de komisiuni ȳermărene, făr kă vre o dată, ne kî se poate ști, nșterile ce nș sântă ȳermărene s'o fi ȳerșlă și statele ȳermărene s' le-o fi rekș-noskșlă vr'o dată, drentșlă d'a se amesteka în așeste lăkrăi.

D. baron de Hubner krede k'a doveditș în destșlă, komulekșlă akordș allă reglamenteșlă danșbianș, kș prinșiniele akșlăi kongre-sșlăi din Viena și kș traktatșlă din Paris, și k'a resnșnsș tot de o dată, și la prinșinialele obiektșni fărkte de D. Plinintote allă Marei-Britanii. De și poate, pentru a nș intra în ama de mșlte deskonereminte, n'a kombătșlă șna kîte șna toate observășniile fărkte de DD. Plinintotși, ai Franșiei, Marei-Britanii, Prșșiei, Rșșiei și Sardiniei, roa- gș însș konferinșa d'a nș krede pentru așeasta, kș D'și le urinșește în vre șnș modș oare- kare.

D. Plinintote allă Franșiei se krede da- torș, a fașe dozș observășni în prvinșa ȳellor zise de D. Baron de Hubner: zice dar, kș sântă kiar *prinșiniele* akșlăi kongre-sșlăi

de la Viena kari trebzeskš invokate, iar na konseksingele kari, s'aš nstst dedsye kx okazia internetrīi, de kxtre astoriī reglamenslxi Rinslxi; afarz de aqesteā, kiar de arš fi nstst fi vr'o indoiālz in privinga suiritlxi mi űgelesxlxi aqestorš princiuii, aqesta s'arš fi nststš nimiti prin dispozixiēnea primitivz mi fndamentalz a traktatslxi de la 1814. Kit nentz argumentarea qe D. plinintinte allš Axstriei, a bazat'o ne traktatslš din Paris de la 1856, D. komite Walewsky se mrgineute nsmāi in a adsye aminte terminiū art: 16, kare ziqe, kz in privinga drentxrilor qe trebse sz se ia la imbxkxtxi, *preksm mi in privinga tstslorš qellorš-alte*, navilioanele txlorš nauixnilorš vorš fi tratate kx o perfektz egalitate.

D. Plinintinte allš Txrciei este de onie kx aktslš fbxslš la Viena, este kx totslš konformš traktatslxi din Paris mi aktslxi kongreslxi de la Viena. Se invoeute dar kx qeēa qe-a zisš D. Plinintinte allš Axstriei.

D. komite Cowley observz, kx D. baron de Hubner n'a vorbitš de kit de reglamenslš privorš la navigaxiēnea Rinslxi, mi kx prin xrmare, a lxsatš in txcere qelle mai nxi reglamente adonate nentz navigaxiēnea rislxi Po. Anoi, daka reglamenslxi navigaxiēnei Rinslxi n'a fost ninz astzi obiektslš niq xnei reklamxi, n'arš aveā qine-va niq de

kъм темищ а конклѣде дин ачеастъ абстенги-
 зне, къ ачест регламентѣ este konformѣ къ
 принципеле kongressлѣ дин Vienna.

D. Plinintinte allѣ Австриѣ маї адаогъ,
 къ ва transmite индатъ ла Vienna, protokolлѣ
 ин kari vor fi treкѣte toate ачесте onинишнї,
 nentrѣ ka гъvernлѣ сеѣ сѣ ле noatъ лаа ин
 konsideraгїcне, ми сѣ noatъ face динтр`инселе
 обiekтлѣ жнеї инъелегерї серїoase къ чelle-
 alte гъverне рїзрене, снре а гъси mijloaчеле
 д'а мѣлѣми воинъеле нѣстерилорѣ, фъгъ а атин-
 ге китѣ-шї де нѣгїнѣ дрентлѣ сѣверанитѣмї
 statelorѣ гермѣрене.

D. Plinintinte allѣ Турчїѣ face totѣ а-
 чеастъ deklaraгїcне.

D. komite Walewsky интреабъ ne D. pli-
 ninotinte allѣ Австриѣ, daka 'ї noate фикса e-
 noka, kind ва нѣtea сѣ факъ кѣноскѣтѣ kon-
 феринъей resнѣнслѣ гъvernлѣ сеѣ.

D. baron de Hubner resнѣnde, къ дѣне
 onиниcнеа са, инъелегerea де kare este vorba,
 а се лаа ин нривинѣ лѣкрѣрїї komisiцнеї мѣр-
 нѣчанъ, чere жнѣ тимнѣ де кїте-ва лѣнї. А-
 даогъ dar, къ totѣ атїта лимнѣ ва treбси ne-
 гревит ми komisiцнеї екрончанъ, nentrѣ ka сѣ
 'ми иснрѣвеаскъ лѣкрerea са астсел ин кїт, kon-
 феринѣ ва лаа tot ин ачелашѣ тимнѣ кѣном-
 тинъ деснре лѣкрѣрїле амїндорорѣ komisiцне-
 лорѣ ми ва нроннчїа нотривитѣ terminelorѣ
 art: 18, desфинъerea komisiцнеї екрончанъ,

dîndă mi psterile salle, komisîonei germăreană permanentă.

DD. Plinînotîngii ai Françiei, Marei-Britaniî, Răsiei, Prăsiei mi Sardiniei observă, kă komisîonea europeană nă'şii va pstea termina lăkrările salle nămaî în timnălă de kite-va lăni; mi adăkă aminte kă, konformă art. 18 din traktatălă de la Paris, komisîonea germăreană kată se'şii termine lăkrările selle în timnă de dşoi anî, mi kă, prekăm nă se poate, çellă năşină dşne opinîşnea loră, a façe să denîndă înkeerea lăkrăriloră komisîonei, germăreană de açeia a komisîonei europeană, şperă dară, kă plinînotîngii Aştriei mi Tărciei voră pstea, maî naintea esnîrării açestăi timnă, a înkănostîngă, şrmarea çe se va fi făkătă de komisîonea germăreană, observăriloră konpinse în protokolălă açestei zille.

D. Plinînotînte allă Aştriei zîçe, kă traktatălă din Paris a fiksată açellamă timnă nentă amîndoxă komisîonele, mi adăçe aminte açeia çe-a maî zîşă în açeastă năvîngă, mi kînd a presîntată konferîngăi, în a nată-snre-zęçsa sa medîngă, aktălă navigaşionei.

DD. Plinînotîngii ai Françiei, Marei-Britaniî, Răsiei, Prăsiei mi Sardiniei ştărkeskă în opinîşnea loră, mi maî adaogă înkă, kă dşne termenii mi îngelesălă traktatălăi din Paris, nă este de îndoîtă, ka grijea d'a deskărkă gările Dşnărei de toate obstakolile adăşe

navigațiunei, să nu fie dată exclusivă komisiunei eșroneanș.

D. Plinipotinte allș Austriei krede, kș daka kongresșlș, arș fi avștș de skouș a in-sșrșcina ne komisișnea eșroneanș, kș intreașa essekștarea a așestorș lșkrșri, arș fi fiksatș negreșitș unș timșș multș mai lșngș.

DD. Plinipotinși ai Franșiei, Marei-Britanii, Prșsiei, Rșsiei și Sardiniei, nu nriimeskș ka terminii artikolșlși 16 sș noatș lșsa a sșbsista inkș in așeastș nriivingș șea mai mikș indoiatș.

D. Plinipotinte allș Turșiei anșnșș, kș kș toate kș dinsșlș a datș o internretare kș totșlș diferitș artikolșlși 16, șșvernșlș seș lșș, va nriimi oninișnea datș de DD. plinipotinși ai Franșiei, Marei-Britanii, Prșsiei, Rșsi și Sardiniei.

D. komite Kisseleff zice, kș trebșe sș șe mtie de sigșrș, kș aktșlș navigațiunei nu va nștea fi nșș in essekșșie mai 'nainte d'a se stabili o inșelegere komnlektș intre toate nșterile semșștoare.

D. Baron de Hubner resnșnde, kș aktșlș navigațiunei s'a datș esekșșiei, ne temeishș unș drentș de șșveranitate șe șșvernșlș seș lșș konsiderș ka inkontestabilș, și ne kare nriin șșmare, katș sș 'lș menșie.

DD. Plinipotinși ai Franșiei, Marei-Britanii, Rșsiei, Prșsiei și Sardiniei kredș, kș

kestiznea de kare este vorba, nriveate nșmaț la esekstarea traktatelorș, și nș atinge niçă într'șnș kinș drentșlș de șveranitate, deklarș dar kș, dșue opiniznea lorș, lșkrarea komizșneț germaneanș, nș se poate usne'n essekștare, mai 'nainte d'a se lșa o inșelegere komplektș in nrivinga eț, inșre toate nșterile semnștoare.

D. Plinipotinte otomanș mai zice, kș și Trșcia se aflș totș in nozișiznea çellorș-alte nșterē germane, și kș'n nșterea drentșrilorș de șveranitate, ea arș nștea nșne'n essekștare aktșlș navigașizneț. Totș de o datș inșș, lșindș in konsiderașie observașiznele çe s'aș fșkkșș, Șșblima-Poartș se inșvoente, a așntenta deslegarea kestizneț ivitș in aintea a-nlikșriț ne nartea aneț çe strebate teritorizlș imuerizlș Otomanș, aktșlș navigașizneț, și a menșine starea aktșalș a lșkrșrilorș, çe rezșltș din traktatele șalle kș nșterile neçermane.

DD. Plinipotinș aț Françieț, Mareț-Britaniț, Rșsieț, Prșsieț și Sardinii, nș se 'ndoieskș niçă de kșm, ka deklaraișznelle komrinșe in açestș protokolș, șș nș fie toate in konsiderașie de çșvernșlș impșratșlș Austrieț, și șș n'aibș de efektș a modifika deçizișnea çe-a lșatș deja.

D. Baron de Hubner inșorkindș-se iarșș la reșșșșșșlș çe-a datș nșgiuș mai șșșș dekla-

гъ, къ воеште а лъса гъвернѣлѣ сеѣ комлек-
тѣлѣ есериѣлѣ аллѣ дренѣлѣ сеѣ.

Lordslѣ Cowley kemindѣ бъгarea de seamъ
а конферингеѣ аснра неашъrateѣ trebdinge че
este, d'a se инбхнѣтъѣи кондиѣиile navigaѣиiei
ne la Порѣиле de Ферѣ, ши еснrimindѣ-ши до-
ринѣа d'a шtie, daka s'a фѣкѣтѣ чева ин аче-
астъ привинѣтъ, D. Плининотинте аллѣ Австриѣи
respunde, къ гъвернѣлѣ сеѣ стърѣеште foarte
мѣлтѣ аснра лѣкрѣрилорѣ че аѣ де skonѣ ин-
бхнѣтъѣиirea ачестеѣ пarte din Дѣнѣре.

(ѣрмеазъ семнѣтъреle).

PROTOCOLULŪ N. XIX.

Medinѣa de la 19 Avgstlѣ 1858.

Protokolѣлѣ шедингеѣи de la 16 se читеште
ши се адонтеазъ.

DD. Плининотинѣи аѣ Франѣиѣи, Mareѣи-Brita-
niѣи, Прѣсиѣи, Рѣсиѣи, Тѣрѣиѣи ши Sardinieѣи, кон-
винши къ комисѣиnea екponeанъ пѣ ва пѣтеа
termina лѣкрѣрile копpинсе 'n art: 16 аллѣ трак-
татѣлѣи din Paris ин тимнѣ де дѣоѣи ани, сѣнт де
opinie а пpелѣнѣи ачестѣ терменѣ пѣнъ ла
испѣрѣвirea конплектѣ а зиселлорѣ лѣкрѣри.

D. Плининотинте аллѣ Австриѣи ши резервъ
аснра ачестѣи пѣнкѣтѣ опинѣиnea гъвернѣлѣи сеѣ,
kare се ва инѣеlege despre ачеста пpин kалеа
diplomаѣиѣи, къ гъвернеle челлорѣ-alte пѣтери
семнѣтоаре.

DD. Plenipotenții, în momentul d'a termina lucrările lor, se reuneskă într'ună sentimentă unanimă, sursă a esprima D. komite Walewski mslăximile lor, nentru direkțiunea cea lăminată și înpăzitoare ce-a uită să dea lucrărilor konferinței.

Dăne ațeasta, DD. plenipotenții aș săblnsemnată konvențiunea și stinslațiunile elektroale alțrate ne lingă dinsa.

(șrmează semnăturile).

Fine Protokoalelor.

